

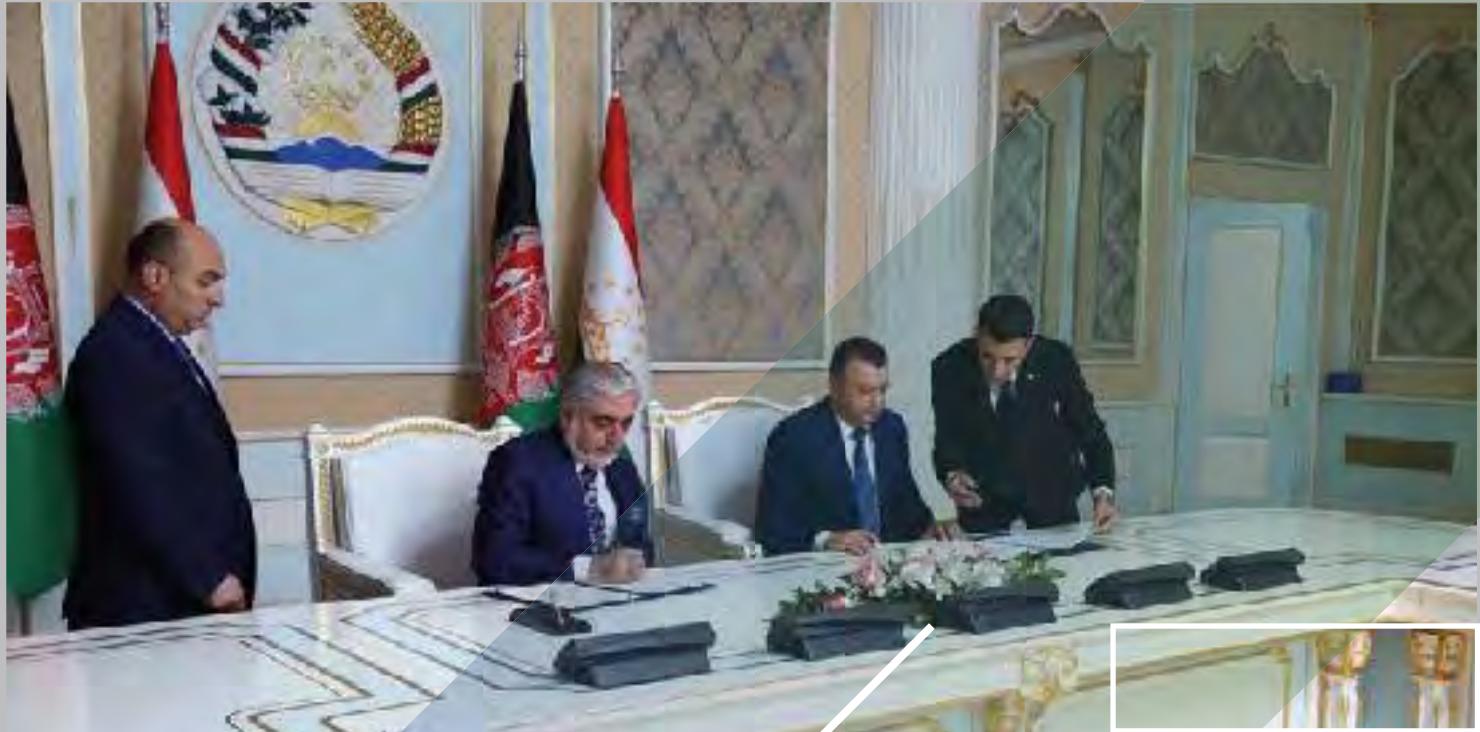
غذنفر بانک

ماهنشا نه اقتصادی - اجتماعی - فرهنگی

سال دهم - شماره های ۱۱۲-۱۱۳-۱۱۴ جوزا، سلطان و اسد ۱۳۹۷ خورشیدی

غذنفر بانک
GHAZANFAR BANK

امضای توافقنامه‌های همکاری
میان افغانستان و تاجیکستان

AFGHANISTAN
PAYMENTS SYSTEMS

Ghazanfar Bank Af Pay Card

- اخذ پول نقد (دالری و افغانی).
 - اخذ پول از ماشین بانک های عضو سیستم تادیات افغانستان (APS).
 - دریافت کارت در کمترین وقت.
- برای معلومات بیشتر به یکی از نمایندگی های غضنفر بانک مراجعه نمائید.

قدرتانی از کارمندان ممتاز غضنفر بانک

Ghazanfar Bank Monthly Magazine

Economical-Social-Cultural

Tenth Years -VOL, 111-112-113 June, July, August 2018

نمايندگى هاي جديد غذنفر بانك به زودى...

• کوته سنگي
• ليسه مریم
• کارتہ نو

فهرست مطالب

سرمقاله

- ۲ خدمات ویسترن یونین در غضنفر بانک
- ۳ سخنرانی رئیس جمهور در نشست سازمان همکاری‌های شانگهای
- ۶ امضای توافقنامه‌های همکاری میان افغانستان و تاجیکستان
- ۷ تولید و اهمیت آن در اقتصاد
- ۱۱ توسعه اقتصادی و اهداف آن
- ۱۵ اشتغال زنان و نقش آن در توسعه کشورها
- ۲۱ پول و انواع آن
- ۲۶ اقتصاد زراعی
- ۲۹ راه لاجورد
- ۳۱ آشنایی با بورس و نحوه فعالیت در آن
- ۳۴ گشایش دهلیز هوایی افغانستان و ترکیه
- ۳۷ زمودر هبود او د او بود کمپدلو له امله ستونزی
- ۴۲ آسیب‌های اجتماعی و راه‌های پیشگیری از آن
- ۴۹ مهارت‌های کلیدی برای زندگی موفق
- ۵۲ نقش رعایت آداب معاشرت در ارتقای شخصیت
- ادبی
- ۵۵ دنتر د پوچوالی لارې چارې
- ۵۸ گزارش رو نمایی کتاب
- ۶۰ نیستان (ویژه شعر و ادب)
- ۶۲ جمله‌های طلایی
- ۶۵ نمایندگی‌های غضنفر بانک
- ۶۶ Ghazanfar Bank's Vision 2020 Program

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

صاحب امتیاز: غضنفر بانک

مؤسس: محمد اسماعیل غضنفر

مدیر مسؤول: نور احمد فهیم

تحت نظر هیأت تحریر

دیزاینر: محمد رضا "حسنی"

اداره ماهنامه غضنفر بانک در ویرایش
مقالات دست باز دارد.

آدرس: ۸۶۶، چهار راهی شیرپور، سرک عمومی
وزیر محمد اکبر خان، کابل-افغانستان

+93 (0) 797 860 000

media-manager@ghazanfarbank.com
www. ghazanfarbank.com

سخن ماه

خدمات ویسترن یونین در غضنفر بانک

شبکه جهانی ویسترن یونین با ۵۰۰۰۰۰ نمایندگی در بیشتر از ۲۰۰ کشور جهان، یکی از بهترین و مصون ترین شبکه وسیع بین المللی به شمار میروند. و از ۱۶۰ سال به این طرف مردم سراسر جهان از این طریق به خانواده های شان پول ارسال می کنند. شما هم می توانید از طریق خدمات ویسترن یونین غضنفر بانک با کمترین هزینه در چند دقیقه به فامیل تان پول ارسال و یا در یافت کنید.

شرایط ارسال پول:

- داشتن اصل تذکره یا پاسپورت
- نوشتن نام و شماره تماس ارسال کننده پول
- نوشتن نام، شماره تماس و آدرس مکمل دریافت کننده پول.
- نام کشوری که به آنجا پول ارسال می گردد.
- نوع اسعار و مقدار پول.
- دریافت سند ارسال پول (MTCN).

از طریق ویسترن یونین شما هم میتوانید به حساب بانکی دریافت کننده پول ارسال کنید.

شرط ارسال پول از طریق APN: (انتقال پول به حساب دریافت کننده)

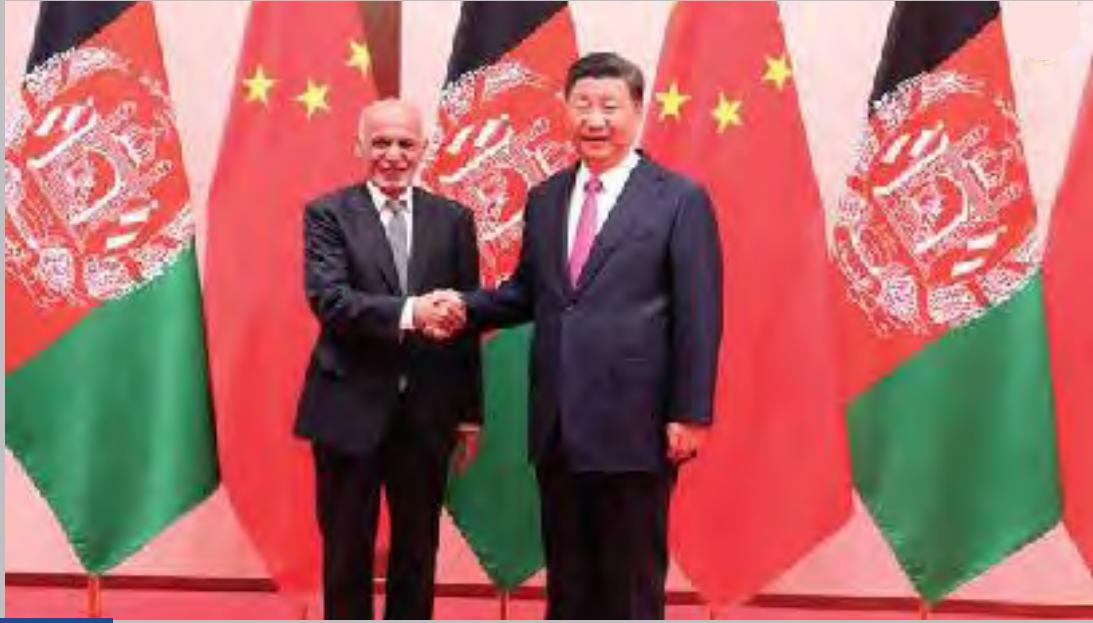
- معرفی نام و آدرس مکمل دریافت کننده پول مطابق بر حساب بانکی.
- معرفی نام بانک و کود نمبر بانک گیرنده پول
- ارایه شماره حساب بانکی گیرنده پول
- ارایه استاد مورد ضرورت برای ارسال پول

شرط دریافت پول:

- داشتن اصل تذکره یا پاسپورت .
- ارایه نام، شماره تماس و دیگر مشخصات ارسال کننده پول .
- بیان نام کشوری که از آنجا پول ارسال گردیده است.
- نوع اسعار و مقدار پول.
- ارایه نمبر کنترول انتقال پول (MTCN).

قابل یادآوریست که برای ارسال و دریافت پول از طریق ویسترن یونین به افتتاح حساب بانکی ضرورت نیست.

بیایید از طریق ویسترن یونین در غضنفر بانک به دوستان و همکاران خود پول ارسال و یا دریافت کنید

سخنرانی محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در هجدهمین نشست سازمان همکاری‌های شانگهای

سازمان‌های جنایتکار فراملی باشد. اجازه بدھید تا دلایلی را ارائه کنم که علی‌رغم قیمت گزافی که مردم ما به خاطر جنگ تحملی می‌پردازنده، چگونه دیدگاه‌های ما برای مبدل شدن به بستر همکاری و اتصال به طور چشمگیری در حال بهتر شدن است.

نخست، با ایجاد اجماع ملی روی صلح، ما به صورت قاطعانه متعهد به یک راه حل سیاسی در جنگ با طالبان هستیم، پیشنهاد صلح غیرمشروط ما جامع بوده و خرسندیم که علمای افغانستان برای اولین بار برهان و دلایل دینی را مبنی بر این که چرا جنگ باید توقف کند، ارائه کرده‌اند. همچنین ما از این که طالبان اعلام آتش‌بس ما را برای روزهای عید فطر پذیرفتند، ابراز خرسندی می‌کنیم. از آنجایی که این نخستین وقفه طی بیست و سه سال گذشته بوده، از شما درخواست می‌کنیم که برای استفاده از این دریچه در راستای پیشبرد گفتگوهای صلح بین‌الافغانی از ما حمایت کنید.

دوم، خرسندیم که همکاران بین‌المللی ما در حمایتشان از یک افغانستان باثبات، صلح‌آمیز، دموکراتیک و مردم‌سالار و خودکفا مصمم هستند. استراتیژی جنوب آسیای ایالات متحده امریکا در ایجاد شرایط مساعد برای صلح و ثبات یک تغییردهنده بازی بود. ما از حمایت همکارانمان در عرصه امنیتی در چارچوب مأموریت حمایت قاطع و همکاران انکشافی‌مان در اتحادیه اروپا که کنفرانس بروکسل را تمویل کردند و همچنان همه دولت‌های

جلالتمام رئیس‌جمهور شی جینگ پینگ، سران محترم دول و حکومت‌ها، سران سازمان‌ها، خانم‌ها و آقایان، ما در مقابل دورنمایی از بی‌باوری جهانی و تغییر مختل‌کننده با هم ملاقات می‌کیم. خوشبختانه، ماحول سازمان همکاری‌های شانگهای یکی از «برهه‌های باز» در طول تاریخ را تجربه می‌کند؛ برهه‌ای که در آن تغییر خلاقالنه، پیگیری عملی اهداف واقع‌بینانه، تعهد به حل مشکلات، و توسعه منظم همکاری بین و درمیان کشورها منجر به ایجاد یک محیط جدید همکاری و اعتماد می‌گردد. در نتیجه، دیدگاه ظهور اقتصاد قاره‌ای اوراسیا بیش از پیش در حال تحقق یافتن است و یک فرصت واقعی برای گسترش این برده باز به یک قرن فرصت دوامدار برای مردمان مان وجود دارد. اما به دست آوردن این فرصت مستلزم ترتیب یک استراتیژی منطقه‌یی متمرکز برای توسعه همکاری منطقه‌یی با تکیه بر اتصال و همچنین مهار نمودن تغییر مخربی که از سوی شبکه‌های تروریستی فراملی و سازمان‌های جنایتکار فراملی ما را تهدید می‌کند، می‌باشد. بر اساس ضرورت، ترتیب این چنین استراتیژی نیازمند تغییر دیدگاه نسبت به ظرفیت بالقوه و مشکلات افغانستان می‌باشد.

اگر ساده بیان کنیم، جنگی که بالای سرزمین ما جریان دارد این است که افغانستان یا باید به عنوان بستری برای اتصال منطقه‌یی و همکاری جهانی عمل کند یا به عنوان مکانی برای طرح نقشه‌ها و طرح‌های خرابکارانه شبکه‌های تروریستی و

سخنرانی محمد اشرف غنی...

سخنرانی

اتصال منطقه‌یی تمرکز می‌کنیم. دیدارهای متقابل هیأت‌های عالی‌رتبه به عنوان یک مکانیزم تسريع کننده برای گفتگو و پیشرفت‌ها در روی کاغذ گردید. پیشرفت‌های مان روی کاغذ بوده و ما به صورت محتاطانه خوشبین هستیم که این پیشرفت‌های روی کاغذ، جنبه عملی پیدا کند.

چهارم، اجندای ما در زمینه اتصال منطقه‌یی با پیشرفت‌های واقعی همراه بوده است. اکنون افغانستان دارای سه بندر خشکه است که از طریق خط آهن به ترکمنستان و ازبکستان وصل می‌شود و خط آهن چهارمی با ایران نیز در حال ساخت است که ما (افغانستان)، هندوستان، آسیای میانه و چین را به بندر چاهار وصل می‌کند. ازبکستان و افغانستان از منابع مالی خود برای احداث خط آهن بلخ - هرات متعهد هستند و در جستجوی حمایت بین‌المللی به خاطر این پروژه متحول‌کننده هستیم. تاپی به سرحد افغانستان رسیده است و ما متعهد می‌باشیم که مسیر آن را به یک دهليز انکشافی کامل مبدل سازیم. کاسا یکهزار در حال تحقق یافتن است. مهم‌تر از این ها، پالیسی‌های دسترسی باز به انرژی و فایبر نوری متنبّع به سرمایه‌گذاری قابل ملاحظه سکتور خصوصی گردیده است. ظرفیت بالقوه افغانستان به عنوان بستر تجارت انرژی منطقه‌یی دیگر یک رویا نه، بلکه به سرعت در حال مبدل شدن به یک واقعیت عینی است. ما به صورت هفت‌تاده روی توسعه شبکه ملی برای فراهم نمودن برق به منظور پیشبرد ماشین‌های رشد در حرکت هستیم. موافقت‌نامه های ترازیت منطقه‌یی ما را به چین، کشورهای حوزه قفقاز و اروپا وصل می‌کند و دهليزهای هوایی به سرعت در حال گسترش اند که به تدریج هزینه ترانسپورت را کاهش داده و دسترسی به اقتصاد صادراتی را میسر می‌سازد.

پنجم، به منظور غالب شدن بر مشکلات میراثی مان از قبیل فساد، حکومتداری ضعیف و استفاده محدود از سرمایه‌های

که دور این میز حضور دارند و نیز همکاری قابل ملاحظه‌ای داشتند، ابراز امتنان می‌نماییم. ما از حمایت سخاوتمندانه شما برای تغییر زندگی مردمان از طریق تحکیم و تقویت نهادهای مؤثر و کارا که به شهروندان مان پاسخگو باشند، استفاده می‌کنیم.

سوم، ما شاهد ظهور یک اجماع منطقه‌یی در راستای ضرورت به یک افغانستان باثبات و متصل (با کشورهای دیگر) هستیم. اجازه دهید به نمایندگی از مردم و حکومت افغانستان، از رهبرانی که دور این میز حضور دارند به خاطر نظرات سخاوتمندانه‌شان و ایجاد چنین حرکتی برای برجسته ساختن نتایج و اقداماتی که صورت گرفته، تشکر کنم. کنفرانس تاکنند به میزبانی رئیس جمهور میرضیایف، یک تحرک تازه را در همکاری منطقه‌یی روی صلح معرفی نمود.

رئیس جمهور شی، نخست وزیر مودی و رئیس جمهور میرضیایف، توجه رئیس جمهور ترامپ و دیگر رهبران جهان را بر این ضرورت که به افغانستان به عنوان یک عرصه همکاری نگریسته شود، معطوف ساختند. تشکر از شما. گفتگوی رئیس جمهور شی و نخست وزیر مودی و توافق آنان به روی همکاری در رابطه به افغانستان، انرژی تازه را تزریق کرده و ما را قادر ساخته تا اجندای را برای رفاه افغانستان از طریق دسترسی به مارکیت بزرگ بین‌المللی این دو ماشین (چین و هند) رشد جهانی، ترتیب کنیم. ما از تقویت گفتگوی دوجانبه‌مان با روسیه، قرقیزستان، تاجکستان و ترکمنستان خرسندیم. ما وارد یک گفتگوی جامع با ایران از طریق پنج کمیته تخصصی شده‌ایم و توجه‌مان را روی ادغام این پیشرفت در قالب یک سند چارچوبی متمرکز کرده‌ایم. من از تعهد رئیس جمهور روحانی در این خصوص تشکر می‌کنم. گفتگوی دوجانبه ما با پاکستان منتج به امضای یک موافقت‌نامه چارچوبی در ۱۴ می ۲۰۱۸ تحت عنوان پلان عمل افغانستان و پاکستان برای صلح و همبستگی (APAPPS) گردید.

اکنون روی مبدل ساختن این موافقت نامه به یک تحرک واقعی و عملی برای کاهش خشونت، تسريع روند صلح، مبارزه با شبکه‌های تروریستی و سازمان‌های جناحیتکار فراملی، و تقویت همکاری و

سخنرانی محمد اشرف غنی...

و مواد مخدر باید به صورت منسجم، همه جانبه و هماهنگ مقابله صورت گیرد.

نخستین قدم برای این روند ایجاد یک تصویر کلی از همکاری بر مبنای طرح برد-برد افغانستان به عنوان بستری برای همکاری و اتصال منطقه‌یی و به تعقیب آن بهره برداری از ماهیت شانگهای برای ایجاد پلان‌های عملی مورد نیاز برای همکاری منطقه‌یی می‌باشد. من از توافق روی ایجاد گروه تماس سازمان شانگهای - افغانستان خرسندم و منتظر گسترش همکاری در این عرصه هستم.

افغانستان از لحاظ جغرافیایی با قرار گرفتن در قلب آسیا و از لحاظ تاریخی به عنوان دروازه شبه قاره هند آمده است که به عنوان چهارراه آسیا عمل کند.

این یک مساعدت نه، بلکه دسترسی به مارکیت، سرمایه گذاری ترازنیتی و همکاری منطقه‌یی می‌باشد که ما از طریق آن در جستجوی بدست اوردن جایگاه برحق خود در قطار دولتها و کشورهای پیشرفت و منحیت عامل ثبات بین المللی و منطقه‌یی می‌باشیم.

اجازه بدھید با سپاسگزاری از رئیس جمهور شی و مردم چنگداو به خاطر ترتیبات عالی و مهمان نوازی فوق العاده شان، صحبت هاییم را به اتمام برسانم. اخرين باري که از اين شهر ديدار كردم سال ۱۹۹۶ بود و تحولی که در اين شهر صورت گرفته، برایم الهام بخش است. رئیس جمهور شی، با آرزوی اينکه رفاه ایجاد شده به رهبری شما، برای مردم چن ادامه يابد و مزایای آن به تمامی همسایه های تان گسترش يابد. من به قرغيزستان به خاطر بر عهده گرفتن رياست نشست شانگهای تبریک می گويم و برای سكرتير جنرال عليموف آرزوی موفقیت دارم.

منبع: ریاست جمهوری

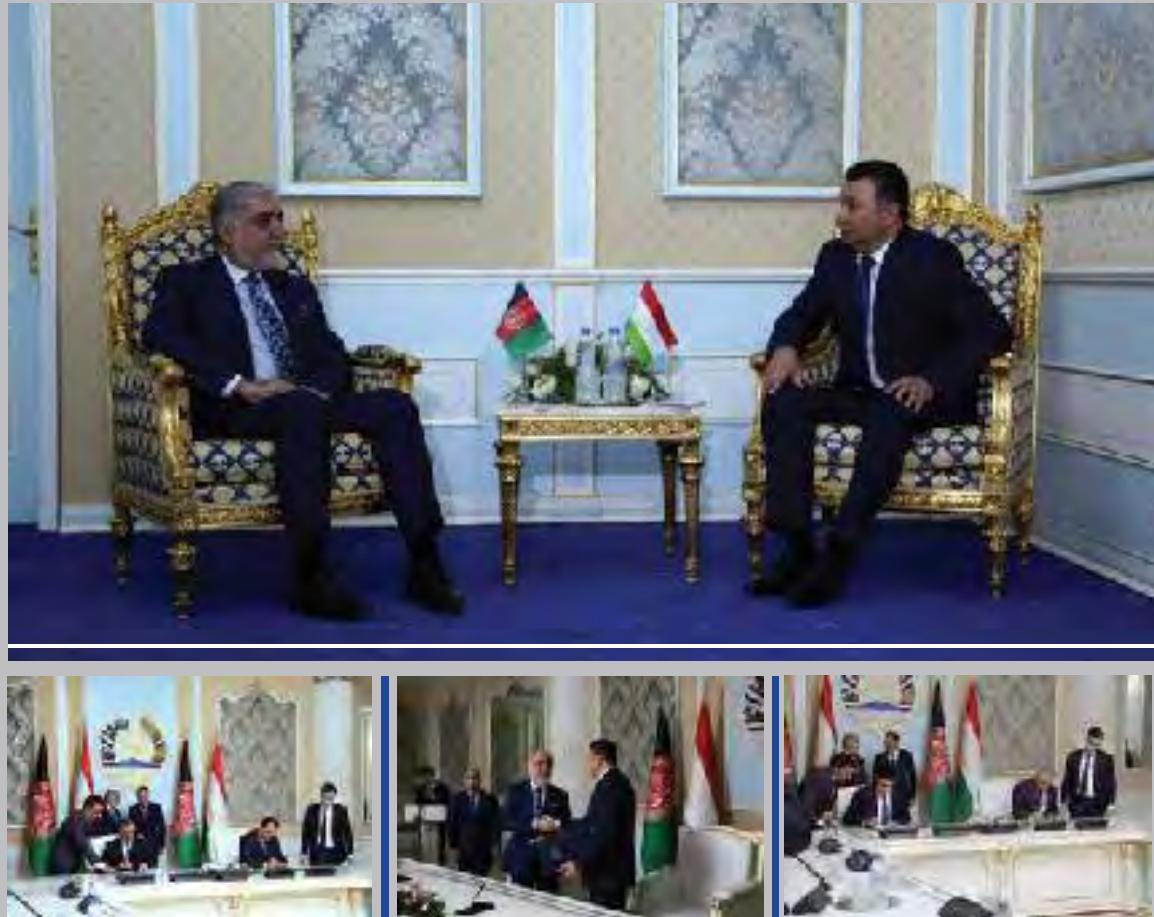
طبيعي و انساني، ما به سرعت در حال تطبيق اصلاحات همه‌جانبه هستیم. با آوردن تعییر نسلی در عرصه مدیریت و رهبری، ما در حال انتقال صلاحیت و اقتدار به گروهی از مردان و زنان جوان فعال و توانمند هستیم. به طور مثال، ۴۹ درصد کاینه ما زیر سن چهل سال قرار دارند و اوسيط سنی در وزارت خانه ها به سرعت در حال کاهش يافتن است. سن تقاعد برای دگروالان و جنرالان به ۵۵ تا ۶۲ کاهش يافته و انتقال مسؤولیت‌های امنیتی، دفاعی و انکشافی در حال انجام است.

ما در تطبيق استراتیژی مبارزه با فساد پیشرفت‌های واقعی داشته‌ایم، چنانچه این امر با تأیید ناظرین ملی و بین المللی همراه بوده است، از آنجایی که ما از جمله ۱۹ شاخصه‌ای که برای سال جاري تعیین شده بود، ۱۴ شاخصه آن را برآورده ساخته‌ایم و روی دستیابی به شاخصه‌های باقیمانده نیز پیشرفت‌های قابل ملاحظه صورت گرفته است. اصلاحات ما را قادر می‌سازد تا به صورت مسؤولانه از سرمایه‌های عظیم طبیعی‌مان، مواد معدنی، نفت و گاز برای نسل‌های کنونی و آینده بهره برداری کنیم. ما متعهد به برگزاری انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۸ و انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۹ هستیم.

رهبران گرانقدر!

پیشرفت ما واقعی می‌باشد اما هر قدمی که رو به جلو برداشته شده، با دشواری‌ها همراه بوده است. ما به حقوق خود در اثر قربانی و شجاعت قوای امنیتی و دفاعی، اراده مردم‌مان در مقابل دشواری و محرومیت و تعهد اکثريت مطلق مردم افغانستان به صلح، ثبات، دموکراسی و رفاه، دست یافته‌ایم. عوامل خلاف کار مانند شبکه های تروریستی و سازمان‌های جنایتکار در صدد نابودی ما و نالمن ساختن شما هستند. با دوشیطان یعنی تروریزم

امضا توافقنامه‌های همکاری میان افغانستان و تاجیکستان

جلالتمآب قاهر رسولزاده صدراعظم تاجیکستان به نماینده‌گی از هیأت آن کشور نیز از افزایش روابط همه جانبه میان دو کشور ابراز خرسندی نموده افزود: تاجیکستان متعهد به همکاری و گسترش مناسبات نیک با افغانستان است.

صدراعظم جمهوری تاجیکستان دست یافتن به توافق‌ها در عرصه‌های مختلف با هیأت افغانستان را گام مهم و ارزش‌ده برای تداوم و گسترش همکاری‌ها دو جانبه عنوان کرد.

رئیس اجراییه افغانستان و صدراعظم تاجیکستان با امضای اعلامیه مشترک میان دو کشور، تعهد سپرذند که گام‌های عملی برای اجتام بهتر توافق‌ها بردارند.

همچنان توافقنامه همکاری میان افغانستان و تاجیکستان در عرصه مخابرات از سوی وزیر مخابرات افغانستان و رئیس خدمات علاقه تاجیکستان و تفاهمنامه همکاری در زمینه معدن میان دو کشور از سوی معین وزارت معدن و پترولیم افغانستان و رئیس اداره جیولوژی تاجیکستان به امضا رسیدند.

هیأت رسمی حکومت افغانستان که به دعوت حکومت تاجیکستان به آن کشور رفته است، روز پنجشنبه مورخ ۳۱ جوزای ۱۳۹۷ با هیأت حکومتی تاجیکستان دیدار و با امضای اعلامیه مشترک و سندهای همکاری در بخش‌های معادن، مخابرات به توافق‌های مهم برای دو کشور دست یافتند.

جلالتمآب عبدالله رئیس اجراییه جمهوری اسلامی افغانستان در این دیدار ضمن قدردانی از همکاری‌های همه جانبه جمهوری تاجیکستان برای افغانستان، اظهار داشت. گسترش روابط همه جانبه و مناسبات نیک میان دو کشور، اهمیت فراوان برای دو کشور و تأثیر مثبت بر منطقه دارد.

رئیس اجراییه گفت: مشکلات موجود در افغانستان نیازمند همکاری‌های منطقه‌ای و جهانی است و تاجیکستان به عنوان یک همکاری و همسایه خوب برای افغانستان، نقش و الگویی سازنده‌گی برای این کشور است. ما از همکاری‌های دوامدار شما قدردانی می‌نماییم و در عین حال خواهان همکاری‌های بیشتر نیز هستیم.

سر محقق شیر علی ترددی

تولید و اهمیت آن در اقتصاد

را بر آورده سازد. طوریکه دیده میشود انسانها برای تولید کالای مورد نیاز خود از مواد موجود در طبیعت استفاده می نمایند، بنا بر این اولین عامل تولید طبیعت و نیرو های طبیعی است ولی مواد موجود همانطور که گفته شد بصورت طبیعی قابل استفاده نمی باشد و باید کم و بیش تغییرات در آنها آورده شود، یعنی انسانها باید بازحمت و کار خود آنها را تغییر داده و نیاز مندیهای خود را با آنها بر آورده سازند. به این ترتیب کار دومین عامل تولید است، هم چنان انسان ها برای اینکه بتوانند مواد طبیعی را با کار و زحمت خود آماده استفاده نمایند باید از وسائلی دیگر یکه قبل تهیه شده اند (وسایل کار) استفاده نمایند و به کمک آنها تغییرات لازمه را در مواد موجود در طبیعت به عمل آورند و این وسائل را که به اشکال مختلف و دارای ارزشهای مختلف هستند، سرمایه میگویند، بناءً سرمایه به متابه عامل سوم تولید شناخته میشود. بنابر این عوامل تولید عبارتند از: طبیعت، کار و سرمایه و تعداد از اقتصاد دانان مدیریت را نیز از جمله عوامل تولید دانسته و نقش آنرا در تولید برازنده میدانند که جهت وضاحت بیشتر موضوع لازم است تا هر یک از عوامل تولید مختصراً توضیح شود. همانطور که تذکر داده شد اولین عامل تولید طبیعت میباشد، طبیعت شامل زمین، مواد طبیعی و نیرو های مختلف است. انسانها از زمین و مواد که در طبیعت موجود است و همچنین از نیرو های طبیعی چون آب، هوا، باد، نور و حرارت آفتاب و قوه آبشار ها برای رفع احتیاجات خود و تولید کالا های مورد نیاز، استفاده مینمایند.

انسان ها برای رفع نیازمندیهای خود از موادیکه در طبیعت وجود دارد استفاده مینمایند، لاکن مواد مذکور اکثراً بصورت طبیعی قابل استفاده نبوده و ضرورت به تغییر شکل دارند. البته میزان این تغییرات در همه موارد یکسان نیست، گاهی فقط با تغییر محل، اشیا مورد استفاده قرار گرفته و نیاز مندی های انسانها را مرفوع مینمایند، مانند چیدن میوه از درخت و گرفتن آب از چشمه و امثالهم، لاکن بسیاری از مواد موجود در طبیعت زمان مورد استفاده قرار میگیرند که کاملاً تغییر شکل داده شوند؛ مانند: پنبه و پشم که باید پس از یک سلسله عملیات تختنیکی بصورت تکه آورده شده و بعداً مورد استفاده قرار گیرند، به همین ترتیب در مورد محصولات زراعی که باید ابتدا زمین شخم زده شود و بعداً چیزی در آن کشت شود و بعد از یک مدت مواظبت و زحمتکشی زیاد محصولات جمع آوری و زمینه استفاده از آن فراهم می شود.

با در نظر داشت توضیحات بالا میتوان گفت که تولید تغییر شکل دادن مواد مختلفه طبیعی است تا بتوان برای رفع احتیاجات خود از آن استفاده نمود. وقتی در اقتصاد صحبت از تولید اشیایی مثل میز، چوکی، لباس، بوت و غیره میشود مظور اینست که تولید کننده مواد مختلفه طبیعی را طور با هم ترکیب نماید که برای رفع نیازمندیهای انسان بتوان از آنها استفاده نمود. به عباره دیگر تولید عبارت از فعالیتهاییکه منجر به ایجاد کالا ها و خدمات مورد نیاز می شوند. تولید با توجه به نیاز های انسان صورت میگیرد. قسمیکه محصول میتواند بخشی از مایحتاج بشر

تولید و اهمیت آن در اقتصاد

منیهای ضروری خود بکار نبرده بلکه برای تولید ثروتهاي جدید بکار میبرد، اطلاق میشود. سرمایه های که در تولید مورد استفاده واقع میشوند عبارتند از:

- قوای طبیعی چون انرژی آب، باد و آفتاب؛
- افزار و ماشین آلات صنعتی و وسایل حمل و نقل؛
- اموال غیر منقول چون زمین، ساختمانها، کارخانجات. زمین که اولین عامل طبیعی است همینکه بدست بشر تغییراتی در آن حاصل گردید تا آماده و مهیا برای تولید گردد، از صورت اولیه خارج شده و بشکل سرمایه در می آید؛
- مواد اولیه و مواد نیمه تمام چون پنبه، پشم، آهن، چدن و غیره؛
- و با لاخره عامل چهارم تولید مدیریت است که عبارت از نیروی هم آهنگ کننده کار آی سه عامل دیگر(طبیعت، کار و سرمایه) میباشد.

درین نوشته تمکز بیشتر بالای تولید است، بناءً تولید را از دو نقطه نظر مختلف مورد بررسی قرار میدهیم: یکی از نظر تکنیکی و دیگری از نظر اقتصادی.

تولید از نظر تکنیکی عبارت از مجموعه عملیاتی است که برای تهیه ای اشیای مورد احتیاج ضرور و لازم است. که در نتیجه ترکیب سه عامل مختلف مورد احتیاج را به دسترسی انسان قرار میدهد. سرمایه هم از دو عامل دیگر یعنی طبیعت و بازوی انسان است.

در زراعت طبیعت نقش اساسی را به عهده دارد. کشت گندم و سایر غله ها و حبوبات، سبزیها ، گلهای، درختها، مواد طبیعی موجود در زمین را جذب و از آب ، نور و حرارت آفتاب استفاده نموده و بدین وسیله رشد و نمو مینمایند. در صنعت مواد معدنی، نباتی و حیوانی به صورت مواد اولیه مصرف میشود و از نیروهای طبیعی چون جریان آب، باد قوه برق و آبشار ها استفاده میگردد. در حمل و نقل رود خانه ها و دریا ها، راه های طبیعی و آزاد و کم خرج محسوب میشوند.

دومین عامل تولید کار است. کار از نظر اقتصادی، تلاش و کوشش انسان تأم با رنج و زحمت، به منظور تولید مواد با انجام خدمات مورد احتیاج است. کار در تولید تکنیکی نقش اساسی را به عهده دارد. کار را باید از دو نقطه نظر مورد بحث قرار داد، یکی کیفیت کار و دیگری کمیت کار مینماید که از لحاظ کیفیت موضوعات آتی مطرح میشود:

- فایده اقتصادی کار و مسئله کار های مؤلد ثروت و کار های غیر مؤلد ثروت؛

- اقسام مختلفه کار از نظر تکنیکی؛

- و از جهت کمیت باید مسئله نفوس و نقل انتقال افراد را از یک نقطه به نقطه دیگر مورد بررسی قرار داد که هر یک ازین دو جنبه ایجاب توضیحات مفصل را مینماید که این مقالت گنجایش بحث طولانی را ندارد.

عامل سوم تولید، سرمایه است. از نظر اقتصادی سرمایه به تمام مواد و اشیایی که انسان برای مصرف فوری و رفع نیاز

تولید و اهمیت آن در اقتصاد

افزایش یابد.شرط اساسی مفید بودن تولید از نظر جامعه اینست که ارزش مواد مصرف شده،کمتر از ارزش کالا های تولید شده باشد. بناءً نباید تصور نمود که تولید تختنیکی همیشه توأم با تولید اقتصادی است؛مثالاً:ممکن است احداث سرک در قراء و قصبات دور دست و کوهستانی مخارج هنگفتی را در قبال داشته باشد،که هدف از احداث این سرک مسایل جنگی و بهبود امنیت باشد در حالیکه فایده اقتصادی احداث این سرک بسیار کم و حتی ممکن صفر باشد. به اساس همین مبرمبت هم است که رشد و اکتشاف اقتصادی یک کشور، ثبات ارزش پول و حتی استقلالیت اقتصادی آن وابسته به سطح تولیدات آن کشور میباشد.

چنانچه نتایج کمبود و یا حتی نبود تولیدات را طی سالهای جنگ در کشور خود ما به وضوح مشاهده کردیم که چه عواقب نا گواری اقتصادی را در زمینه شدت انفلاسیون و وابستگی اقتصادی به کشور های همسایه در قبال داشت. متأسفانه تا هنوز هم تولیدات کشور ما طور شاید و باید رشد نکرده و بیلانس تجارت کشور ما به کسر بسیار شدید مواجه است و یگانه عاملیکه تا هنوز ثبات ارزش پول افغانی را در برابر اسعار خارجی در سالهای اخیر ثابت نگهداشته است کمک های خارجی بوده و در حقیقت اسعار معتبر خارجی (دلار امریکائی) به

تولید اقتصادی در حقیقت نتیجه و محصول تولید تختنیکی است و این نتیجه را ممکن است از لحاظ مؤلد،مستهلك و منافع عمومی جامعه مورد ارزیابی قرار داد.

تولید از نظر مستهلك وقتی با اهمیت است که بتواند فوایدی جدیدی را به دسترس او قرار دهد و از نظر مؤلد وقتی تولید با ارزش است که سودی را برایش به ارمغان بیاورد.

تولید تختنیکی برای مؤلد اساس تولید اقتصادی یعنی تحصیل سود است و لی مفاد مؤلد وابسته به عوامل مختلف مخصوصاً وضع قیمت ها است. چون قیمت کالا ها بستگی کامل به میزان تقاضای مصرف کننده ها دارد. بناءً تولید کننده باید علاوه بر اینکه تولید را در شرایط مساعد تختنیکی انجام دهد، نوع و میزان کالا های تولید شده را با نیاز مندیهای مصرف کننده ها عیار نماید. تطبیق بین تولید و مصرف بزرگترین نقش کار فرما در سیستم اقتصاد بازار امروزی است. مگر میزان تولید نه تنها بستگی به میزان استفاده از عوامل تولید، بلکه بستگی به تکنالوژی، قیمت عوامل، بازدهی نهایی عوامل و بالاخره قیمت محصول تولیدی دارد.

از نظر جامعه تولید وقتی با اهمیت است و به مثابه تولید شناخته میشود که فواید جدیدی ایجاد و اشیای تازه ای را در دسترس مصرف کنندها قرار دهد و در نتیجه ثروت جامعه

تولید و اهمیت آن در اقتصاد

توجه جدی مبنی‌لول گردیده و زمینه سوق یک قسمت از سرمایه ای تجاری بسوی تولید مهیا شود که در این راستا نقش دولت بسیار برجسته بوده و باید سهولتهای را از طریق وضع قوانین مناسب اقتصادی برای تشویق سرمایه گذاری در سکتور تولیدی آماده نماید. این امر از یکطرف وابستگی اقتصادی ما به کشور های خارجی را کاهش میدهد و از سوی دیگر زمینه کار و اشتغال را برای گروهی عظیمی از بیکاران آماده مینماید که در زمینه فقر و تنگdestی نیز کاهش می یابد.

نحوی در کشور ما به چلندهای و در بسیاری از معاملات عمده مورد داد و ستد قرار میگیرد که این امر ارزش پول افغانی را در برابر اسعار ثابت نگهداشته است مگر در برابر اجناس و کالاهای مورد نیاز از ثبات لازم برخورد دار نمی باشد و قیمت‌ها به خصوص قیمت مواد اولیه مورد نیاز مردم وقتاً فوقتاً در نوسان بوده که متضررین اصلی این نوسانات مردم عادی و بخصوص کسانی اند که عاید ثابت دارند. از آنچه گفته آمدیم چنین نتیجه بدست می آید که برای بهبود وضع اقتصادی کشور و رهایی از چالش‌های موجود اقتصادی لازم است تا به سکتور تولیدی

توسعه اقتصادی و اهداف آن

توسعه اقتصادی چیست؟

باید بین دو مفهوم «رشد اقتصادی» و «توسعه اقتصادی» تمایز قائل شد. رشد اقتصادی، مفهومی کمی است در حالی که توسعه اقتصادی، مفهومی کیفی است. «رشد اقتصادی» به تعبیر ساده عبارت است از افزایش تولید کشور در یک سال خاص در مقایسه با مقدار آن در سال پار. در سطح کلان، افزایش تولید ناچالص ملی یا تولید ناچالص داخلی در سال مورد نیاز، به نسبت مقدار آن در سال پار، رشد اقتصادی محسوب می‌شود که باید برای دستیابی به عدد رشد واقعی، تغییر قیمت‌ها (به خاطر تورم) و استهلاک تجهیزات و کالاهای سرمایه‌ای را نیز از آن کسر کرد.

منابع مختلف رشد اقتصادی عبارتند از:

- افزایش سرمایه یا نیروی کار
 - افزایش کارآیی اقتصاد (افزایش بهره‌برداری عوامل تولید)
 - به کارگیری ظرفیت‌های احتمالی خالی در اقتصاد
- «توسعه اقتصادی» عبارت است از رشد همراه با افزایش ظرفیت‌های تولیدی اعم از ظرفیت‌های فیزیکی، انسانی و اجتماعی. در توسعه اقتصادی، رشد کمی تولید حاصل خواهد شد اما در کنار آن، نهادهای اجتماعی نیز متحول خواهند شد، نگرش‌ها تغییر خواهد کرد، توان بهره‌برداری از منابع موجود به صورت مستمر و پویا افزایش یافته و هر روز نوآوری جدیدی انجام خواهد شد. به علاوه می‌توان گفت ترکیب تولید و سهم نسبی نهادهای نیز در فرآیند تولید تغییر می‌کند.

از سالیان بسیار دور، با افزایش سطح دانش و فهم بشر، کیفیت و وضعیت زندگی او همواره در حال بهبود و ارتقا بوده است. بعد از انقلاب فرهنگی اجتماعی اروپا (رنسانس) و متعاقب آن انقلاب صنعتی، موج پیشرفتهای شتابان کشورهای غربی آغاز شد. تنها کشور آسیایی که تا حدی با جیان رشد قرن‌های نوزده و اوایل قرن بیستم میلادی غرب همراه شد، کشور چاپان بود.

بعد از رنسانس که انقلاب فکری در اروپا رخ داد، پتانسیل‌های فراوان این ملل، شکوفا و متجلی گردید، اما متأسفانه در همین دوران، کشورهای شرقی روند رو به رشدی را تجربه نکرده و بعضاً سیری نزولی طی نمودند. البته بعضاً حرکت‌های مقطعی و موردنی در این کشورها صورت گرفت، اما از آنجا که با کلیت جامعه و فرهنگ عمومی تناسب کافی را نداشت، مورد حمایت واقع نشد.

مباحث توسعه اقتصادی از قرن هفدهم و هجدهم میلادی در کشورهای اروپایی مطرح شد. فشار صنعتی شدن و رشد فناوری در این کشورها توانم با تصاحب بازار کشورهای ضعیف مستعمراتی، باعث شد تا در زمان کوتاه، شکاف بین دو قطب پیشرفته و عقب‌مانده عمیق شده و دو طیف از کشورها در جهان شکل گیرد: کشورهای پیشرفته (توسعه یافته) و کشورهای عقب مانده (توسعه نیافته).

توسعه اقتصادی و اهداف آن

جهان در سال 2000 میلادی در سازمان ملل متحد تحت عنوان نشست هزارمین سال، اهدافی برای توسعه کشورها مشخص گردید. در این نشست بیانیه‌ای تصویب شد که بر مبنای آن کشورها باید به پیشنهاد و اجرای برنامه‌هایی بپردازند که حرکت کشورهایی در حال توسعه را در مسیر توسعه یافتنگی تسریع بخشد و اهداف توسعه هزار ساله را محقق سازد.

این هدف‌ها عبارت بودند از:

- ریشه‌کن کردن فقر مطلق و گرسنگی
- دستیابی به آموزش ابتدایی در جهان
- ترویج برابری جنسیتی و توانمندسازی زنان
- کاهش میزان مرگ و میر کودکان
- بهبود تدرستی مادران
- مبارزه با ایدز، مalaria و دیگر بیماری‌ها
- تضمین پایداری زیست محیطی
- ایجاد مشارکت جهانی برای توسعه اشتغال اهداف توسعه اقتصادی است که هر دو در راستای عدالت اجتماعی است. نگاه به توسعه اقتصادی در کشورهای پیشرفته و کشورهای توسعه نیافته متفاوت است. در کشورهای توسعه یافته، هدف اصلی افزایش رفاه و امکانات مردم است در حالی که در کشورهای عقب مانده، بیشتر ریشه‌کنی فقر و افزایش عدالت اجتماعی مدنظر است.

توسعه امری فراگیر در جامعه است و نمی‌تواند تنها در یک بخش از آن اتفاق بیفتد. توسعه، حد و مرز و سقف مشخصی ندارد بلکه به دلیل وابستگی آن به انسان، پدیده‌ای کیفی است (برخلاف رشد اقتصادی که کاملاً کمی است) و هیچ محدودیتی ندارد.

اهداف توسعه اقتصادی

افزایش ثروت و رفاه مردم جامعه (ریشه‌کنی فقر) و ایجاد اشتغال اهداف توسعه اقتصادی است که هر دو در راستای عدالت اجتماعی است. نگاه به توسعه اقتصادی در کشورهای پیشرفته و کشورهای توسعه نیافته متفاوت است. در کشورهای توسعه یافته، هدف اصلی افزایش رفاه و امکانات مردم است در حالی که در کشورهای عقب مانده، بیشتر ریشه‌کنی فقر و افزایش عدالت اجتماعی مدنظر است.

البته اهداف توسعه بسیارند. همچنان که در گردهمایی رهبران

توسعه اقتصادی و اهداف آن

عنوان بهبود منابع و محیط زیست) و سپس میزان رشد و توسعه به دست می آید.

۴. شاخص‌های ترکیبی توسعه

از اوایل دهه ۱۹۸۰، برخی از اقتصاددانان به جای تکیه بر یک شاخص انفرادی برای اندازه‌گیری و مقایسه‌ی توسعه اقتصادی بین کشورها، استفاده از شاخص‌های ترکیبی را پیشنهاد کردند. این شاخص‌ها بر اساس چند شاخص اصلی و همچنین چند زیر شاخه تعریف می‌شدند.

۵. شاخص توسعه انسانی

این شاخص در سال ۱۹۹۱ توسط سازمان ملل متحد معرفی شد که براساس این شاخص‌ها محاسبه می‌گردد:

- درآمد سرانهی واقعی
- امید به زندگی
- دسترسی به آموزش

۶. حضور فعال زنان در عرصه‌ی اجتماعی

هر چه حضور فعال زنان در عرصه‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی بیشتر باشد، جامعه توسعه یافته‌تر است. در جوامع توسعه نیافته، زنان اکثرًا در خارج از خانه شاغل نیستند و به این ترتیب نیروی انسانی در این کشورها به نصف کاهش یافته است.

۷. استقلال ملی:

به این مفهوم که سایر دولتها به میزان زیادی نتوانند بر تصمیمات دولت ملی نفوذ و تأثیر بسزایی داشته باشند.

منبع: کوریدور میدیا

شاخص‌های توسعه اقتصادی

از جمله شاخص‌های توسعه اقتصادی یا سطح توسعه یافتگی می‌توان این موارد را برشمرد:

۱. شاخص درآمد سرانه

از تقسیم درآمد ملی یک کشور (تولید ناخالص داخلی) به جمعیت آن، درآمد سرانه به دست می‌آید. این شاخص ساده در کشورهای مختلف، معمولاً با سطح درآمد سرانه کشورهای پیشرفته مقایسه می‌شود.

۲. شاخص برابری قدرت خرید

از آنجا که شاخص درآمد سرانه از قیمت‌های محلی کشورها محاسبه می‌شود و معمولاً سطح قیمت محصولات و خدمات در کشورهای مختلف جهان یکسان نیست، از شاخص برابری قدرت خرید استفاده می‌شود. در این روش، مقدار تولید کالاهای مختلف در هر کشور، در قیمت‌های جهانی آن کالاهای ضرب شده و پس از انجام تعديلات لازم، تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه آنان محاسبه می‌گردد.

۳. شاخص درآمد پایدار

کوشش برای غلبه بر نارسایی‌های شاخص درآمد سرانه و توجه به «توسعه پایدار» به جای «توسعه اقتصادی»، منجر به محاسبه شاخص درآمد پایدار گردید. در این روش، هزینه‌های زیست محیطی که در جریان تولید و رشد اقتصادی ایجاد می‌شود نیز در حسابهای ملی منظور گردیده (چه به عنوان خسارت و چه به

مراقبه

راه آسان و شرعی برای
تمویل و توسعه تجارت شما

اشتغال زنان و نقش آن در توسعه کشورها

مسئله بیشتر توجه شده و در برنامه ریزی های خرد و کلان اقتصادی و اجتماعی سازمان های مختلف جهانی قرار گرفته است.

در چند سال گذشته، مطالعات متعددی در مورد تجزیه و تحلیل موقعیت زنان در سطوح منطقه ای، ملی، میزان اشتغال آنان و عوامل بازدارنده فعالیت زنان، نگرش ها و تمایلات زنان و نقش زنان در توسعه انجام شده است که سعی در آماده سازی افکار عمومی ملت ها، سیاست گذاران و برنامه ریزان جهت حل مشکلات مربوط به دست یابی زنان به اشتغال بیشتر را داشته است. از آنجایی که در بررسی عوامل مؤثر بر توسعه اقتصادی اجتماعی کشورها، توجه به نیروی انسانی و تخصص مطرح است لذا سخن از اشتغال زن و رابطه آن با توسعه نیز امری ضروری است. در این بحث باید به محور های اساسی در مورد مشارکت زنان جامعه توجه نمود:

• توجه به محدودیت ها و موانع مشارکت زنان در فعالیت ها
برخی از مسائل و مشکلات اشتغال زنان، موانع توسعه ای است که به ساختار کشورها مربوط می شود و بخشی از آن موانع غیر توسعه ای و غیر ساختاری می باشد. از موانع توسعه ای؛ موانع اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی را می توان نام برد و موانع غیر توسعه ای نیز به ویژگی های شخصیتی و فیزیولوژی زنان باز می گردد.

یکی از مهم ترین معیارها جهت سنجش درجه توسعه یافته گی کشور، میزان اهمیت و اعتباری است که زنان در آن کشور دارا می باشند. اکون نگاه جهان، بیشتر به سوی زنان معطوف شده است زیرا امروز، برای تحقق توسعه اجتماعی، تسريع فرایند توسعه اقتصادی و محقق شدن عدالت اجتماعی، چنانچه به زن به عنوان نیروی فعال و سازنده نگریسته شود، قطعاً تأثیر بسیاری در روند توسعه و افزایش کمی و کیفی نیروی انسانی آن جامعه خواهد داشت. نقش زنان در توسعه، مستقیماً با هدف توسعه اجتماعی و اقتصادی بستگی داشته و از این رو در تحول همه جوامع انسانی، عامل بنیادی محسوب می گردد. این نوشтар در صدد است، ضمن انجام یک تحلیل اقتصادی مختصر در زمینه توسعه، به چگونگی رابطه میان موقعیت زنان با توسعه یافته و تأثیر گذاری مشارکت آنان به عنوان نیمی از نیروی فعال جامعه در فعالیت های اقتصادی، برای تحقق توسعه و عدالت اجتماعی پردازد.

با توجه به این که نیمی از کل جمعیت جهان را زنان تشکیل می دهند و دو سوم ساعت کار انجام شده توسط زنان صورت می پذیرد، تنها یک دهم درآمد جهان و فقط یک صدم مالکیت اموال و دارایی های جهان به زنان اختصاص یافته است. بنابراین وجود نابرابری برای زنان در تمامی جوامع کم و بیش وجود دارد که در برخی از سازمان های جهانی در چند سال اخیر به این

اشغال زنان و نقش آن در توسعه کشورها

نشسته و اگر هم در شرایط مساوی با آنان باشند، کارفرمایان و مدیران با ابهاماتی که برای آنان نسبت به زنان وجود دارد و تصورات و پیش داوری های منفی نسبت به کار زنان، مردان را بر آنان ترجیح خواهند داد.

ج: موانع اقتصادی

در خصوص موانع اقتصادی مشارکت زنان به چهار عامل مهم آن اشاره می کنیم:

۱. کار خانه داری بدون دستمزد:

خانه داری که عمدۀ ترین کار زنان در جامعه ما می باشد، فعالیت های اقتصادی گوناگونی را در بر می گیرد، نظیر امرار معاش از طریق کشاورزی در روستاهای و تولید کالا و خدمات که این کارها بدون پرداخت دستمزد می باشد و هیچ ارزیابی اقتصادی از این فعالیت زنان به عنوان مادر و همسر در کاهش هزینه های خانواده و مؤثر بودن آن در اقتصاد غیر پولی انجام نمی شود.

در زمینه عدم دریافت مزد در قبال کار خانه از سوی زنان خانه دار، باید اضافه کرد که کار خانه داری تولید درآمد می کند، ولی این درآمد پنهان است و پولی نیست که مستقیم به دست او بدene، پولی است که به علت زحمات او در جیب خانواده می ماند تا برای رفاه همه خرچ شود، زیرا اگر زن خانه به هر دلیلی کار خانه داری را انجام ندهد، آن خانواده ناگریر می شود با پرداخت مبلغی از درآمد خانواده، فردی را برای انجام امور به استخدام درآورد و کار یک زن خانه دار از لحاظ مادی همین دستمزدی است که پرداخت نمی شود. لذا کوشش های بیشتری لازم است تا کار خانه داری زنان به عنوان عاملی که نقش مستقیم در اقتصاد پولی کشور و درآمد خانوار دارد شناخه شود و اگر هم قابل

الف: موانع فرهنگی

با وجود این که عامل اقتصادی در اشتغال زنان، دارای بیشترین اهمیت می باشد ولی مطالعات و بررسی های صورت گرفته نشان داده است که ارزش ها و باورهای فرهنگی رایج در یک جامعه، تأثیر مستقیمی بر میزان اشتغال زنان داشته است.

از مهم ترین موانع فرهنگی بر سر راه اشتغال زنان در بسیاری از کشورها می توان به موارد زیر اشاره نمود:

۱. باورهای غلط اجتماعی مبنی بر عدم مشارکت زنان در فعالیت ها

۲. عدم آگاهی زنان نسبت به حقوق شهروندی خود

۳. عدم آگاهی زنان از زمینه های مختلف اجتماعی و اقتصادی موجود برای فعالیت

۴. بالاتر بودن نرخ بی سوادی زنان نسبت به مردان

۵. پایین بودن درصد متخصصین و دارندگان مدارج علمی در بانوان نسبت به مردان

ب: موانع اجتماعی

در بررسی موانع مشارکت زنان، جنبه های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی آنان را نمی توان کاملاً از هم تفکیک کرد و موانع اجتماعی اشتغال زنان از موانع فرهنگی و اقتصادی آنان جدا نیست ولی با این حال مهم ترین راه دست یابی به توسعه فرهنگی را آموزش و پرورش زنان می داند. که در این زمینه دو نهاد مدرسه و خانواده را مهم ترین عامل در آموزش، تربیت و جامعه پذیری زنان ارزیابی می کنند.

نکافی بودن آموزش در مورد زنان نسبت به مردان، فرصت رشد و ارتقاء شخصیت وجودی زنان را دچار مشکل می نماید و شرایط سختی برای اشتغال آنان ایجاد می نماید که باعث می شود زنان در زمینه های شغلی، یا شرایط مساوی با مردان را

اشتعال زنان و نقش آن در توسعه کشورها

را خواهان هستند که موجب اختلاف دستمزدهای زنان نسبت به مردان شده و میل و رغبت زنان را برای مشارکت در فعالیت‌های اقتصادی کاهش می‌دهد.

در اکثر کشورهای در حال توسعه، زنان ۲۵ درصد بیشتر از مردان کار می‌کنند، ولی حقوق زنان ۴۰ درصد کمتر از مردان می‌باشد، این تبعیض حتی در کشورهای توسعه یافته‌البته باشد کمتری نیز وجود دارد، به عنوان مثال در کشور صنعتی و پیشرفته‌ای چون چاپان، بسیار قابل توجه است که دستمزد زنان در مقابل مردان ۵۱ در برابر ۱۰۰ می‌باشد که نشان دهنده وضعیت بسیار نابرابر میان مردان و زنان می‌باشد بهترین وضعیت را در بین کشورهای توسعه یافته، سویدن با نابرابری ۹۰ در برابر ۱۰۰ دارا می‌باشد، بنابرین مشاهده می‌شود هنوز در جهان دستمزد مساوی با مردان برای زنان وجود ندارد.

۳. نوع مشاغل:

حضور زنان در برخی مشاغل که بیشتر زنانه نامیده می‌شود از جمله معلمی، پرستاری و خدمت کاری در ادارات که در ادامه نقش‌های سنتی بدون مزد زن در خانه می‌باشد، تمرکز بیشتری دارد که از کیفیت پایینی برخوردار می‌باشد هم چنین دارای سطح دستمزدهای پایینتری نیز هستند لذا حضور زنان در این گونه مشاغل که آنان را به همان کارهایی که در فرهنگ سنتی در خانواده انجام می‌داده است، می‌گمارند نه تنها هیچ راهکار مناسبی برای مشارکت زنان ندارد بلکه آنان را عملیاً از صحنه

محاسبه در نظام محاسبات مالی، به جهت کارکرد خاص آن نمی‌باشد، در یک نظام محاسباتی به موازات نظام محاسبات مالی، می‌تواند اندازه گیری و تخمین زده شود. این امر با توجه به این که حدود سه چهارم زنان جامعه را خانه داران تشکیل می‌دهند، از جهت زدودن باورهای غلط فرهنگی نسبت به کارهای خانگی و منزلت زنان، هم چنین از لحاظ ایجاد رشد و امنیت روانی و حقوقی و اقتصادی زنان خانه دار، به خصوص از نقطه نظر تربیت فرزندان، قابل توجیه و حائز اهمیت می‌باشد.

۲. اختلاف سطح دستمزدها:

اختلافات در زمینه درآمدها تا حدی ناشی از اختلاف در اشتغال است، هر چند ممکن است ساعات کار زنان، کمتر از مردان باشد و به کارهای متوسط یا پاره وقت مشغول باشند. عامل دیگری که در اختلاف درآمد بین مردان و زنان تأثیر دارد، تبعیض در پرداخت دستمزد است. چنین تصور می‌شود که در دوره‌های رکود و تعديل ساختاری بر تعداد کارگران زن افزوده شده باشد و به میزانی که مردان شغل خود را در بخش وسیعی از دست داده اند، زنان مجبور بوده اند برای بقای خانواده در بخش غیر رسمی کار کنند و این چیزی است که یونیسف از آن به عنوان تعديل نامه‌نامی برداشت.

محدوهیت‌های شغلی زنان و هجوم زنان برای کسب مشاغل باعث می‌شود که عرضه نیروی کار زنان بیشتر از تقاضا شده و مدیران و کارفرمایان زنانی را استخدام کنند که دستمزد کمتری

اشغال زنان و نقش آن در توسعه کشورها

فعالیت اقتصادی دور نگه می دارد.

به طور کلی، مشکلات و موانع اشتغال برای زنان مربوط به همه کشورها اعم از صنعتی و در حال توسعه می باشد، با این تفاوت که شدت و ضعف در آنها وجود دارد. بعضی عوامل مؤثرتر و بعضی دیگر تأثیر کم رنگ تری دارند. موانع غیر توسعه ای چون وضعیت فیزیولوژیک زنان و نظام شخصیتی آنان که از نظام فرهنگی و ارزش های جامعه نیز تأثیر می پذیرد در اکثر کشورها از مهم ترین موانع می باشد، و موانع توسعه ای که به ساختار کشورهای در حال توسعه مربوط است و با توجه به شرایط خاص هر کشوری لزوم توجه بیشتری به رفع موانع تعیین می گردد.

۴. محدودیتهای اقتصادی ناشی از محدودیتهای اجتماعی و فرهنگی بانوان:

یعنی محدودیت هایی که در قسمت الف و ب اشاره شد نیز می تواند بر فعالیت های اقتصادی بانوان تأثیر بگذارد.

۲. توجه به امکانات و قابلیت ها

از جمله این توانایی ها و امکانات موجود در زنان عبارتند از:
• وجود استعداد سرشار در زنان

• تمایل و علاقه مندی بانوان جهت مشارکت در فعالیت های اجتماعی

• فراهم آمدن شرایط مناسب فردی برای بانوان نظیر شجاعت در اظهار نظرها و تصمیم گیری ها

• وجود نظر مساعد مسئولان مبنی بر گسترش میزان مشارکت زنان

• امکان دستیابی به مسئولیت های مهم مملکتی توسط بانوان به طور کلی، مشارکت و برنامه ریزی برای رفع تدریجی موانع و محدودیت ها با شناخت دقیق مسائل زنان در ابعاد منطقه ای و

ملی می تواند در رشد و توسعه مشارکت زنان تأثیر بسزایی داشته باشد.

راهکارهای نهادینه کردن مشارکت زنان

پس از پرداختن به بحث لزوم مشارکت زنان و شناخت محدودیت ها و موانع سر راه آنان، لازم است راهکارهایی برای رفع این مشکلات و نهادینه کردن مشارکت آنان در اجتماع اعمال شود. امروزه گزارش های منتشر شده بانک جهانی نشان می دهد که جهان به این نتیجه رسیده است که توسعه اقتصادی، به تنها یک پاسخ گوی مفهوم کامل توسعه نمی باشد. بر اساس آخرین گزارش های جهانی، سرمایه های ملی یا ثروت ملی شامل سه منبع اصلی است که عبارتست از: ۱. منابع انسانی ۲. منابع فیزیکی ۳. منابع طبیعی.

منابع فیزیکی و طبیعی فناپذیر بوده و پس از چند بار استفاده قابلیت و کلایی خود را از دست داده و از چرخه تولید خارج می شوند اما منبع انسانی، نه تنها فناپذیر است بلکه هر چه استفاده از آن بیشتر می شود کارایی آن بالاتر می رود زیرا تنها منبع قابل تکامل می باشد.

امروزه در جهان کسی را نمی توان یافت که فقط با توجه به امکانات فردی خود کار مهمی را انجام داده باشد. پس لازم است برای رسیدن به موفقیت در زمینه های گوناگون، هم سیاست های عمومی مدبرانه و عاقلانه را در پیش گرفته و هم به گسترش سازمان های اجتماعی مبتنی بر مشارکت مردم بپردازیم. حال اگر می خواهیم زنان وارد عرصه جامعه شوند و از حقوق خدادادی خود به نحو احسن بهره مند شوند، چه اقداماتی باید انجام دهیم:

اشتغال زنان و نقش آن در توسعه کشورها

این بدین معنی است که اسلام اصل استقلال اقتصادی را برای زنان قائل شده؛ یعنی زنان هم مالک کار و تولید خود بوده و هم هیچ گونه مسئولیتی در برابر اقتصاد خانواده ندارند و حتی می توانند در مقابل کار و خدمتی که در خانه انجام می دهند از همسر تقاضای مزد و حقوق کنند که پرداخت آن هم بر مرد واجب است. زنان و مردان هر کدام با شرایط جسمانی و صفات روحی خود شایستگی انجام کاری را دارند و خواهان شغلی با شرایط متناسب خویش می باشند که به تهایی حق کار و تملک دارند.

نتایج مشارکت زنان در اشتغال

۱. اشتغال زنان به کارهای غیر خانگی از بار تکفل می کاهد و هر چه بار تکفل کمتر باشد، درآمد سرانه بیشتر می شود و یکی از شاخص های توسعه، میزان بار تکفل است.

۲. افزایش اشتغال زنان، کاهش باروری و در نتیجه کاهش رشد جمعیت را به همراه دارد و درآمد سرانه را بالا می برد که موجب رشد و توسعه می شود.

۳. با افزایش مشارکت زنان در اشتغال، دسترسی مادران به فرصت های آموزشی بیشتر شده و موجب تقویت حس استقلال و تأثیر آن در افزایش تصمیم گیری های زن در خانواده می شود.

۴. در سطح روستاهای راه چه آموزش بیشتر باشد و تجزیه شغلی افزایش باید و زنان همراه با مردان در استفاده از تکنولوژی های جدید مربوط به کشاورزی و صنایع دستی، آموزش های لازم را ببینند، باعث رشد اقتصادی کشور خواهند شد.

۵. در سطح شهرها هر چه زنان، تحصیلات عالی و تخصص

۱. به نقاط مثبت و ظرفیت های وجودی زن توجه کنیم و تصمیم گیری و مدیریت او را محدود به اداره نکیم و توجه بیشتری به نقش او در خانواده و تصمیم گیری های خانوادگی نماییم.

۲. باید در برنامه ریزی ها و اقدامات مان در نظام اداری، برای زنان فعالیت هایی را در نظر بگیریم که در آنها مؤثرتر، کارآمدتر و موفق تر باشند زیرا امروزه با این روند حضور زنان در عرصه اشتغال نه تنها برابر و عدالت در مورد زنان تحقق پیدا نکرده است بلکه زمینه استثمار مضاعف را نیز فراهم آورده است. زیرا به اشتغال زنان، از دریچه نوعی اشتغال ارزان قیمت نگریسته می شود چون زنان در سطح مستلزم کمتری از مردان حاضر به کار می شوند.

۳. زنان خود نیز می توانند با ایجاد سازمان های غیر دولتی خیر خواهانه، گام بزرگی را در زمینه مشارکت برداشته و بسیاری از خوبی ها و حرکت های انسانی را در جامعه نهادینه کنند.

۴. از طرف دیگر مسئولین دولتی کشورها نیز باید با سیاست گذاری های خود فضای لازم را برای بوجود آمدن چنین سازمان هایی فراهم کنند؛ یعنی از یک طرف سازمان های مردمی ایجاد شود و از طرف دیگر نظام اداری، زمینه های پشتیبانی و حمایت های حقوقی، سیاسی و اجتماعی را فراهم کند.

دیدگاه اسلام در مورد اشتغال زنان

در اسلام مسئولیت تأمین اقتصادی خانواده بر عهده مرد است؛

اشغال زنان و نقش آن در توسعه کشورها

۴. باید زنان خانه دار را با هدف تأمین آینده آنان در دوران از کار افتادگی، کهولت و بی سرپرستی (طلاق و یا فوت همسر) بیمه نمود.
۵. با توجه به اهمیت مساوات و عدالت اجتماعی و اقتصادی، باید با مصوبه های قانونی از قدرت و نیروی خلاق زنان به عنوان نیمی از نیروی کار و منابع انسانی، استفاده کامل نمود.
۶. باید با آگاهی و آموزش مدیریت مشارکت به شوهران و فرزندان آنان، بار سنگین اداره امور خانه و تربیت فرزندان را سبک نمود.
۷. باید باورها و پنداشتهای غلط جامعه در مورد استعداد و اشتغال زنان و این که مرد بر مبنای جنسیت، استعداد و توانایی بیشتری برای به عهده گرفتن مشاغل سطح بالا دارد، اصلاح گردد.
۸. محدودیت های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی برای آزاد سازی فعالیت های زنان را باید از بین برد.
۹. امر توسعه بدون مشارکت زنان میسر نخواهد بود؛ زنان تربیت مردان و زنان فردا را بر عهده دارند، بنابراین لازم است که تمام امکانات را برای فراهم کردن بستر مناسب برای فعالیت های آنان فراهم نمود.

داشته باشند و تخصص های لازم جهت کسب مشاغل بالاتر را کسب نمایند، شرایط بهتری در اقتصاد کشور ها ایجاد خواهد شد. به طور کلی اگر از بعضی تنگ نظری ها به زنان که در جامعه وجود دارد، بگذریم؛ شرایط تا حدودی برای مشارکت زنان در صحنه های مختلف توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی فراهم است که با توجه جدی تر دولت در این زمینه و آگاهی و حرکت خود زنان، این نیروی بالقوه به کار گرفته خواهد شد تا بتوانیم گامی در جهت توسعه برداریم.

پیشنهادات :

۱. جلوه دادن زنان خانه دار به عنوان افراد ناآگاه، کم سواد، بیکار و وابسته به شوهر، بی توجهی به باورها و توانایی های زنان (یعنی نیمی از اقسام جامعه) می باشد. زن باید جایگاه واقعی خود را بیابد و این مهم باید در کتب درسی و رسانه های گروهی مختلف بویژه تلویزیون مورد توجه واقع شود.
۲. باید زمینه لازم را جهت ارتقاء زنان به سطوح بالای شغلی فراهم کرد.
۳. آگاهی های لازم باید به شوهران در مورد اشتغال زنان و تأثیرگذاری آن بر بنیان های اقتصادی و فرهنگی خانواده داده شود.

پول و انواع آن

صرف اول بود طلا و نقره را دریافت می‌کرد. در این صورت دیگر لازم نبود مسکوکات طلا و نقره را با خود حمل کرده و از شهری به شهر دیگر ببرند و نیز از دستبرد راهزن‌ها در امان می‌مانند. با اعتمادی که به این رسیدها پیدا شده بود آنها دست به دست می‌چرخیدند و پول فلزی دست نخورده در صندوق صراف باقی می‌ماند. همزمان با مقبولیت و بکارگیری این رسیدها، با ابتکار یک بانکدار سوئیسی به نام پالمسترو در سال ۱۶۵۴ رسیدهای استندرد و با مبلغ مشخص و از قبل آماده شده ارائه شد که از سوی صادر کنندگان تعهد می‌شد که در مقابل این رسید، طلا و نقره اعطای می‌شد. این روند، آغاز ایجاد اسکناس قابل تبدیل به طلا و نقره را رقم زد.

بعدها تجار برای برطرف کردن مشکلات خود از چک‌ها استفاده کردند که به آن پول تحریری گفته می‌شود. پول تحریری یعنی پولی که با امضاء فرد اعتبار می‌گیرد. به تدریج تحولات و دیگر گونه‌های زیاد در شکل و محتواهای پول بوجود آمده و پیوسته تلاش می‌گردید که پولی بوجود آید تا سهولت بیشتری را در داد و ستد بوجود آورد و بالاخره امروزه پولی را بوجود آورده اند که از سهولت فوق العاده در داد و ستد برخوردار بوده و بنام پول الکترونیکی یاد می‌شود.

پول الکترونیکی

آنچه اکنون در مورد پول انتظار می‌رود رواج پول الکترونیکی است. امروزه کارت‌های اعتباری در بسیاری از کشورهای جهان

بشر در ابتدای زندگی خود، که غالباً قبیله‌ای زندگی می‌کرد، خودکفا بود؛ به همین جهت نیازی به مبادله و پول نبود. البته قبایلی وجود داشتند که با مازاد نیاز مواجه شده و تصمیم به مبادله مازاد کالاهای خود با اجناس دیگر می‌گرفتند، این نوع مبادله عموماً به صورت پایاپای (تبادله جنس به جنس) صورت می‌گرفت که اصطلاحاً به آن مبادله (Barter) گفته می‌شود. با گذشت زمان، به علت پاره‌ای مشکلات، پیشینیان بر آن شدند که وضعیت نظام مبادلاتی را مناسب‌تر کنند. آنها ابتدا کالائی را به عنوان واسطه در مبادله تعریف کردند که ارزش خاص خود را حفظ کند (نمک، صدف، ماهی خشک شده و...). این کالاها به عنوان پول استفاده می‌شدند؛ بعدها فلانزات جایگاه واسطه میان دو کالا را بر عهده گرفتند. به مرور، طلا و نقره به علت فاسد نشدن در طول زمان و قابلیت تقسیم، به عنوان برترین پول فلزی در جهان حکم‌فرما شد. طلا و نقره دارای امتیازات بسیار زیادی بودند که باعث مقبولیت جهانی آنها شد.

اغلب اقتصاددانان تاریخچه پیدایش پول مسکوک، را به سده هشتم قبل از میلاد نسبت می‌دهند؛ در طی زمان، تجار به دلیل عدم امنیت در سفر و تنوع الیازهای استفاده شده در سکه‌ها که تشخیص آنها در حیطه کاری صرافان بود، به جای انتقال طلا و نقره از محلی به محل دیگر، آن‌ها را نزد شخصی به نام صراف به امامت می‌گذاشتند و از او یک رسید مبنی بر امامت حجم طلا و نقره دریافت کرده و در شهر دیگر از صرافی که قابل اعتماد

- معيار سنجش ارزش :
- داشتن قابلیت حفظ ارزش.
- هر چیزی که به مثابه واسطه مبادله از سوی همگان پذیرفته شده و به مثابه واحد ارزش، بیان کننده قیمت دیگر اشیا باشد را پول می نامند. پول یک مقوله ای اقتصادی تاریخی است و از گذشته های بسیار دور تاکنون، در جوامع مختلف، اشیا متفاوتی از قبیل ماهی خشک شده، صدف، سنگ های قیمتی، پوست حیوانات و سرانجام صرفًا طلا و نقره به دلیل ارزش ذاتی و نیز دوام و سهولت جابجایی شان، نقش پول را یافته اند.
- پول علاوه بر دو خصلت مذکور در بالا دارای قابلیت ذخیره سازی ارزش نیز هست و به دلیل قابل تبدیل بودن به هر کالایی می تواند نماینده عمومی انباسته ثروت در جامعه باشد. همچنین استفاده از پول به عنوان وسیله‌ی پرداخت (در معاملات مدت دار

مورد استفاده افراد حقیقی و حقوقی قرار گرفته و انتظار می رود این روند در همه کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه ادامه پیدا کند. کارت های اعتباری به عنوان راهی مطمئن برای حمل پول های کلان، با امنیت فراوان و بدون واهمه از سرقت در حال تسلط بر بازارهای جهانی است.

پشتوانه پول
همچنانکه گفته شد در قدیم پشتوانه پول طلا و نقره بود؛ اما در زمان فعلی هیچ گونه پشتوانه طلا و نقره‌ای برای اسکناس وجود ندارد. امروزه پشتوانه اصلی اسکناس، قدرت تولید ناخالص ملی کشورهاست.

وظایف پول
پول دارای وظایف سه گانه زیر است:

- نقش مبادله‌ای؛

پول و انواع آن

پول پر قدرت

در نظریه سنتی ضریب تکاثر اعتبار، آن دارایی های ذخیره را که پایه نظام بانکی برای خلق سپرده بانکی باشند یا توسط آنها بتوان فعالیت های قرضه دهی بانک ها (که منجر به خلق سپرده می شود) را محدود کرد پول پرقدرت می نامند. دلیل این خصلت آن است که بنا بر نظریه مذکور هر تغییر در میزان این نوع دارایی ها موجب تغییر بیشتری در سپرده بانکی، به عنوان یکی از اعضای متشكله حجم پول، می گردد. این اصطلاح همچنین گویای آن است که مشخص ترین اجزای متشكله پول پرقدرت همان بدھی های پولی بخش دولتی است، یعنی پول در گردش و مانده بانک ها نزد بانک مرکزی.

دارایی های کوتاه مدت مانند برخی اوراق بهادر، که به آسانی قابل تبدیل به بدھی پولی بخش دولتی باشند، نیز می توانند از این نوع پول به حساب آیند به شرط آن که:

- از سوی بانک های تجاری به مثابه دارایی های ذخیره ای تلقی گرددند؛

- نگهداری آنها از سوی بانک ها بر وام دهی آنها تاثیر گذارد؛
- عرضه آنها از ابزار کنترول بانک مرکزی باشد.

این اصطلاح از مکتب شیکاگو، که رهبر آن فریدمن (از بنیان گذاران نظریه سنتی ضریب تکاثر اعتبار) است، نشات می گیرد.

پول رایج

اسکناس ها و سکه های «جاری» مبالغه در یک کشور را پول در گردش یا پول رایج می نامند. به مفهوم گسترده تر، ارزهای خارجی مانند موجودی دالر، یورو، پوند و غیره را نیز می توان در کل حجم پول رایج منظور داشت. طلا و تا حد کمتری پول دیگر کشورها، که مانند دالر به مثابه ذخایر ارزی عمل می کنند، پول رایج بین المللی خوانده می شوند زیرا به عنوان عامل تسویه حساب های بین المللی پذیرفته شده اند.

پول ضعیف

پولی که نرخ برابری آن، به دلیل کسری مستمر تراز پرداخت ها یا عرضه ی سفتۀ بازانه آن برای تحصیل سود، رو به کاهش نهاده باشد را پول ضعیف می نامند. دولت ها در نگهداری چنین پولی به عنوان ذخایر ارزی خود بی میلی نشان می دهند. مثلاً تضعیف لیره استرالینگ در سال ۱۹۷۶ میلادی و در پی آن، بی میلی دیگر دولت ها برای نگهداری این پول موجب پیدایش بحران استرالینگ شد و لذا دولت انگلستان با وام گیری از صندوق بین المللی پول به حمایت از آن برخاست.

(گویای خصلت دیگر پول است. مجموعه ی این خصایص است که توانسته پول را از زمان های دور تا دوران اقتصادهای پیچیده و پیشرفتۀ کنونی در جایگاه یکی از مهمترین عوامل تنظیم کننده فعالیت های اقتصادی قرار دهد.

پول ارزان

اصطلاح پول ارزان بیانگر شرایطی است که در آن مجموعه ای از نرخ های نسبتاً پایین بهره و اعتبارات فراوان وجود داشته باشد. کاربرد این اصطلاح به معنای آن است که:

- نرخ های بهره به سطح پایین تر از قبل افت کرده اند؛
 - بسیاری از نیازمندان وام که پیشتر از دریافت آن محروم بودند اکنون می توانند بدان دست یابند؛
 - دستیابی به سرمایه تا حدی آسانتر است.
- از آنجا که این اصطلاح بیانگر شرایط نسبی است، بنابراین هیچ نرخ بهره یا میزان اعتبار خاصی را نمی توان برای تشخیص پول ارزان معین کرد.

پول اعتباری

پول رایجی که صرفاً به اعتبار نهاد انتشار دهنده و پذیرش گسترده مردم ارزش یافته باشد را پول اعتباری می نامند. اسکناس یا همان پول کاغذی متداول ترین شکل پول اعتباری محسوب می شود. بر خلاف پول تمام عیار (سکه های طلا و نقره)، پول اعتباری به آسانی و به مقدار و مبلغ زیاد قابل چاپ می باشد و حمل آن نیز آسان است. علاوه بر این، مقدار انتشار این نوع پول به میزان فلزات قیمتی نیز بستگی ندارد. بدیهی است انتشار بی رویه پول اعتباری می تواند موجب سلب اعتماد مردم شود و ارزش آن رو به کاهش گذارد. باید توجه داشت پول اعتباری که اساساً به اتکاء تایید قانونی انتشار می یابد با پول فلزی و کاغذی که دارای پشتوانه باشند، تفاوت دارد.

پول بی پشتوانه

پول بی پشتوانه به پول کاغذی یا اسکناسی گفته می شود که پشتوانه طلا یا نقره نداشته باشد. این اصطلاح از قانون بانکی سال ۱۸۴۴ میلادی انگلستان نشات گرفت که میزان نشر اسکناس بی پشتوانه را به ۱۴ میلیون پوند محدود کرده بود. طبق قانون مذبور، نشر اسکناس بیشتر از این مقدار باید حتماً دارای پشتوانه کامل طلا باشد. میزان نشر اسکناس بی پشتوانه در حال حاضر افزایش بیشتری یافته است، به طوری که در حال حاضر مقامات پولی محدودیتی در نشر این نوع اسکناس ندارند و در حقیقت نشر اسکناس اکنون دیگر کلا بدون پشتوانه است.

پول و انواع آن

پول فعال

برخی از الگوهای نظریه پولی، عرضه پول را متشکل از دو بخش فرض می کنند: نخست پول فعال، شامل آن ذخایر پولی که به طور سریع در فواصل میان پرداخت ها در گردش اند، و دوم پول راکد یعنی آن ذخایر پولی که در جریان پرداخت های معمول به کار نمی آیند.

طبق نظریه مقداری پول، تغییرات سرعت گردش پول، تحت شرایطی غیر از تورم سرکش، به طور عمدۀ از انتقالات میان پول های فعال و راکد ریشه می گیرند و تغییرات نرخ نقل و انتقالات پول، در جریان پرداخت ها به میزان کمتری بر آن اثر می گذارند. در عمل، تمایز میان پول های فعال و راکد روشن نیست، چون «فعال بودن» پول مسئله ای نسبی است. لیکن برای مقاصد عملی، پول فعال اغلب به عنوان پول رایج به علاوه سپرده های حساب جاری در بانک تعریف می شود.

پول قوی

پولی که آزادانه قابل تبدیل به طلا یا پول دیگر کشورها بوده و تقاضا برای آن در سطح بین المللی بیوسته بیش از عرضه باشد را پول قوی می نامند. چنین وضعیتی زمانی روی می دهد که تقاضای جهانی برای کالاهای صادراتی یک کشور وسیعاً رو به ازدیاد گذارند. به عبارتی دیگر هنگامی که برخی کشورها در برابر

یک کشور دچار کسری تراز پرداخت ها شوند پول کشور مزبور به یک پول قوی و کمیاب تبدیل می شود. دالر آمریکا پس از جنگ جهانی دوم به عنوان یک پول قوی مطرح بوده است.

عرضه پول

به مقدار پول موجود در اقتصاد هر کشور عرضه پول اطلاق می شود. در حقیقت تعريف دقیقی برای عرضه پول وجود ندارد. خصیصه‌ی اصلی پول آن است که عموماً به عنوان یک وسیله پرداخت پذیرفته شده باشد، لیکن این ویژگی نمی‌تواند تعريف جامعی از عرضه واقعی پول به دست دهد. از آنجا که اسکناس و سکه وسایل پذیرفته شده پرداخت محسوب می شوند، لذا بی شک بخشی از عرضه پول را تشکیل می دهند. افزون بر این، سپرده دیداری نزد بانک ها هم، که با چک قابل برداشت هستند و در تسويه بدھی به کار می آیند، خود بخشی از عرضه پول به شمار می روند. این دو جزء روی هم رفته تعريف محدودی از عرضه پول به دست می دهند.

هرگاه حساب سپرده را نیز به این مجموعه بیفزاییم، آنگاه معنای گسترده تری به عرضه‌ی پول داده می شود. کنترول عرضه پول که به طرق مختلف صورت می گیرد مهمترین رکن سیاست پولی دولت ها به شمار می رود و اهمیت بسیاری در ایجاد و تداوم رونق ها و رکودهای اقتصادی دارد.

منبع: Bankmaghale

- خریداری آنلاین
- خریداری از طریق ماشین های POS
- دریافت پول نقد از تمام ماشین های داخلی و خارجی

اقتصاد زراعتی

کریم پوپل

منطقه‌ای و یا ملی بپردازند و همچنین از طریق بکارگیری روش‌های تجزیه و تحلیل و ارائه روش‌های جدید و عصری در حل مسائل و مشکلات تولید، توزیع و یا مصرف مواد غذایی و مواد خام، راهکارهای مناسبی را ارائه نمایند. متخصصان اقتصاد کشاورزی در فعالیت‌های آموزشی و تحقیقاتی مرتبط با مسائل اقتصادی بخش کشاورزی نیز میتوانند همکاری نمایند. الی قرن ۲۰، تجارت نباتات طبی و غله جات خشک مانند برنج جوار گندم کماکان مروج بود. ولی با افزایش نفوس کشورها و تاسیسات فابریکه‌های پروسس مواد غذائی حیوانی و نباتات، ادویه سازی، تجارت میوه جات و سبزی جات خشک و تر، انواع محصولات آب میوه، جوس، کوکاکولا، تاسیسات محصولات نباتات صنعتی روغن شکر تباکو تکه باب وغیره اقتصاد زراعتی اهمیت فوق العاده را کسب نمود. طور مثال چین ۲۰۲ بیلیون کیلو گرام برنج عادی تولید می‌کند. هندوستان ۱۵۶ بیلیون کیلو گرام برنج با کیفیت و بی کیفیت تولید دارد. کنون یک کیلو برنج اعلی هند دو آیرو تبادله میشود. اگر از ۲۰۲ بیلیون ده فیصد آن صادر شود. ۸ بیلیون آیرو عواید نا خالص هند است. اگر مصارف کشیده شود حداقل ۶ بیلیون آیرو ایر و خواهد شد. که ده چند بودجه یکساله افغانستان است. کنون تجارت برنج هندوستان جهان را انحصار نموده است. اینکه از زمین تا مستهلک چقدر مراحل چه مقدار زمان با چه کفیت و مصارف را در طی تولید در بر می‌گیرد مربوط

اقتصاد زراعتی عبارت از اصل اصول اقتصادی بر استفاده موثر از نباتات و دامداری میباشد. وهم گفته میتوانیم روش استفاده از منابع طبیعی، روابط تولید با حفظ محیط زیست را اقتصاد زراعتی گویند. اقتصاد زراعتی شعبه از اقتصاد عمومی میباشد. در یک تعریف دیگر گفته میشود که اقتصاد زراعتی مجموعه ای از علوم و روشها است که عوامل اقتصادی موثر در امور زراعت و دام داری، روابط اقتصادی موجود بین عوامل تولید زراعتی و کاربرد اصول اقتصادی را در تولید و توسعه کشاورزی مورد بحث و بررسی قرار میدهد. این روش امکان آنرا به زارع میدهد که با مقدار زمین سایر لوازمی که در اختیار دارد سود بیشتری بدست آورد. به بیان دیگر اقتصاد زراعتی عبارت از کاربرد اصول و نظریه‌های اقتصاد عمومی در فرآیند تولید، مبادله، توزیع و مصرف مواد غذایی و مواد خام اولیه مورد نیاز سایر بخش‌ها میباشد.

هدف:

هدف مهم این شعبه بلند بردن سطح تولید، استفاده موثر از زمین و منابع طبیعی، تربیت نیروهای متخصص و کارشناس است که بتوانند با تکیه بر دانش و اندوهته‌های علمی و تجارب عملی خود به عنوان کارشناس اقتصاد زراعتی به تهیه و تدوین طرح‌های توسعه کشاورزی و ارزیابی اقتصادی آنها در سطوح مختلف

اقتصاد زراعتی

بنیان گذار

هنری چالز بروسن در سال ۱۹۰۹ موسس اقتصاد زراعتی میباشد. به تعقیب آن شولتز سال ۱۹۷۹ برنده جایزه نوبل می باشد. وی تجرب را اجرا نمود و ابراز داشت که توسعه اقتصاد منوط به اکتشاف زراعتی است.

بنیادهای اقتصاد زراعتی

۱. اقتصاد منابع تولید (عوامل تولید)

۲. اقتصاد تولید.

۳. اقتصاد تنظیم عملیه تولید.

۴. توزیع تولید (مارکتنتگ)

۵. تمویل سرمایه گذاری

سکتور های زراعتی

زراعت دارای بخشهایی اند که لازم و ملزم همیگر اند. غرض رشد و توسعه سکتور های زراعتی و ارتقاء اقتصاد زراعتی لازم است موارد ذیل را مد نظر گرفت.

- تحت کشت آوردن زمینهای بایر در هر سال
- اصلاح سیستم آبیاری به منظور جلوگیری از ضایع شدن آب
- ایجاد کوپراتیف ها برای دهقانان به منظور عرضه به موقع محصولات زراعتی شان و دریافت مارکیتینگ
- ایجاد سرد خانه ها برای نگهداری محصولات زراعتی
- ایجاد سیلو ها برای تنظیم مارکیت و ذخایر استراتژیک غله جات

اقتصاد زراعتی است. کنون تجارت بوره و روغن چینائی ها جهان را در انحصار گرفته است.

اقتصاد زراعتی امروز به شکل یک دانش منسجم و مدرن در مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی در اختیار علاقمندان علوم زراعتی قرار گرفته است. در جهان کنونی متخصصان زراعتی که علاوه بر فعالیت های زراعتی، اصول علم اقتصاد را نیز فراگرفته باشند متخصصین علم اقتصاد زراعتی نامیده میشوند. در دانشکده های زراعتی افغانستان این علم طور مفصل تدریس میشود. بنام شعبه ترویج یاد میشود. مردم افغانستان زراعت پیشه هستند کار می کنند ولی همه رنجها ناقص است. زیرا زراعت مکانیزه نیست، نسل خوب و زود رس وجود ندارد مواد تولید شده در حرارت های بلند و وقت زیاد نرم میشود، حاصل کم و خراب است، تناب و وجود ندارد، سورت شده و صحی نیست. بعضًا منبع امراض است و امثال آن. در کشاورزی مدرن تضمین صحت شرط اول است. استفاده از ماشین آلات زراعتی وقت کم و محل زیاد را تحت کشت قرار میدهد یک ماشین آلات زراعتی در یک روز کار صد نفر را اجرا می نماید. از لحاظ زراعتی خاکهای افغانستان آب و هوای افغانستان طلائی است. زیرا در افغانستان بجز از کیله، ناریال و اناناس تمامی نباتات کشت شده میتواند. در صورت که افغانستان واقعاً از آب خود استفاده نماید از تجارت میوه سبزی و غیره محصولات زراعتی بودجه سالانه خود را بدست آورده میتواند.

اقتصاد زراعتی

درخت سفیدار یا کاغذ در دامنه های کوههای مرطوب، کدو در میدان، شلغم در کابل، انجیر، انار و بادام در تاشقغان و قندهار، آلوبالو، گیلاس، توت، چهارمغز و توت زمینی در مناطق کوهستانی و آب و هوای سرد، گلهای خوشبو در آب و هوای شفاف و سرد (یعنی ۲۵-۱۰) درجه، شالی در آب و هوای گرم و مرطوب. نباتات خانواده ستروس مانند زیتون در آب و هوای خیلی گرم. بدین ترتیب غرض کسب حاصل بیشتر نبات موثر را در منطقه مناسب آن باید کشت نمود. در غیر آن باید شیشه خانه ساخت و آب و هوای مصنوعی را برای نبات تهیه نمود.

تأسیسات تحقیقاتی زراعتی

زمانیکه افغانستان بخواهد زراعت را مکانیزه سازد لازم است. تحقیقات وسیع در مورد تمامی نباتات، خاک، آب و هواء، امراض و آفات زراعتی، مطالعه ژنتیکی و ایجاد نسلهای اصلاح شده نماید. بدین وسیله محققین میتوانند نسلهای خوب را ایجاد و اقتصاد زراعتی کشور را توسعه دهند. بدون نسل خوب با وزن مناسب زراعت مکانیزه به ضرر تمام میشود.

اھصائیه و آب و هواشناسی

بمنظور رشد و توسعه محصولات زراعتی و کشت وقت مناسب نباتات ضرورت حتمی است تا در یک کشور احصائیه دقیق در مورد رابطه کشاورزی با طبیعت، آب و هوای وجود داشته باشد. تا یک نبات مطمئن کشت و حاصل خوب دهد.

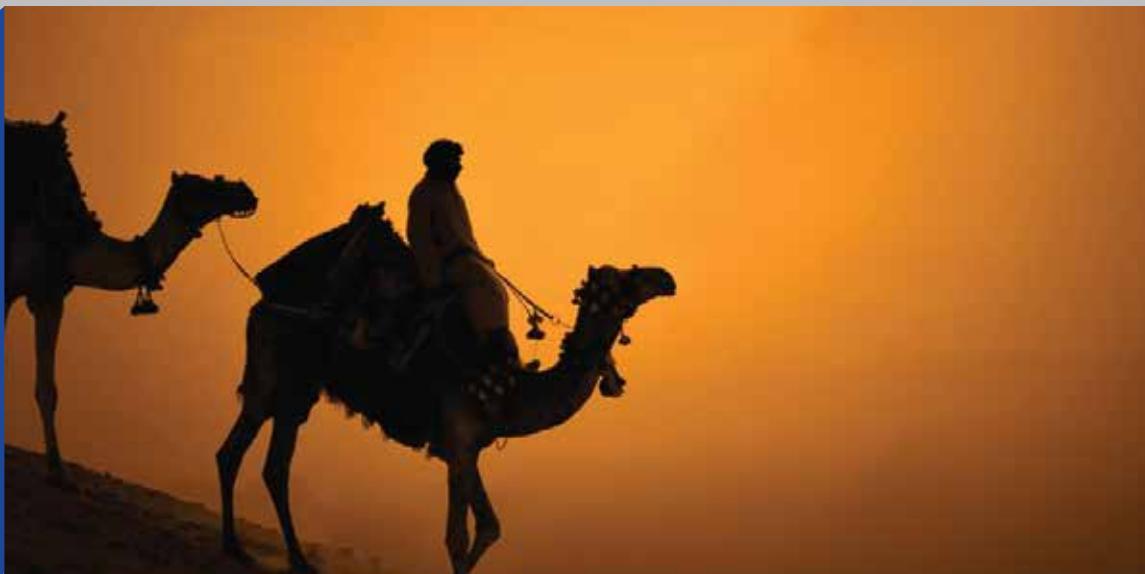
منبع: eqterad

- تسريع زراعت مکانیزه از طریق اقتصاد زراعتی کوپراتیفی
- تهیه تخم های اصلاح شده بذری و ادویه جات ضد آفات زراعتی
- تطبیق پروگرام های تربویجی و تبلیغی برای دهقانان
- ایجاد تاسیسات تحقیقاتی زراعتی و همکاری با سازمانهای بین المللی زراعتی
- جستجوی مارکیت های خارجی برای میوه جات تازه و خشک، سبزیجات و سایر اقلام
- راه اندازی برنامه های کریدتی و احیای بانک توسعه زراعتی و ایجاد موسسات دیگر به منظور تمویل سکتور زراعت، مالداری و صنایع دستی
- ایجاد زیربنایها از قبیل احداث راه و ذخیره سازی آب

کشت نباتات در موقعیت آب و هوای دلخواه

نباتات در هر آب و هوای نمیتواند بروید. بعض اگر بروید حاصل خوب نمیدهند. کشت یک نبات در آب و هوای طبیعی آن باعث میشود که حاصل خوب و پر کیفیت دهد. طور مثال: تتباقو، پنبه، آفتاب پرست، زغر، کنجد و شرشم در ولایات سمنگان، مزار شریف، شیرغان و کندز روئیده و حاصل خوب می دهد. لبیو در بغلان، سیب در پروان و میدان وردگ، انگور در پروان، هرات، سریل و سان چارک، خربوزه در کندز، شیرغان و مزار شریف، تربوز در بغلان، بامیه در مزار شریف، ممپلی در پکتیا و جلال آباد،

راه لاجورد

کوتاه ترین، ارزان ترین و مطمئن ترین مسیر تجارت برای افغانستان

همکاری های پنج جانبه راه لاجورد که میان کشورهای افغانستان، ترکمنستان، آذربایجان، گرجستان و ترکیه به تاریخ ۲۴ عقرب ۱۳۹۳ در مقر وزارت امور خارجه کشور ترکمنستان دایر گردید، علاقمندی کشورهای نامبرده به ایجاد راه لاجورد بیشتر از پیش تقویت شده است.

راه لاجورد در حقیقت احیای راه ابریشم قدیم بوده که قدمات آن به حدود ۲۰۰۰ سال قبل از امروز بر می گردد. مسیر راه لاجورد یکی از راه های مهم مواصلاتی وقت به شمار می رفت و به صورت عمده لاجورد و سایر سنگ های قیمتی افغانستان از همین مسیر به کشورهای قفقاز، روسیه، بالکان و اروپا و شمال افریقا انتقال می گردید.

تجارت افغانستان مخصوصا تجارت ترانزیتی با کشورهای همسایه همواره با چالشهای جدی روپرتو بوده و وقتاً فوقتاً به بهانه های گوناگون از سوی این کشورها متاثر می گردد، که باعث خسارات هنگفتی به اقتصاد کشور نیز می شود. بنابراین افغانستان نیاز دارد تا در جستجوی راه های بدیل بوده، وابستگی و آسیب پذیری خود را از مسیر یک یا دو کشور همسایه، کاهش دهد.

راه لاجورد به ابتکار وزارت امور خارجه افغانستان طرح و با کشورهای ذیدخل در میان گذاشته شده است که منحیت یک طرح افغانی از سوی کشورهای منطقه استقبال شده است. به تعقیب اولین نشست تحقیکی گروپ کاری روی طرح موافقتماه

راه لاجورد

۱۱۴

۲. ازبکستان - قزاقستان - آذربایجان - گرجستان (بندر پوتی)
۳. تاجکستان - ازبکستان - قزاقستان - آذربایجان - گرجستان (بندر پوتی)
۴. ازبکستان - قزاقستان - روسیه - لاتویا (بندر ریگا)
۵. تاجکستان - ازبکستان - قزاقستان - روسیه - لاتویا (بندر ریگا)
۶. پاکستان (بندر کراچی) از طریق خط آهن
۷. پاکستان (بندر کراچی) از طریق سرک
- مزایای راه لاجورد**
۱. موترهای افغانستان میتوانند برای بارگیری و تخلیه اموال بدون موانع گمرکی داخل خاک هر یک از این کشورها شوند؛
۲. تجارت، ترانزیت و ترانسپورت دو جانبه و چند جانبه میان کشورهای امضا کننده راه لاجورد گسترش می یابد؛
۳. با عضویت کشور های بیشتر، امکان دسترسی افغانستان به بحر بیشتر می شود؛
۴. با تطبیق این موافقنامه، تاجکستان و قرقیزستان نیز ترغیب میگردند تا به این موافقنامه ملحق شوند؛
۵. کشورهای ذیدخل هیچ نوع تعریفه و یا محدودیتی بالای کالای افغانی گذاشته نمیتوانند، حتی برای ترانزیت کارگو های افغانستان سهولت بیشتر ایجاد مینمایند؛
۶. قیمت ترانزیت و تجارت با این کشورها فوق العاده پایین می آید؛
۷. راه لاجورد یکی از جدی ترین ابتکارات منطقه بی است و افغانستان با دیپلوماسی فعال اقتصادی منطقه بی از مزایای آن استفاده بیشتر خواهد کرد.

منبع: اتاق تجارت و صنایع افغانستان

همکاری های تجارت ترانزیتی و ترانسپورتی راه لاجورد میان افغانستان، ترکمنستان، آذربایجان، گرجستان و ترکیه به منظور کاهش موانع ترانزیتی و تجارتی و توسعه عملیات مشترک گمرکی بین کشورهای فوق الذکر، منحیت راه بدیل ترانزیتی برای دسترسی به بنادر بحری و در جهت کاهش و استگی افغانستان به کشور های همسایه، فوق العاده مهم خواهد بود.

ترانزیت اموال از مسیر ترکمنستان، آذربایجان، گرجستان و ترکیه از طریق سرک و خط آهن، مناسب ترین راه تجارت میان افغانستان، آسیای میانه، قفقاز، بالکان و اروپای مرکزی بوده و وسیله موثر وصل آسیای جنوبی با کشورهای اروپایی است. اهمیت این مسیر برای افغانستان، کوتاه ترین، ارزان ترین و مطمئن ترین مسیر برای رسیدن به مناطق مذکور میباشد.

این دهلیز ترانزیتی از بنادر آقینه ولايت فارياب و تورغندی ولايت هرات شروع و از طریق بندر ترکمن باشی ترکمنستان ادامه و با گذشت از بحیره خزر به باکو پایتخت آذربایجان و سپس به تفلیس پایتخت گرجستان تا بنادر پوتی و باتومی بحیره سیاه و در ضمن از شهر قارص به بنادر استانبول ترکیه و در نهایت به اروپا منتهی میشود.

اتاق های تجارت و صنایع افغانستان از این ابتکار حکومت افغانستان حمایت نموده و ایجاد به موقع این مسیر را منحیت یک گام بزرگ برای متتبین خصوصی افغانستان میداند. راه لاجورد زمینه های سرمایه گذاری، اشتغال و تولید را میسر ساخته و برای توسعه و رشد اقتصادی کشور مهم و ارزنده میباشد.

برای دسترسی افغانستان به بحر و تجارت کالا به بازارهای اروپا و مدیترانه هفت راه ذیل موجود است:

۱. ترکمنستان - آذربایجان - گرجستان (بندر پوتی)

آشنایی با بورس و نحوه فعالیت در آن

بورس کالا چیست؟

بورس کالا (Commodity Exchange) یک بازار متتشکل و سازمان یافته‌ای است که بطور منظم کالای معینی با شیوه خاص مورد معامله قرار می‌گیرند. امروزه طبقه بندهای متعددی برای یک بورس کالایی وجود دارد. اما گسترش بازارهای بخش مالی و حقیقی اقتصاد سبب شده چندین نوع از بورسیها در قالب یک تشکل متمرکز قرار داشته باشند. عموماً بورس‌های کالایی را در مقابل بورس‌های اوراق بهادار تعریف می‌کنند. به عبارتی هر آن چیزی که در زمینه ۱- فلزات و مواد معدنی (کانی ها) ۲- انرژی و ۳- محصولات کشاورزی مورد مبالغه قرار می‌گیرد شامل بورس کالایی می‌شود. مهمترین وظيفة بورس کالایی بر اساس گزارشات آنکتاد کمک به ساماندهی و اصلاح ساختار بازار محصولات بخش کشاورزی از طریق شفافیت اطلاعات، تنبیت قیمت، توزیع ریسک و سیالیت در معاملات و همچنین تامین منابع مالی مورد نیاز فعالان بخش کشاورزی از طریق توسعه بازار سرمایه است که اولی در کشورهای در حال توسعه و دومی در کشورهای پیشرفته و صنعتی ملاک عمل قرار می‌گیرد.

بورس (Bourse) کلمه‌ای فرانسوی است که معنای آن در زبان فرانسه "بکس پول" می‌باشد بورس یک نهاد سازمان یافته‌ای است که از جمله نهادهای عمدۀ و اساسی در بازار سرمایه محسوب می‌شود.

تاریخچه تاسیس اولین بورس به اوآخر قرن چهارده و اوایل قرن پانزده در کشور هالند بر می‌گردد. اما بورس به صورت تنظیم شده از دو قرن پیش شروع به فعالیت کرده است در حال حاضر با پیشرفت تکنولوژی و استفاده از ابزارهای الکترونیکی بیشتر معاملات در بورس از طریق کامپیوتر صورت می‌گیرد. بورس زیر نظر نهاد واحد نظارتی که عموماً سیاست‌های آن توسط بالاترین مراجع ذیریط دولتی درهر کشور اعمال می‌گردد که با حضور و مشارکت فعال بخش خصوصی ایجاد می‌شود و اتاق پایاپایی که تصمین و تسويه قراردادها را بر عهده دارد از جمله مهم‌ترین بخش‌های آن محسوب می‌شود. فعالیت می‌کند علاوه بر آن واحد نظارت داخلی (در داخل بورس) هیات بازرگانی و داوری ارکان اصلی ساختار بورس را تشکیل می‌دهند.

آشنایی با بورس و نحوه فعالیت در آن

۱۱۲

بازار بورس چیست؟

بازار بورس مکانی است که در آن سهام شرکتهای گوناگون تولیدی، خدماتی و سرمایه‌گذاری داد و ستد می‌شود. مردم به بازارسهام هم می‌گویند. اما نام رسمی و قانونی آن "بورس اوراق بهادار" می‌باشد. "که منظور از اوراق بهادارهای برگه‌های سهام شرکتهاست. به مکانی که در آن عمل داد و ستد انجام می‌گیرد" تالار معاملات بورس" گفته می‌شود.

برای آشنایی با نحوه داد و ستد سهام در بورس می‌توان با مراجعه به تالارهای معاملات بورس به طور عملی آشنا شد و سپس با مراجعه به کارگزاری‌های مختلف بورس که در مکانهای مختلف شهرها پراکنده هستند فرم درخواست خرید سهم شرکت مورد نظر را تکمیل و در پایان سال مالی و پس از برگزاری مجمع عمومی عادی متناسب با حجم سهامی که خریداری شده از مفاد مناسب و قطعی که معمولاً دو برابر مفاد بانک هاست برخوردار شد.

بازار بورس چه منافعی برای جامعه دارد؟

کنترول نقدینگی در جامعه، بازار بورس یک فرصت سرمایه‌گذاری مطلوب برای سرمایه‌گذاران با سرمایه‌های انداز ایجاد می‌کند و زمینه توزیع عادلانه ثروت را مهیا می‌کند.

وظیفه کارگزاری‌ها چیست؟

از دیگرسوالات و پرسشهایی که مردم معمولی جامعه از فعالان بازار می‌پرسند این است که چرا باید به کارگزاریها مراجعه کنیم؟ آیا میتوانیم خودمان مستقیماً به تالار بورس برویم و سهام خریداری کنیم؟ کارگزاریها وکیل و نماینده تام الاختیار برای خرید و فروش سهام هستند و بدون واسطه آنها هیچ کس نمی‌تواند در تالار بورس خرید و فروش کند. حضور مردم در تالار بورس الزامی نیست بلکه آنها جهت مشاهده تابلوی قیمت‌های تالار بورس و مشورت کردن با سایر سهامداران و دلگرمی دادن به یکدیگر درهنگام افت قیمت‌ها در تالار معاملات بورس حضور می‌یابند. اما حضور در دفتر کارگزاری الزامی است و باید شخصاً با به همراه داشتن شناسنامه

آشنایی با بورس و نحوه فعالیت در آن

اسمی سهام خود اولویت دارند.

چه سهمی بخریم؟

باید سهام مورد نظر را پس از مشورت با افراد مورد اعتماد و با مطالعه و تحلیل انتخاب کرد. سرمایه گذاران در بازار سهام علاوه‌مندند به یکی از سه شکل زیر سرمایه گذاری کنند: سرمایه گذاری کوتاه مدت یعنی سهام خاصی را می‌خرند و پس از ۳ الی ۴ ماه می‌فروشند. سرمایه گذاری میان مدت که سهام خود را به مدت یکسال نگه می‌دارند و بعد تصمیم می‌گیرند که کدام را بفروشند و کدام را نگه دارند. سرمایه گذاران بلند مدت که بیش از یکسال سهام خود را نگه می‌دارند.

البته گروهی هم هستند که هر هفته سهام قبلی را می‌فروشند و سهام جدیدی می‌خرند که اصطلاحاً به نوسان گیر مشهورند. تصور نکنید لزوماً نوسان گیرها بیش از دیگران مفاد می‌کنند. کسانی هستند که بلند مدت سرمایه گذاری می‌کنند و از سرمایه گذاری خود کاملاً راضی هستند. برای سرمایه گذاری بهتر است هر چند ماه یک بار با اشخاص واجد الصلاحیت همچون کارگزاران بورس و یا شرکتهای مورد اعتماد مشورت کرد که آیا سهام شرکتی را که خریداری نموده اید نگهدارید یا بفروشید.

منبع: نمناک

و یک برگه فتوکپی شناسنامه و کارت ملی جهت خرید سهام شرکت دلخواه خود به کارگزاری مورد نظر مراجعته نموده و فرم مخصوص دستور خرید سهام را تکمیل نمود تا کد عملیاتی صادر شود و در مراجعات بعدی با ارایه کد کارهایمان سریع ترانجام شود. سهم چیست؟

هر شرکت سهامی به قسمت‌هایی مساوی تقسیم می‌شود که به هر یک از این قسمت‌ها یک سهم گفته می‌شود و معمولاً قیمت اسماً سهم اکثراً ۱۰۰۰ دلار است. اگر بخواهیم سهام را براساس حقوق دارنده سهم طبقه بندی کنیم دو نوع سهم داریم

۱. سهام ممتاز

۲. سهام عادی

سهامداران عادی که در واقع مالکان اصلی شرکت هستند دارای حقوق و مزایایی می‌باشند که عبارتند از: حق دریافت مفاد سهام (EPS)، حق رای دادن در مجمع عمومی عادی و فوق العاده، حق تقدیم در خرید سهام جدید، حق باقیمانده دارایی پس از انحلال شرکت، حق اطلاع از فعالیت‌های شرکت.

دارندگان سهام ممتاز علاوه بر مزایایی فوق الذکر در هنگام انحلال شرکت نسبت به دارندگان سهام عادی در دریافت ارزش

گشایش دهليز هوائي افغانستان و ترکيه

افغانستان و ترکيه و یادآوري از مشکلات ترانزيتی و ترانسپورتی برای صادرات افغانستان طی سالهای گذشته، گفت: "خواست سکتور خصوصی بوده که باید راه های بدیل ترانزيتی برای رشد تجارت افغانستان جستجو گردد تا اعضای سکتور خصوصی و صادرکنندگان بتوانند از آن استفاده کنند. سال گذشته بعد از مشکلات بسیار جدی که فراراه صادرات ما با هندوستان از سوی پاکستان ایجاد شد، کارگوی هوایی به عنوان بدیل ترانزيتی برای اقلام صادراتی به هند پیشکش شد که خوشبختانه با موفقیت انجام یافت. زمانیکه ما در ماه می سال ۲۰۱۷ اولين تفاهم نامه را با شركت آريانا به امضاء رسانيدیم در موفقیت آن تردید داشتیم و امروز خوشبختانه شاهد هستیم که در جريان ۹۰ پرواز به ارزش بیشتر از ۵۰ میليون دالر اموال صادراتی افغانستان را به بازارهای دهلي و ممبی هندوستان و همچنان قرقستان انتقال دادیم که این خود يك دستاور بزرگ است."

آقای نصرت، کارگوی هوایی را نه تنها يك وسیله برای افزایش صادرات با هند خواند بلکه آنرا در افزایش مجموع صادرات کشور موثر دانست که به گفته ایشان، "کارگوی هوایی به عنوان راه بدیل و فشار مثبت سبب شد که در صادرات خود از راه زمین به مشکلات کمتر مواجه شویم. به همین اساس صادرات ما به هند از ۲۳۰ میليون دالر به ۳۸۰ میليون دالر در سال گذشته افزایش

دهليز هوایی میان افغانستان و ترکيه، روز سه شنبه اول جوزای ۱۳۹۷ طی مراسم باشکوهی که در آن وزرای صنعت و تجارت، وزرای مالداری و آبیاری، رئیس هیئت عامل اتاق تجارت و صنایع افغانستان، سفیر کبیر ترکیه مقیم کابل، مسئولین گمرک و میدان هوایی بین المللی حامد کرزی، رؤسای شورای عالی صنایع، معادن و سرمایه گذاری افغانستان، اتحادیه های صادرکنندگان میوه تازه و خشک، اعضای سکتور خصوصی و رسانه های داخلی و بین المللی حضور داشتند، رسماً افتتاح گردید. جلالتماب همایون رسا وزیر صنعت و تجارت افغانستان، تجارت را بخش عمده و اساسی از روابط دو کشور دانست که می تواند روی همه پالیسی های سیاسی و اجتماعی کشورها اثر گذار باشد. وی بیلانس تجارتی کشور طی سالهای گذشته را نا متوازن خوانده گفت: "این کسر بیلانس تجارت در حال اصلاح شدن است. ارقامی که در دست داریم نشان می دهد تجارت ما در مجموع از ۷.۲ میليارد دالر در سال ۲۰۱۶ به ۸.۴ میليارد دالر در ۲۰۱۷ افزایش یافته است که سهم صادرات ۶۱۴ میليون دالر از ۲۰۱۶ به ۷۸۳ میليون دالر در سال ۲۰۱۷ از دیدار را نشان می دهد که نقش کریدور هوایی نیز محسوس می باشد". محترم عتیق الله نصرت رئیس هیئت عامل اتاق تجارت و صنایع افغانستان، ضمن ابراز خرسندی از افتتاح دهليز هوایی میان

گشايش دهليز هوايی افغانستان و ترکيه

ایجاد دهليز هوايی با ترکيه را يك برنامه اختصاصي توصيف کرد که تحت حمایت و تشویق دولت صورت می گيرد و تاجر صرف با پرداخت قسمتی از مصارف، صادرات خود را انجام می دهد. وی با سپاسگزاری از حمایت دولت در قسمت ایجاد دهليز های هوايی و رشد صادرات کشور، از حکومت و سفير کبیر ترکيه تقاضا به عمل آورد تا قسمت ترجیح تعریفه های گمرکی و ایجاد مرکز خدمات تجاری در استانبول از صادرات افغانستان حمایت نمایند.

آقای نصرت از تاجران کشور خواست تا در پروسس و بسته بندی محصولات صادراتی خود معيار های جهانی را مد نظر گیرند تا اموال صادراتی به مارکيت های ترکيه و اروپايی دسترسی پيدا کنند.

جلالتمآب اوزان آرطغول سفير کبیر جمهوري ترکيه در کابل، با اشاره به روابط ديرينه ميان دو کشور، به ادامه همکاری های ترکيه در بخشهاي نظامي، زراعت، اقتصاد، صحت و موارد ديگر با افغانستان تأكيد نمود. وی سفر هيئت تجاری ترکی تحت ریاست مین ارشد وزارت اقتصاد آنکشور در ماه گذشته را نشانه علاقمندی ترکيه در بخش توسعه تجارت و سرمایه گذاري در افغانستان دانست. قابل ذكر است، اولین پرواز از طریق دهليز هوايی افغانستان - ترکيه حامل ۱۴ تن محصول صادراتی شامل ۴۵۰۰ متر مربع قالین و ۵ تن میوه خشک می باشد که توسط کارگوي شركت هوايی ترکش صورت گرفت.

منبع: اتاق تجارت و صنایع افغانستان

يافته است و صادرات میوه تازه ما از طریق هوا ۱۱ برابر افزایش داشته است که این همه در نتیجه موفقیت کارگوی هوايی و تلاش های دولت در راستای انكشاف و ازدياد صادرات می باشد." رئيس هيئت عامل اتاق، از کشور ترکيه به عنوان يكی از مارکيت های باظرفیت بالقوه بسيار مهم برای تولیدات افغانستان نام برد و افزود: "متأسفانه طی چهارسال گذشته حجم تجارت ما از حدود ۳۰۰ ميليون دالر به ۱۰۰ ميليون دالر کاهش یافت که در اين کاهش دلایل متعددی نقش داشت که يكی از دلایل نبود راه های مواصلاتی بسيار مفید که به وسیله آن انتقالات خود را در بخش های صادرات و واردات انجام داده بتوانيم، دانسته می شد که خوشبختانه طی سال اخیر يكسلسله اقدامات از سوی حکومت روی دست گرفته شد که با استفاده از اين اقدامات می توان تجارت خود را افزایش داد. راه لا جورد يكی از گزینه های بهتر می باشد که ما را نه تنها با ترکيه وصل خواهد کرد، بلکه از طریق ترکيه به تمام کشورهای عضوا تحالفه اروپا وصل خواهد نمود که از طریق خط آهن بندر آقینه می توان انتقالات خود را انجام داد. امروز خوشبختانه ایجاد دهليز هوايی با ترکيه سبب خواهد شد تا اموال صادراتی خود را به ترکيه انتقال داده و از اين طریق به کشورهای اروپائی نیز صادر نمائیم."

آقای نصرت یادآور شد که هرچند درگذشته برای صادرات با ترکيه از کارگوی شركت ترکش ايرلайн استفاده می شد، اما وی

انتقال و دریافت پول دالر در بسیاری از کشور ها

International Inward & Outward

خپرناو: عبدالحکیم رامیار

زموره هپواد او د اوبو د کمپدو له امله ستونزې

سیمو کې د اوربنتونو د کمپدو او د تودو خې د لوړپدلو لامل کېږي، له بلې خوا په قطبونو او هېټي ته د نړدې سیمو د کنګلونو د ویلې کېدو لامل کېږي چې دا موضوع هغلهه باړانونه او اویه زیاتوی او قطبونو او دریابونو ته د نړدې سیمو د اوسبډونکو ژوند ګواښوی، چې ددې ګواښونو ډپر قربانیان د وروسته پاتې هپوادونو وګړي دي، څکه چې دا هپوادونه د وروسته پاتیوالی او کمزوري اقتصاد له امله نشي کولې د ناخاپې او بېښو پېښو مخنيو وکړي او یا هم د پېښو خڅه مخکې لازم تدابیر ونیسي تر خو وګړي زیانمنه شي.

نیمه پېړۍ او د هېټي خڅه مخکې داسې فکر کېده چې او بو پرېمانه طبیعی شتمني ده چې زېرمې پې خلاصون نه لري. دا مهال هېټي وخت و چې د نړۍ نفوس د اوس نفوس په پرتله نیمايی، و، خلک لکه او س بهای نه، و، کمه کالوري پې مصروفله او غوښه پې کمه خورله. نو ډپرو او بو ته پې هم اړتیا نه لرله.

اما د نفوس د زیاتوالی له امله نن ورځ د خورو او خښاک به خاطر ډپرو او بو ته اړتیا ده، چې د اوبو د کمښت د مسئله یو پامور عامل ګتل کېږي، به داسې حال چې د پخوا په پرتله په نړۍ کې د اقتصادي کاروبار زیاتوالی هم د اوبو مصرف زیات کړي دي.

هېټي چې په طبیعت کې ډېر شیان لکه نفوس، بیلابېلې ناروغۍ، د طبیعې او غیر طبیعې محصولاتو تولید او نور مخ پر زیاتپدودی ډېرې طبیعې زېرمې او شتمنې هم مخ پر کمپدو او له منځه تلو دي چې انسانی ټولې پې د ګواښ او اندیښې سره مخامنځ کړې دي ددې طبیعې اهمو شکارندو خڅه چې د انسان ژوند او مرګ ورسه ټینګ تپاو لري اوې دې. اوې د خدای د پېږزوینو خڅه هېټه پېږزوینه ده چې انسان، حیوان او نبات د هېټه په شتون سره ژوندې دي او پرتله له هېټي ژوند هم ناممکن دي. اوې چې د ژوندې پاتې کېدو ترڅنګ دودې او پرمختګ لپاره یواپین عنصر دي د وګړو د زیاتپدلو او د ژوند د اړتیاوو د پوره ګولو په خاطر د ناسمې کارونې له امله مخ په کمپدو او په ډېر و خایونو کې مخ پر ورکېدو دي. همدا اوس د اوبو کډوالی د سویل افريقا په صحرايی سیمو، منځنې ختيځ او مرکزی امریکا کې د ورځې ستونزه ده چې لاره پیدا کول ورتنه ګرانه ده. د نړۍ د نفوس او د هېټه د اقتصادي فعالیتونو زیاتوالی، د وخت په تېرپدلو سره د مخکې د تودو خې ډېرپدلو چې له امله پې د څمکې تودې سیمې نورې هم تودې شوې دي او ددې تودو خې له امله د استوایې سیمو توده هوا د قطبونو په لور چې سېږې سیمې دی حرکت کوي، چې دا حرکتونه له یوې خوا په استوایې تودو

زموږ هپواد او د اوبو د کمېدو له امله ستونزې

ناروغری رامنځته کړي دي او ترڅنګ یې د اوبو کمبېت او ککړېدل د دېرو هپوادونو لپاره لوې ستونزې منځته راوړي دي، او ان چې د هپوادو ترمنځ یې شخړې راپارولې دي. د علمي نړیوالو معیارونو پر اساس په هپوادونو کې د اوبو کمولائي په خانګرو شاخصونو باندې بشودل کېږي چې دېر معمول شاخص یې په یوه هپواد کې د کال په ترڅ کې د هرتن په کچه د اوبو شتون دی. د مالکنمارک د شاخص پر 1000 معيار هغه مهال چې په یوه هپواد کې د سېري په سر د 1700 متر مکعب او به شتون ولري دا مرحله د ((اندیښنې)) مرحله ګټل کېږي، او هغه مهال چې دا کچه د سېري په سر 1000 متر مکعبه وي دا مرحله د اوبو د ((کمبېت)) مرحله نومېږي، په ملګري ملتونو پوري اړوند د خورو او کرنې نړیوالو سازمان په دې اند دی چې د نږي د نفوس دوه پر درې نفوس په د اوبو او هوا د بدلونو په نتیجه کې تر 2025م. کال پوري د اوبو د کمولائي د ((اندیښنې ور)) مرحلې ته ورسیري او پایله به یې ددې مسئلي خڅه راپورته شوې شخړې او نا امني وي چې د دېرو هپوادونو سوله یېز ژوند به وګوابنوي او آن چې د هغوي اقتصادي امنيت په ترسوال لاندې راولي.

زموږ هپواد چې د دېرو او لویو غردونو له امله چې دېر

دا چې د وخت په تېرېدو سره اقلیم بدل شوی او هوا بدلون موندلۍ او په دېرو هغه سيمو کې چې د کال په تاکالې وخت کې به باران او یا هم واوره اورېډه او اوس نه اورېري دا د اوسيني انسان وسه وتلي خبره ده. که نفوس زیات شوی او یا هم انساني هغه فعالیتونه زیات شوی چې داوبو ډېر لګښت ته اړتیا لري دا هغه موضوع ده چې طبیعی بهنې لري. په دې معنا چې کله چې ژوند پر مخ خې، نفوس زیاتیو زیاتو توکو ته هم اړتیا وي او په پایله کې د طبیعی او صنعتی زیرمو خڅه بايد د پخوا په پرتله زیات کارواخیستل شي. اما دا په دې معنا بايد نه وي چې هغه عامه طبیعی زیرمې او امکانات چې اوس شتون لري او زموږ په اختیار کې دی په پوهه او یا ناپوهی داسې و کاروو چې ټولې خلاصې او یا هم ضایع شې، خکه چې ټولې طبیعی زیرمې چې عامه شتمني هم ورته وابې لکه او به، هوا او نور د ټولو انسانی نسلونو خه اوس شتون لري او یا هم په وروسته کې منځته راخي ګله حق دی او بايد هغې ته پام وشي او د کارولو پرمهال د هغوى د حق د خوندي ساتلو په موڅه د هغه کېډو او بې خایه ضایع کېډو مخه ونیول شي. چې په خواشینې سره همدا اوس دېري عامه شتمني یا د لمنځه تلو په حال کې دی او یا هم ککړي شوې دی لکه: هوا، او به او نور. چې د هوا ککړ کېډل پېلاښې

زمور هباد او د اوبو د کمپدلو له امله ستونزې

شوی دی او د هغه مهال د کښت لاندې مخکو لپاره پې بسته کوله. په هغه وخت کې د اوبو د زیاتوالی تر خنگ په تاکلې کچه مخکې کړل کېږي، به داسې حال چې اوسلو د پخوانیو آبادو مخکو تر خنگ ډېږي نورې شاړې مخکې هم آبادې شوې او خربولو ته اړتیا لري، چې ډېر وختونه په سربندونو کې د اوبو د کچې د ټېبندو او د ډیالو د زاړه سیستم له کبله چې د خربولو تر خایه ډېږي او به له لاسه ورکو د موخي خای ته د اړتیا وړ او به نه رسپوری ډېر وختونه د ویاپی آخرې برخو ته اصلأاو به نه رسپوری. ډېر وختونه په داسې حالت کې د ډیالو رغول زیات لګښت غواړۍ، او سربند ته د نړدې مخکو خاوندان چې د ډیالو او به د هغوي مخکې په له کومي ستونزې خربوي د ستونزو په اوړولو کې ونډه نه اخلي او مرسته نه کوي او بي اوړو بزګران د اوبو د تول سیستم د رغولو وسه نه لري. چې دا وضعیت ډېر وختونه په سیمه او کلې کې د ناخوالو او شخزو لامل کېږي، په دې ترڅ کې زمور د ((حق آې)) وروسته پاتې او زړد سیستم په کلیو او بانیو کې د هغو شاړو مخکو چې نوې آبادې شوې دی د اوړو ورکولو او خربولو لپاره لوته ستونزه ده چې پاملنې ته اړتیا لري په دې اړوند د ډچکالیو پرمهال د کارېزونو چېدل او یاد هغه د اوبو کمپدلو د خښاک او د مخکو د خربولو په خاطر هم د پاموري موضوع ده. ځکه چې زمور په هباد کې د ډېر ورکولو خلک څلپې د خښاک او د خاريو لپاره د ضرورت وړ او به د چینو، کاريزيونو او خاواو خڅخه ترلاسه کوي، هغه وخت چې کاريزيونه او چېپني د کمو اورستونو له امله و چې شي د خاواو او به هم یا کمپيری او یا هم و چېږي. دا امر د لوړيو ستونزو لامل کېږي، نو خلک مجبور کېږي چې د اړتیا وړ او به د دریابونو او ډنډونو خڅخه ترلاسه کېږي. په دې خاطر چې د دریابونو او ډنډونو او به خربوي او غیر صحې وي د هغې کارول د انسانانو او خاريو لپاره د ناروغيو او ستونزو لامل کېږي.

په بشارونو په تېره بیاد کابل په بشار کې چه د بشاري ظرفیتونو خڅه زیات لګړي په کې ژوند کوي د نور ډېر ورکو او به کمولی لویه ستونزه ده. له دې کبله چې په کورنو پاکو او به کمولی لویه ستونزه ده. په دې توګه چې په کورنو په تېره بیا په غېر قانوني مانیو کې ډېر خاوى کیندل شوې د بشاري پراختیا او د اوبو د سم مدیریت خلاف دی، نو د دولت اړوند ادارې باید دې ته جدي پام واپوی او لازم تداېر ورته و سنجوی.

وختونه په واورو پت وي ډېږي او به لري او د سیمې ډېر و هبادونو په پرتله پې هم نفوس کم دی او هم د وروسته پاتې اقتصاد له کبله خچې ټولې او به نشي کارولی. د ډچکالیو په مهال د اوبو د کښت له ستونزې سره مخامنځ کېږي.
دا چې ډچکالی او د باران او واورو نشتولی د تولو هبادونو خه وروسته پاتې دی که پرمختللي، ستونزه وي خو زمور د هباد وضعیت فرق کوي او اساسی دلیل پې د اقتصاد کمزورتیا او وروسته پاتېوالی دی. کېدای شي ډېر کسان د پخوا خڅه راپاتې ستونزې او ناخوالی ټولې په جګړو او سیاسي بدلونونو پورې و تپې او په اصطلاح خان او نور قانع کېږي، اما د واقعي تحلیل پر بنا دا سمه خبره نه د خکه چې هم د جګړي د پیل خڅه مخکې چارواکو او نه هم د اوسني رژیم خڅه مخکې چارواکو دې حیاتي مسئلي ته کوم لازم پام نه دی کړي. سره له دې چې مور د اوبو د ذخیره کولو او بندونو جوړولو په خاطر ډېر آسانه طبیعی امکانات لرو خود خو ګوته په شمېر بندونه چې هغه هم د لوړيو بشارونو لپاره د برشنا په خاطر جوړ شوي دې د اوبو د ذخیره کولو په خاطر لازم زېرمې نه لرو او د ډچکالیو پرمهال کړهنېز حاصلات له منځه حې او د بزرګرانو خاروی زیان وېني او د ژوند د بنه کېډو پر خای ورڅ تربلې نور هم فقیر او بېوزلي کېږي:
هسي چې اشاره وشه د اوبو په تپاو مور هم د مدیریت او هم د بحران له لحظه د ډېر و هبادونو سره توپېر لرو.

الف: د اوبو د سم مدیریت اړتیا:

زمور هباد ددې ترخنگ چې د ډېر و هبادونو په پرتله زیاتې او به او د هغه زېرمې لري د ډول، ډول کرهنې لپاره وړ خاوره هم لري چې ډېږي پې تراووه شاړې پرتې دی. او هغه برخه چې ترکښت لاندې ده د پېپېو، پېپېو راپدې خوا په کیمیاوي عناصر له لاسه ورکړي او یا هم په کې کم شوې چې د هغه بېرته بدایه کول لازمو کړنو او لګښتونو ته اړتیا لري. همدا راز هغه بله ستونزه چې زمور هباد د اوبو د سم مدیریت او کرهنې دبنه کېډو په مخ کې خنډ واقع کېږي د اوبو و پشنلو او د اوبو د حق مسئله ده چې ډېر وختونه نه یوازې چې د اوسنېو مخکو خربولو ته بسته نه کوي، آن چې په سیمه کې شخړې پاروی. په دې توګه چې د خربولو او اوبو و پشنلو سیستمومه کلونه، کلونه حتا پېږي، پېږي مخکې جوړ

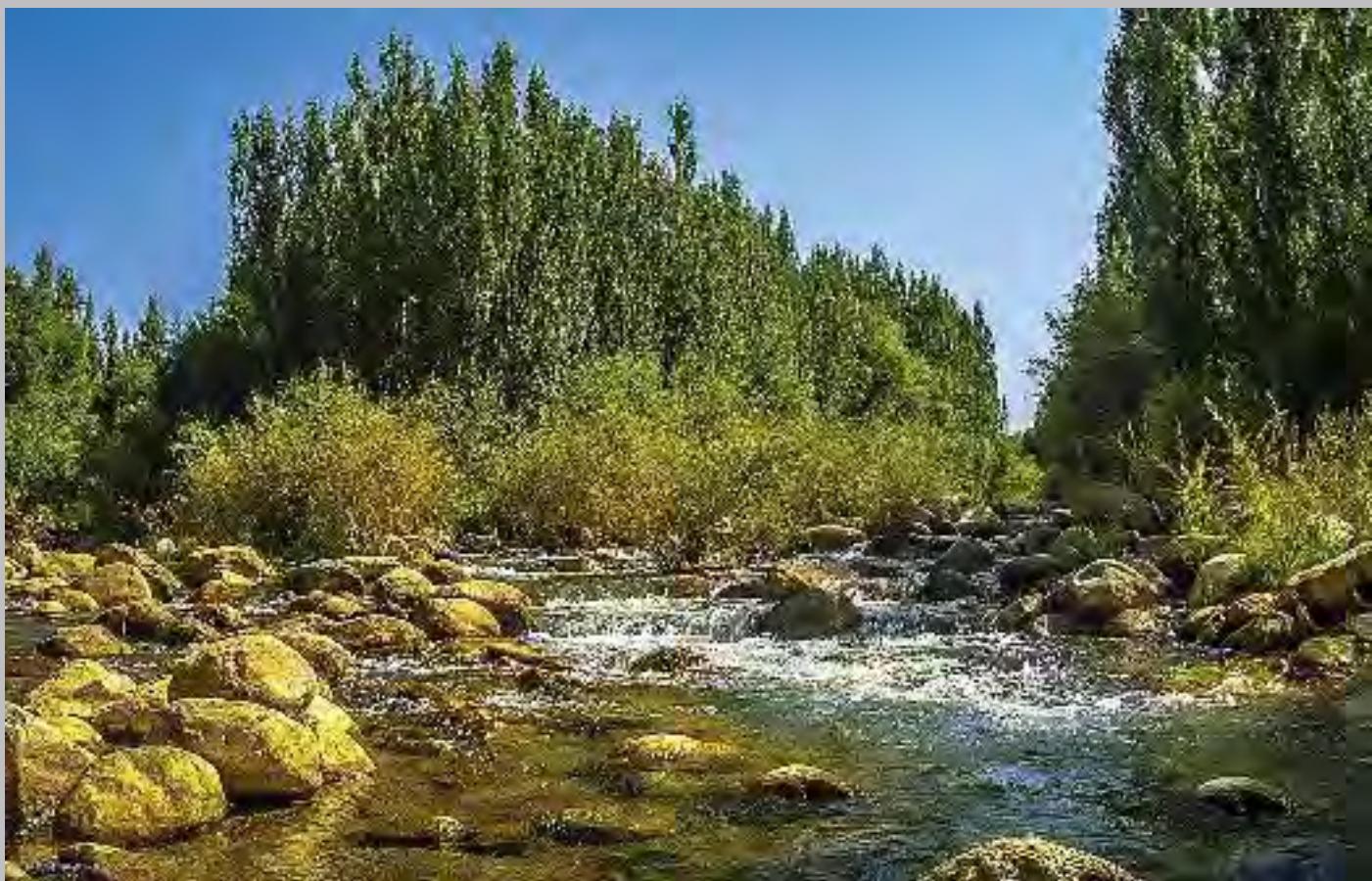
زموږ هېواد او د اوبو د کمپدو له امله ستونزې

او پاکستان هېوادونو سره چې ګلپای پولې لرو د ستونزو سره مخامنځ کېدونکي يو. همدا اوس هم نارسمى اطلاعات بنېي چې په غربی او شرقی پولو کې نا امنی د هغه سیندونو سره تبر او لري چې زموږ د هېواد خڅه ایران او پاکستان ته جریان لري او ګلونه کلونه دې هېوادونو د هغه خڅه په وړیا توګه کار اخیستی او بشارونه او اقتصادي تأسیسات یې ورته جوړ کړي دي، اوس چې فکر کېږي مونږ د خپلو اوبو کارولو ته خېږ شوي يو نوموري هېوادو هڅه کوي زموږ د هېواد نا امنه وضعیت دوام و مومى ترڅو مور ونه توانيپرو خلپې اوږه په خپله ګټه مدیریت کړو او ويې کاروو. که زموږ د نا امنی ټغرن ټول او سوله راشی نو په هغه وخت کې به د شمالی ولايتونو و ګړۍ په تېره بیا امو سیند ته نبدي میشت و ګړۍ به د خپلو اقتصادي او زراعتی کاروبار په خاطر د آمو سیند اوبو ته اړتیا ولري. نو باید اوس مهال د شمالی ګاونديو سره ددې سیند د اوږو او د اوبو لاندې مځکو چې همدا اوس ډېر برخه یې زموږ د هېواد خاوره ده چې د آمو سیند په توافق ورسپرو، تر خو د چکاليو د دوام او په سیند کې د اوبو د کمپدو په صورت کې د شمالی ګاونديو سره د روابطو دخې پړتیا او لانجو د احتمال له منځه یوسو.

ب: زموږ هېواد او په سیمه کې د اوبو احتمالی بحران:
دا چې د چکاليو پرمهال مور خه ناخه د اوبو له کمی سره مخامنځ کېږو دا یوازې او یوازې د مور ستونزه نه ده. د اوبو او هوا بدلون، د باران او واري د رژیم بدلون او په ټوله کې تر څمکه لاندې اوبو د سطحی ټیپېدل نړیوال بحران دی چې په بېلو هېوادونو او سیمو کې ددې بحران او ستونزې کچه فرق کوي.

دا چې مور تراوشه د دوو ګاونديانو: ایران او پاکستان په پرتله ددې ستونزې سره نه یو لاس په ګریوان، باید هغه له نظره نه غورڅو.

هسى چې اوږه د غذایي او اقتصادي پلوه د ټولو هېوادونو پلاره اهمیت لري مور چې ویجار او وروسته پاتې هېواد یو او د اوبو له درکه تراوشه پورې دومره جدي ستونزه نه لرو باید د هغه وروسته پایلوته خېږ واوسو. اوږه هغه غذايي او اقتصادي توکي دی چې په آسانې سره نشي تولیددای. په تېره بیا چې مور د نړیوالو اوږو خڅه لري پراته یو او د اقتصادي کاروبار په خاطر د هغه خڅه د استفاده حق نلرو. د اوږو په اړوند مور د تاجکستان، ازبکستان، ترکمنستان، ایران

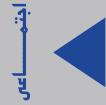

SMS Banking

- BAL بنویسید و به شماره 2020 ارسال نمایید.
تا بیلانس فعلی حساب خود را دریافت نمایید.
- TRAN بنویسید و به شماره 2020 ارسال نمایید.
تا صورت حساب سه معامله اخیربانکی خویش را دریافت نمایید.

آسیب های اجتماعی و راه های پیشگیری از آن

عوامل مؤثر در ایجاد آسیب های اجتماعی

مطالعات انجام شده در ارتباط با آسیب های اجتماعی، عوامل زیر را منشاء بسیاری از انحرافات اجتماعی قلمداد نموده اند. در این بخش هر یک از عوامل به اجمال مورد بررسی قرار می گیرد.

۱. نابرابری های اقتصادی و اجتماعی: اختلافات طبقاتی هر جامعه، افراد را در موقعیت هایی قرار می دهند که نمی توانند نقش های اجتماعی مناسب خود را بیاند و موجب اختلاف در هنجرهای اجتماعی می شود. در نتیجه، سنتیزه هنجرهای اجتماعی، تفاوت معیارها را به وجود می آورد و عدم تعهد به معیارها و تردید در اصالت آنها، عدم پایبندی به قوانین را ایجاد می کند که این به نوبه خود تضادهای اجتماعی را افزایش می دهد.

۲. رفاه اقتصادی خانواده: در خانواده هایی که رفاه و درآمد اقتصادی زیاد است، روابط انسانی بر اثر کثربت کار و یا سرگرمی ضعیف تر می گردد. ضعف روابط انسانی به نوبه خود عامل فراهم شدن زمینه های کشش به سوی انحرافات اجتماعی می گردد. امروزه والدین و فرزندان نسبت به هم احساس و عاطفه گذشته را ندارند، چون با یکدیگر تماس و ارتباط کمتری دارند و از طرف دیگر افرادی که درآمد بیشتر از حد دارند، موقعیت و زمینه

آسیب اجتماعی چیست؟

آسیب های اجتماعی به دسته ای از نابسامانی ها و ناهنجاری های رفتاری افراد یک جامعه چه بصورت فردی و یا جمعی اطلاق می شوند که ریشه در بی نظمی ها، کمزوری ها و پیامدهای نامطلوب آنها دارد. این آسیب ها غالباً باعث رنجش روانی، جسمی و مادی اقشار خاص و آسیب پذیر جامعه می شوند و همچین می توان گفت که: به هر نوع عمل فردی یا جمعی گفته می شود که در راستای اصول اخلاقی و قواعد عام عمل جمعی یا غیررسمی جامعه محل فعالیت کنشگران قرار نمی گیرد و در نتیجه با منع قانونی و یا قبح اخلاقی و اجتماعی روبه رو میگردد.

انواع آسیب های اجتماعی

- آسیب های اجتماعی خانواده
- آسیب های اجتماعی زنان
- آسیب های اجتماعی طلاق
- آسیب های اجتماعی جوانان
- آسیب های اجتماعی اعتیاد
- آسیب های اجتماعی اینترنت
- آسیب های اجتماعی ماهواره
- آسیب های اجتماعی دانش آموزان

آسیب های اجتماعی و راه های پیشگیری از آن

- اولاً کارکنان برای اداره زندگی خود مجبور می شوند ساعات بیشتری را به کار مشغول شوند و این به نوبه خود موجب خستگی جسمی و روحی در افراد می شود. اگر در آن جامعه برای تفریح و گذراندن اوقات بیکاری مردم از طرف دولت برای استفاده از اوقات فراغت، برنامه ریزی های اجتماعی نشده باشد، زمینه مساعدی برای گرایش به انحرافات اجتماعی فراهم می شود.
- ثانیاً مشکل ترافیک در شهرهای بزرگ منجر به خستگی ناشی از کار در افراد شده در نتیجه والدین قدرت تربیت و سرپرستی فرزندانشان را نخواهند داشت و بی توجهی نسبت به پرورش کودکان و نوجوانان به گرایش آنان به سمت انحرافات اجتماعی از قبیل اعتیاد، سرقت و ... کمک خواهد کرد.
- ثالثاً رشد شهرها باعث افزایش فاصله و شکاف طبقاتی شده و این خود به خود باعث می شود برقراری ارتباط با دوستان و خویشاوندان کمتر شده و زمینه برای ایجاد انحرافات اجتماعی فراهم شود.
- چهارماً سنتیزه والدین: اختلافات زناشویی و نزاع بین پدر و مادر باعث می شود محیط خانواده برای تربیت فرزندان، نامن و نامناسب شود. وقتی خانواده، کانون و محیط مناسبی برای زندگی نباشد، انسان سعی می کند بیشترین اوقات خود را در خارج از خانواده بگذراند و این کار ارتباط او را با دیگرانی که چون
- مساعدتی برای تفریحات متنوع در داخل و یا خارج از کشور را دارند و بدیهی است که این قبیل امکانات برای مصرف و فروش مواد مخدر زمینه بسیار مساعدی است.
- ۳. **فقر مادی خانواده:** در مطالعات علمی نشان داده شده است که فقر مبنا و اساس انحرافات اجتماعی است. از آن جایی که بیشتر مجرمین، معتادین به مواد مخدر و مشروبات الکلی، مبتلایان به امراض روانی بوده و از طبقات پایین اجتماعی بوده اند. در عصر حاضر از فقر به عنوان عامل عمدۀ انحرافات اخلاقی یاد شده است. ارتکاب جرایم طبقات فقیر از شکافی که بین خواسته های جوانان آن طبقه با آن چه که در دسترس آنهاست، سرچشمۀ می گیرد. عمدۀ ترین علت انحرافات اخلاقی طبقه فقیر نتیجه فشارهای حاصله از شکست در رسیدن به هدف های معین است.
- ۴. **بیکاری:** بیکاری به عنوان یک مسئله اجتماعی زمینه مساعدی برای انحرافات اجتماعی است. افراد بیکار بیشترین اوقات خود را در اماکن عمومی از جمله پارک ها می گذرانند و این گونه اماکن، بهترین و مناسب‌ترین مکان برای کشش به سمت انحرافات اجتماعی از جمله اعتیاد است.
- ۵. **رشد صنعت و پیشرفت تکنولوژی:** اگر در جامعه ای رشد صنعت به سرعت افزایش یابد و درآمد ناشی از آن صنعت به طور عادلانه توزیع نگردد، امکان وقوع سه اتفاق وجود دارد:

۱۴۰۰
اعیان

آسیب های اجتماعی و راه های پیشگیری از آن

عملی تر و کم هزینه تر از درمان است ، دارای اهمیت بسیار می باشد.

۲. درمان آسیب دیدگان اجتماعی یا بکارگیری روش های علمی و استفاده از شیوه های مناسب برای قطع ریشه ها و انگیزه های آنان.

۴. تداوم درمان برای پیشگیری و جلوگیری از بازگشت مجدد کثر رفتاری و بررسی شیوه های بازپذیری اجتماعی . در عصر ما پیشگیری مهمتر از درمان است. بسیاری از آسیب شناسان اجتماعی برآند که برای مبارزه با کثرفتاری ها باید زمینه اجتماعی آنها را از میان برداشت و برای حصول این منظور رعایت دو اصل ضروری است.

آسیب های اجتماعی از چند جنبه قابل بررسی هستند:
۱. از زاویه انسان، که هر انسان با هر دین و آئین و اعتقاد و فکر و مذهب و گرایش و مسلک و ارتباط با جناح یا حزب خاصی یا با ترحم یا با هدایت و یا با همراهی اعتقاد دارند که به گروههای آسیب پذیر یاری نمایند مثلاً هر انسانی دوست دارد به پیر مرد یا پیر زنی کمک کند و هر انسانی دوست دارد به نابینایی کمک کند و...

۲. از زاویه اجتماعی اگر به این آسیب های اجتماعی بموضع رسیدگی نشود افزایش جرم و جنایت را در پی دارد که مخرب اضیباط اجتماعی است.

۳. از جنبه سیاسی، که اگر توجه نشود کشور را به دامن بیگانگان سوق می دهد و بحای فرهنگ خودی فرهنگ بیگانه در کشور پیاده می شود و به اعتقادات دینی و مذهبی جامعه لطمہ وارد می نماید، وجود آسیب های اجتماعی، بزرگنمایی و تبلیغات دشمنان کشور را در پی دارد ضمن آنکه وجود آسیب های اجتماعی در کشور اسلامی عامل تبلیغ منفی بر ضد اسلام است لذا لازم است که آسیب های اجتماعی ریشه یابی شود و با ارائه راهکارهای مدرن به جزئیات آسیب های اجتماعی توجه شود.

در برخورد با آسیب های اجتماعی تقلید کورکورانه از بیگانگان جایز نیست به دلیل اینکه آسیب های اجتماعی ارتباط کاملی با سنتهای هر جامعه دارد والگو برداری از جوامع دیگر صلاح نیست. سؤال، وظیفه حکومت در این مورد چیست؟ حکومت خوب حکومتی است که برای حل آسیب های اجتماعی فورمول صحیح و منطقی همراه با نوآوری وارائه ابتکارات و خلاقیت ها در جهت رسیدن به شکوفایی داشته باشد.

سیاست های اجتماعی هر جامعه ای روش های مختلفی را در برخورد با آسیب های اجتماعی پیشنهاد می کند. شیوه ی برخورد

شکارچیان ماهری به دنیال شکار می گردند، زیاد می کند و آنها پس از شناخت مشکل شخص در نقش انسانی دلسوز ظاهر شده و برای فرار از این واقعیت تلاع، فرد را به سوی اعتیاد و دیگر انحرافات اجتماعی فرا می خواند. هر قدر سنتیزه های خانوادگی بیشتر باشد، احتمال کشش به طرف انحرافات اجتماعی بیشتر است.

۷. **شیوه های تربیتی والدین:** مطالعات و تحقیقات نشان می دهد که رفتارهای کودکان و نوجوانان با شیوه های تربیتی والدین رابطه مستقیم و تنگاتنگ دارد. شیوه های تربیتی والدین باید با سطح نیازها و خواسته های مختلف فرزندان و همچنین با میتوههای تربیتی صحیح اسلامی هماهنگ باشد. چنانچه والدین از شیوه های تربیتی مبتنی بر اصول اعتقادی و مذهبی استفاده نمایند، نتیجه مطلوب در رفتار فرزندان معنکس خواهد شد.

۸. **عدم آگاهی و بینش صحیح والدین:** مطالعات نشان می دهد کسانی که محروم از تحصیلات بوده و بینش صحیح نسبت به جامعه، تربیت و... نداشته باشند، امکان فریب خوردن و انعطاف پذیری آنها برای ارتکاب به کارهای انحرافی و بخلاف قانون بیشتر است. چون تخصص و آگاهی ندارند، نمی توانند از طریق عادی، زندگی خود را تأمین کنند و به همین دلیل است که جامعه شناسی یکی از راه های پیشگیری از جرائم را عدالت آموزشی می داند.

تعريف و هدف های آسیب شناسی
کارشناسان امور طبی به مطالعه و شناخت ریشه بی نظمی های ارگانیزم را آسیب شناسی می گویند. درواقع آسیب شناسی اجتماعی، مطالعه ناهنجاری ها و نابسامانی های اجتماعی نظریه بیکاری، فقر، اعتیاد، خود کشی، روسپیگیری، رشوه خواری، کوچه گردی، زورگیری، گدایی و ... همراه با علل و شیوه های پیشگیری و درمان آنها و نیز شرایط بیمار گونه اجتماعی است.

هدف ها و مقاصد آسیب شناسی اجتماعی را چنین می توان بر شمرد:

۱. مطالعه و شناخت آسیب های اجتماعی و علل و انگیزه های پیدایی آنها و نیز بررسی شخصیت کثرفتاران و ویژگی های جسمانی، روانی، فرهنگی و اجتماعی آنان، شناخت درست درد ها و آسیب ها، نخسین شرط چاره جویی و بیش از نیمی از درمان است؛ در تشخیص نداده را درمان نتوان کرد؛ زیرا هر گونه ساختن بدون شناختن، تیر در تاریکی رها کردن است.

۲. پیشگیری از آسیب های اجتماعی به منظور بهسازی محیط زندگی و جمعی خانوادگی، از آنجا که پیشگیری همواره ساده تر،

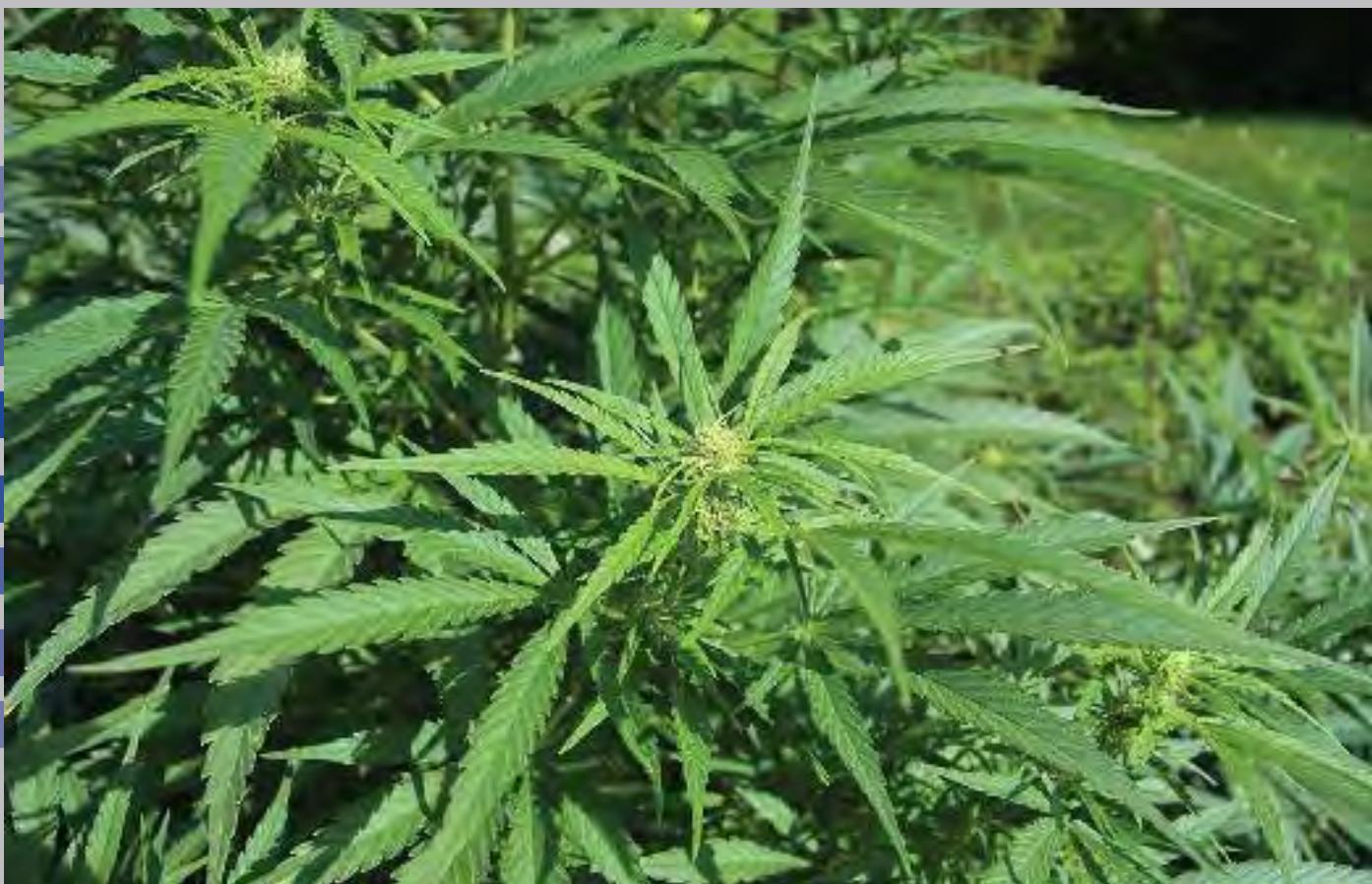
آسیب های اجتماعی و راه های پیشگیری از آن

منافع خود به آن ها نگاه می کند، اما وقتی مردم یک جامعه به حمایت از این آسیب دیدگان می پردازند، بسیار عمیق تر و کامل تر عمل می کنند. چون مردم در متن این آسیب ها قرار دارند، آن ها را خوب می شناسند و برای حمایت از افرادی که دچار بحران هستند انگیزه های قدرتمندی دارند.

یکی از راهکارهای حمایت از آسیب دیدگان اجتماعی، سازمان ها و تشكل های غیر دولتی است. این سازمان ها که در تمامی جوامع ریشه دارند در عصر کنونی کارکردهای مختلف و موثری پیدا کرده اند و نقش مهمی در حیات جوامع ایفا می کنند. سازمان های غیردولتی با تاثیرگذاری در وضع و اجرای سیاست های اجتماعی، در نقش های مختلفی مثل مشاور دولت، منتقد دولت و گاه حتی به عنوان بازوی اجرایی سیاست های اجتماعی دولتها فعالیت دارند. این سازمان ها با ویژگی های منحصر به فردی که دارند، امروزه به نماد حکومت مردم تبدیل شده اند و به نظر می رسد در هر جامعه ای که این سازمان ها فعال تر و گسترده تر عمل می کنند، آرمان حکومت مردم بر مردم دست یافتنی تر می نماید.

با این مسائل هم چنان که پیشتر گفته شد، ارتباط مستقیمی با این سیاست ها دارد. این سیاست ها هم نهادهایی که در تمامی جوامع وجود دارد تعیین می کند. در مورد راهکارهای اصلاح و بهبود آسیب های اجتماعی هم نظرگاه های مختلفی وجود دارد. عده ای روش انکار و پرده پوشی را تجویز می کنند و عده ای دیگر به روش های پولیسی و سرکوب اعتقاد دارند. جوامعی هم وجود دارند که به این مسائل نگرش علمی و منطقی دارند وسعي می کنند با قبول وجود این آسیب ها، علت آن ها را با استفاده از روش های علمی بشناسند و برای حذف یا به حداقل رساندن آن ها از روش های منطقی سود ببرند. این جوامع، آمیختی هستند که در آن ها انبیاشت علمی صورت گرفته و در اثر ارتباط با فرهنگ های مختلف به سطحی از آگاهی رسیده اند که به حق آزادی و برابری انسان ها و حق برخورداری تمامی انسان ها از حقوق مادی و معنوی اعتقاد داشته باشند.

حمایت از آسیب دیدگان اجتماعی نیز به سیاست های اجتماعی مربوط است. در این مورد نیز وقتی حمایت از آسیب دیدگان به طور کامل در اختیار نهاد سیاسی قرار می گیرد، این نهاد از دیدگاه

آسیب‌های اجتماعی و راه‌های پیشگیری از آن

فردی و هم یک معضل اجتماعی مطرح است. روشن است در سطح اجتماعی منجر به از بین رفتن نیروها و انرژی بارآور جامعه می‌شود. شناسایی علل اساسی و کنترل آنها می‌تواند بسیاری از نیروهای از دست رفته جامعه را تجدید نموده، در مسیر کار سالم جامعه هدایت کند.

شیوه عمل آسیب شناسی اجتماعی

آسیب شناسی اجتماعی همچون سایر حوزه‌های اجتماعی، از شیوه عملی برای بررسی موضوعات مورد نظر خود استفاده می‌کند. عبارتی برای مطالعه و بررسی علل، زمینه‌ها و راههای حل در زمینه کثروی‌ها و آسیب‌ها، هم از لحاظ ذهنی به صورت شناخت مقاومی خاص و هم به کمک ابزار وسائل تحقیق عینی به صورت پژوهش‌های علمی استفاده می‌شود. چنین پژوهش‌هایی پیرامون انحرافات اجتماعی به صورت تحقیق علمی به حدود ۸۰ - ۹۰ سال پیش باز می‌گردد. البته در آن زمان این پژوهش‌ها کمتر جنبه واقع بینانه داشته‌اند. ولی پس از مدتی پژوهش‌ها بر شالوده ای صحیح‌تر استوار شد و تلاش شد از شیوه‌هایی که دقت و اعتبار پیشتری در برآورد مشکلات اجتماعی دارند استفاده گردد.

پرسشنامه‌های مختلف تهیه شد، شیوه‌های اعتبار یابی و استفاده از روش‌های معتبر معمول شد و از اصول روش تحقیق که در علوم انسانی کاربرد مفیدی دارد استفاده گردید. به این ترتیب اطلاعات لازم در زمینه انواع انحرافات و مشکلات در سطح یک جامعه جمع آوری گردید. این فعالیتها سیر تکاملی خود را طی می‌کند و همچون پیشرفت سایر علوم شیوه‌های کامل تری برای بررسی و ارزیابی در زمینه آسیب‌های اجتماعی بدست می‌آید.

بی نظمی‌ها و آسیب‌های اجتماعی همراه با علل و انگیزه‌های پیدایی آنها و نیز شیوه‌های پیشگیری و درمان این پیدایه، به انضمام شرایط بیمار گونه اجتماعی آن مطالعه گردد، زیرا خاستگاه اصلی آسیب‌ها و گز رفتاری‌های اجتماعی را باید در کل حیات اجتماعی و نوع خاص روابط انسانی جستجو کرد. نابسامانی‌های اقتصادی - اجتماعی چون: فقر، تورم، گرانی، بیکاری، فقدان امنیت مالی و حقوقی و دیگر عواملی که باعث محرومیت «می شوند، زمینه مساعدی را برای انواع مختلف آسیب‌های اجتماعی چون: خود کشی، سرقت، اعتیاد به مواد مخدر، زور گیری، طلاق، گدایی و ... فراهم می‌آورند. از این رو مفهوم آسیب شناسی گسترد وسیعی پیدا می‌کند و از ابعاد ارزشی و کاربردی فراوانی برخوردار می‌گردد.

منبع: همیاران

موضوعات مورد بحث در آسیب شناسی اجتماعی

آنچه روشن است اینکه بحث آسیب شناسی اجتماعی اعمداً با مسائل و مشکلات سر و کار دارد. پژوهشها و تحقیقات متعدد برای شناخت انواع این آسیبها و علل بروز آنها صورت می‌دهد و نظریاتی را برای حل آن مسائل پیشنهاد می‌کند.

بر این اساس زمینه‌هایی چون فرهنگ و هنجارهای یک جامعه، ویژگیهای اقتصادی و سیاسی و جغرافیایی یک جامعه نیز در حوزه مطالعات آسیب شناسی اجتماعی قرار می‌گیرد. چرا که بررسی آسیبهای اجتماعی بدون در نظر گرفتن شرایط زمینه‌ای یک جامعه میسر نخواهد بود. چه چیزی به عنوان آسیب شناخته می‌شود؟ حدود آن چقدر است؟ عوامل زمینه ساز و علل آشکار کننده آن کدامها هستند؟ در کدام طبقات گسترش پیشتری دارند؟ در کدام سنین گسترش پیشتری دارند؟ توانایی جامعه برای کنترل و نظارت بر آنها چقدر است؟ از چه راههایی می‌توان به کاهش آنها مبادرت کرد؟ همه اینها سوالاتی هستند که در حوزه آسیب شناسی اجتماعی مورد بررسی قرار می‌گیرند.

گونه شناسی آسیب‌های اجتماعی

در گونه شناسی آسیب‌های اجتماعی از ملاک‌های متفاوتی می‌توان استفاده نمود. این ملاک‌ها، در هر جامعه ای از نظر فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی متفاوت است. که در هر یک از این حوزه‌ها کنشگران فردی و جمعی می‌توانند با رعایت اصول و قواعد عمل جمعی مورد قبول در آن حوزه‌ها به چهار نوع سرمایه‌یا منبع ارزشمند- سرمایه‌فرهنگی یا داشت، سرمایه‌اجتماعی یا تعهد منزلت، سرمایه‌سیاسی یا قدرت و سرمایه‌اقتصادی یا ثروت- مورد نیاز هر جامعه دست یابند. هر نوع فعالیتی که خارج از چارچوب اصول و قواعد عام عمل جمعی محسوب می‌شود. رسیدن به منابع ارزشمند صورت گیرد، کجری محسوب می‌شود. بنابر این، در مجموع با چهار گونه کجری رویه رو هستیم.

اهمیت آسیب شناسی اجتماعی

هر جامعه‌ای تناسب با شرایط خود، فرهنگ، رشد و انحطاط خود با انواعی از انحرافات و مشکلات روبروست که تاثیرات مخربی روی فرآیند ترقی آن جامعه دارد. شناخت چنین عواملی می‌تواند مسیر حرکت جامعه را بسوی ترقی و تعامل هموار سازد، بطوری که علاوه بر درک عمل آنها و جلوگیری از تداوم آن عمل با ارائه راههای حل به سلامت جامعه کمک نماید. به عنوان مثال مسأله اعتیاد را در نظر بگیریم. این مسأله هم به عنوان یک مشکل

قرضه برای بانوان مشتیث

- فقط به پول افغانی
- ۱۸ الی ۶۰ ماه
- یکصد هزار الی دومیلیون افغانی

مهارت های کلیدی برای زندگی موفق

مقاومت کنند. هدف بوتوین طراحی یک برنامه واحد پیشگیری اولیه بود و مطالعات بعدی نشان داد که آموزش مهارت های زندگی تنها در صورتی به نتایج مورد نظر ختم می شود که همه مهارت ها به فرد آموخته شود. پژوهش ها حاکی از آن بودند که این برنامه در پیشگیری اولیه چند نوع مواد مخدر از جمله سگرت موفق بوده است. (بوتوین ۲۰۰۲)

سازمان بهداشت جهانی در سال ۱۹۹۳ پیشنهاد کرده که باید در مکاتب، دانشگاه ها و آموزشگاه ها طرح مهارت های زندگی تدریس شود. استادان و دانش آموختگان این رشته تاکون توانسته اند بسیاری از مشکلات را در سطح خانواده و کار حل یا از بروز آنها پیشگیری کنند. از طرفی این باور به وجود آمده که برای یک زندگی سالم، شاد، خلاق و موفق باید آموزش دید و مهارت های دهگانه زندگی را فرا گرفت. این مهارت ها عبارتند از:

۱. مهارت تصمیم گیری: در این مهارت افراد می آموزند که تصمیم گیری چیست و چه اهمیتی دارد.
۲. مهارت حل مساله: این مهارت تعريف دقیق مشکلی که فرد با آن روبه رو است، شناسایی و بررسی راههای حل مناسب و ارزیابی روند حل مساله تا بدین ترتیب فرد دچار نگرانی و اضطراب نشود.

مهارت های زندگی را سازمان جهانی بهداشت چنین تعریف می کند: توانایی انجام رفتار سازگارانه و مثبت به گونه ای که فرد بتواند با چالش ها و ضروریات زندگی روزمره کنار بیاید. یونیسف هم مهارت های زندگی را میان سه حوزه تقسیم کرده است.

پژوهش های متعدد نشان داده که سه مقوله خودآگاهی، عزت نفس و اعتماد به نفس، شاخص های اساسی توانمندی ها یا ضعف های هر انسانی است. این سه ویژگی فرد را قادر می سازد تا فرست های زندگی اش را مغتنم شمرده، برای مقابله با خطرات احتمالی آماده باشد، به خانواده و جامعه اش بیندیشد و نگران مشکلاتی که در اطرافش وجود دارد باشد و به چاره اندیشه پردازد. مهارت های زندگی به عنوان واسطه های ارتقای سه ویژگی فوق الذکر در افراد می تواند فرد و جامعه را در راه رسیدن به اهداف فوق کمک کند.

آموزش مهارت های زندگی نخستین بار در سال ۱۹۷۹ و با اقدامات دکتر گیلبرت بوتوین (Gilbert Botvin) آغاز شد. وی در این برنامه آموزشی به نوجوانان یاد می داد که چگونه با استفاده از مهارت ها رفتار جرات مندانه، تصمیم گیری و تفکر نقاد در مقابل وسوسه یا پیشنهاد سوءصرف مواد از سوی همسالان نشود.

مهارت های کلیدی برای زندگی موفق

۱۰. مهارت مقابله با استرس: در این مهارت فرد می آموزد چگونه با فشارها و تنش های ناشی از زندگی امروزی و همچنین استرس کنار بیاید.

اصلًا فرق بین افراد موفق با ناموفق در بحث مهارت، نوع نگرش آنان است. آنانی که در کسب مهارت ناموفق هستند درک درستی راجع به مهارت آموزی و دانش علمی ندارند مهمترین عامل شکست های مالی و اقتصادی در کسب و کار را می توان ناآگاهی نسبت به توانایی های فردی و داشتن عملی دانست.

شرایط کنونی باعث شده در جامعه افراد بسیاری دنبال ثروتمند شدن باشند. اما به دلیل نبود آگاهی از مهارت های زندگی و کسب و کار، راه های کسب درآمد کاذب به ذهن شان خطور می کند که عملی ناپسند است. در حالی که کارآفرینی و تولید ثروت از راه تقویت مهارت های زندگی برای خود، خانواده و جامعه مفید است. افرادی که توانسته اند مهارت های زندگی را فرا بگیرند و این مهارت ها را تقویت کنند یقیناً از بهداشت اجتماعی و روانی مناسبی برخوردارند و این باعث بروز کارآفرینی و رونق کسب و کار می شود.

بسیاری از این گونه افراد در پی ثروت بادآورده و بدون زحمت هستند و برای این منظور برنامه ای ندارند. این خصلت نامطلوب موجب می شود بسیاری به گنجشک روزی، عادت و اکتفا کنند. در حالی که ثروت آفرینان، محیط آفرین و کارآفرین هستند و خود آنان هستند که تعیین می کنند چه مقدار ثروت داشته باشند.

۳. مهارت تفکر خلاق: این مهارت پایه و اساس رسیدن به سایر مهارت های مرتبط با سبک اندیشهای است یعنی افراد با این مهارت به شیوه ای متفاوت بیندیشند و از تجربه های متعارف و معمولی خویش فراتر روند و راه های حل را خلق کنند که خاص و ویژه خودشان است.

۴. مهارت تفکر نقاد: این مهارت عبارت است توانایی تحلیل عینی اطلاعات موجود با توجه به تجارب شخصی و شناسایی آثار نفوذی ارزش های اجتماعی و رسانه های گروهی بر رفتار فردی.

۵. خودآگاهی: توانایی و ظرفیت فرد در شناخت خویش، شناسایی خواسته ها، نیازها و احساسات خویش است.

۶. مهارت ایجاد و حفظ روابط بین فردی: مهارتی است برای تعامل مثبت با افراد بویژه اعضا خانواده، در زندگی روزمره.

۷. خودآگاهی: توانایی و ظرفیت فرد در شناخت خویش است. ۸. مهارت همدلی کردن: عبارت است از فراغیری نحوه درک احساسات دیگران. در این مهارت فرد می آموزد که چگونه احساسات دیگران را تحت شرایط مختلف درک کند و روابط بین فردی خود را با افراد بهبود بخشد.

۹. مهارت مقابله با هیجان: شناخت هیجان ها و تاثیر آن بر رفتار، یعنی نحوه اداره هیجان های شدید و مشکل آفرین نظری خشم و راه مقابله با آن.

مهارت های کلیدی برای زندگی موفق

آموزش های کارآفرینی و تبدیل علم به ثروت را از کودکی در کودکستان از طریق بازی های گروهی آموزش دهنده همچنین در مقاطع مختلف تحصیلی، از ابتدایه تا دانشگاه باید به همه افراد مهارت های ثروتمند شدن را یاد داد و به تربیت اقتصادی و مالی آنها پرداخت؛ بنابراین کاملاً امکان دارد که اگر جوانان در امتحان کانکور نتوانند به دانشگاه راه یابند به کمک آموزش های کارآفرینی بتوانند ایجاد ثروت کنند و سربار خانواده و جامعه نشوند. همچنین معلمان و بازنشستگان می توانند با آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار به افزایش درآمدهای خود بپردازند.

موضوع ثروتمند شدن امری است اکتسابی و آموزشی و می توان مهارت های آن را یاد گرفت و به دیگران یاد داد و به طور یقین پیام اصلی کتاب «چگونه ثروتمند شویم» اثر برایان تریسی این است که فقرا می توانند ثروتمند شوند. نقش اصلی در ثروتمند شدن به عهده اندیشه های ماست. برخلاف تصویر سیاری که این گونه نمی اندیشند، اندیشه های ما علت ثروتمند شدن ما هستند، نه تنها شرایط و امکانات چه بسا افرادی شرایط و امکانات کافی برای ثروتمند شدن داشته اند اما اندیشه های ثروتمند شدن نداشته و فقیر باقی مانده اند و چه بسا افرادی با نداشتن امکانات و شرایط مناسب برای ثروتمند شدن، به کمک اندیشه هایشان توانسته اند امکانات و شرایط مناسب فراهم کنند و در نتیجه ثروتمند شوند. پژوهش ها نشان می دهند که اکثر ثروتمندان بزرگ دنیا از هیچ شروع کرده اند و وارث ثروت های بادآورده نبوده اند. قانون مزرعه یعنی هر چی بکاری، درو می کنی. آموزش و تجربه اندوزی، تمرکز، سماحت، ریسک پذیری و مشourt از عوامل موفقیت کارآفرینان است.

منبع: مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

یکی از ویژگی های بارز موفقیت در اقتصاد امروز، عملیاتی کردن ایده و نوآوری و توسعه علم در زمینه تجاری سازی است که توسط کارآفرینان بروز می کند. کشورهایی می توانند از نظر اقتصادی قوی و موفق باشند که دارای کارآفرینان سازمانی نوآور و ریسک پذیر باشند. درواقع کارآفرینان نماد نوآوری و موفقیت در امور تجاری و پیشگامان اقتصاد و توسعه یافتگی در کشورها هستند.

یک کارآفرین جوان چه بسا با موانع شخصی و شغلی زیادی روبرو شود که برای رسیدن به موفقیت باید آنها را متholm شود. بعضی از این عوامل، موانع واقعی هستند، مثل اینکه چگونه و از چه طریقی برای شغل خود پشتوانه مالی تهیه کنیم و این که چگونه خانواده، مکتب و شغل خود را به طور صحیح مدیریت کنیم. بقیه عواملی که در ذهنمان وجود دارد چیزی جز موانعی که خودمان برای خود ایجاد می کنیم نیست؛ مثلاً نگرانی در مورد نداشتن سرمایه اولیه جهت راه اندازی کسب و کار. کارآفرینان افرادی هستند که به امید هر گونه نشانه ای از فرصت های کسب و کار، اطراف خود را مشاهده می کنند. هوشیاری همیشگی از ویژگی های آنهاست و هیچ چیز هم نمی تواند جلوی موفقیت آنها را بگیرد.

شما به عنوان یک کارآفرین جوان باید بر این موانع غلبه کنید، تا به موفقیت دست یابید. «شومپیتر» معتقد است که کارآفرین نیروی محركه اصلی در توسعه اقتصادی است و نقش وی عبارت است از نوآوری با ایجاد ترکیب های تازه از مواد و به تعییری دیگر کار وی تخریب خلاق است.

به نظر می رسد که عوامل مختلفی می توانند راهکارهای مناسبی برای کمک به آموزش مهارت زندگی در جامعه باشند که عبارتند از: نهاد خانواده، وزارت معارف، سازمان ها و رسانه ها که همه

گردآوری: محمد شفیع کامبخش

نقش رعایت آداب معاشرت در ارتقای شخصیت

در بسیاری از کشورها برداشتن کلاه نشانه ادب است، در برخی دیگر دست به سینه خم شدن اما براساس دستور اسلام، وقتی ۲ مسلمان به یکدیگر می رسند، با سلام کردن به هم احترام می گذارند. بنابراین شیوه آداب معاشرت در سراسر جهان در عین این که متفاوت است، ولی این آداب در همه جا به منظورهای معینی از قبیل سلام کردن، دست دادن و احترام گذاشتن به یکدیگر، معرفی ناشناسان به یکدیگر، آداب و رسوم پسندیده هنگام غذا خوردن، نحوه رفتار و پوشش در مهمنانی ها، محل کار و... به کار می رود. سلام کردن و دست دادن، اولین و مهم ترین بند از مجموعه آداب معاشرت است که تقریباً میان همه ادیان، فرهنگ ها و ملت ها وجود دارد و آداب و قوانین خاصی هم برای خود دارد.

برای حفظ شخصیت، جلب توجه دیگران و کسب اعتماد اداره در محیط کاری به نکات زیر توجه نمائید:

• پوشیدن لباس مناسب

پوشیدن لباس مناسب در محیط کار یکی از ضروریات است. اگر اداره یونیفورم خاصی ندارد بهتر است آقایان از دریشی مناسب محیط کار و پیراهن هایی با رنگ ملایم (سفید یا آبی) استفاده کنند. پوشیدن پیراهن های تیره یا رنگ های تیز و زنده ممنوع است. لباس کارمندان زن نیز از یونیفورم هایی که اداره برای خانم ها در نظر گرفته است، خارج نشود. اصولاً در محیط کار در مجموع تأکید بر سادگی و ظاهر طبیعی کارمندان است.

محققان معتقدند مهارت های انسانی بیش از مهارت های فنی و دانش در پیشرفت کاری افراد تأثیر دارد. ظاهر هر شخص در محیط های کاری اهمیت زیادی دارد. برای نشان دادن شخصیتی با وقار و احترام برانگیز از خود و جلب توجه و احترام دیگران، باید حرکات و رفتارهای مناسبی داشته باشیم؛ رفتارهایی که اگرچه بیشتر آنها را در رفت و آمد های اجتماعی یاد گرفته ایم، ولی هنوز نکات ریز و ظریف زیادی وجود دارد که از آنها بی خبریم، نکاتی که از آنها به عنوان آداب معاشرت یاد می کنیم.

رعایت برخی آداب اجتماعی به شما کمک خواهد کرد تا شان و متزلت اجتماعی تان ارتقاء یابد و از یک فرد عادی به یک انسان مشخص و باکمال تبدیل شوید. با رعایت این نکات ساده، دیگران شما را در زمرة افراد با اصل و نسب و فرهیخته قرار خواهند داد؛ شخصی که دیگران آرزوی معاشرت و شراکت با وی را دارند.

این بایدها و نبایدهای معاشرتی در همه جوامع به صورت الگوهای ثابت و مشترک وجود دارد که بتنه چگونگی آنها در هر فرهنگی تابع نظام ارزش ها و باورهای آن جامعه است. از این رو، اگرچه همه جوامع برخی رفتارها را موبدانه و برخی دیگر را خارج از نزاکت می شمارند، اما این که چه چیزی موبدانه است یا نیست، فقط به وسیله فرهنگ هر جامعه تعریف می شود، به طوری که رفتار و رسوم پسندیده در یک دسته ممکن است در دسته دیگر اصلاً پسندیده نباشد.

علل حساسیت ها و عطسه های فصلی

بیاموزید که چگونه تکبر و خودخواهی را کنار گذاشته و بپذیرید که کامل نیستید. فقط در این کار زیاده روی نکنید مثلاً لازم نیست با عذرخواهی های فراوان در جلسات اقدام به بیان اشتباهات خود نمایید. یک جمله "من اشتباه کردم، در آینده تکرار نخواهد شد" کفایت میکند.

• دیگران را با معیارهای بالا در نظر بگیرید
نایاب اینگونه فکر کنید که هیچ کسی جز خود شما قادر به انجام صحیح امور نمیباشد. جزء این گروه از افراد نباشد. به قابلیت های دیگران اعتماد کنید. در واقع به آنها در انجام دادن کارها به بهترین وجه ممکن اطمینان داشته باشید. این به معنای داشتن انتظارات بیش از حد نیست. باور داشتن یک فرد او را تشویق به انجام کارها با حداکثر توان نموده و از نامیدی جلوگیری بعمل می آورد.

• علاقه ای صادقانه و صمیمی از خود نشان دهید
هر فردی در دفتر کار شما دارای سابقه ای غنی از علایق، تجارت و سلایق می باشد. حتی اگر نقطه اشتراکی با هم ندارید، در مورد اطراقیاتان اطلاعات کسب کنید. اگر یکی از همکاران شما گفت که شرکت در گیم های آنلاین را دوست دارد، در مورد آن از او سؤال نمایید حتی اگر برای شما جالب هم نباشد.

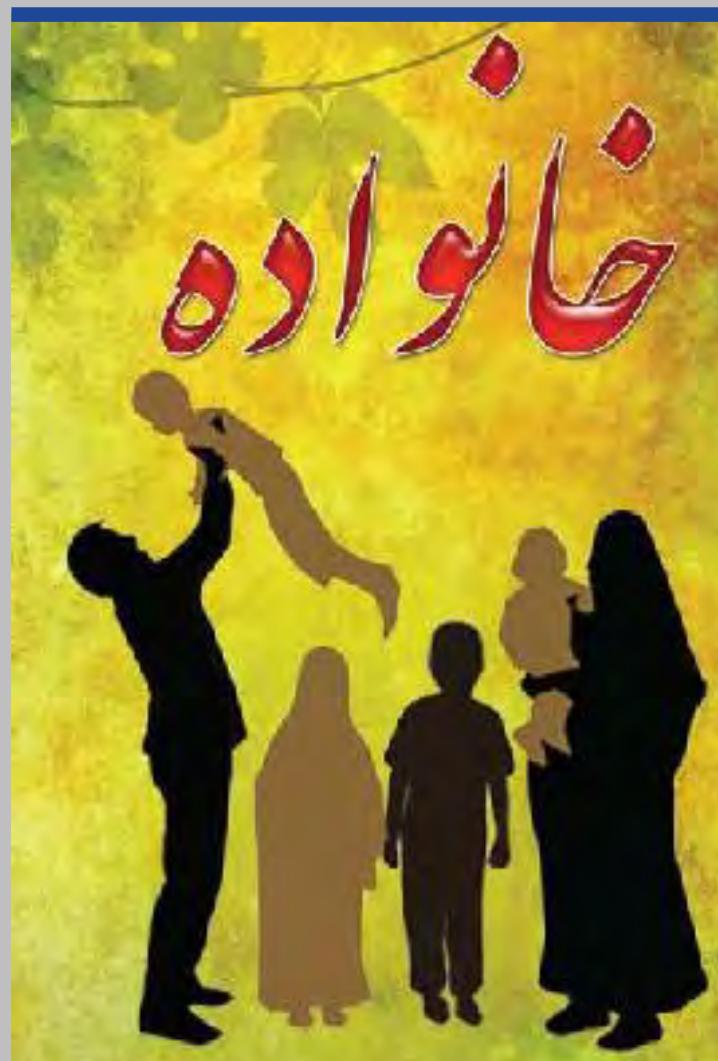
• از دیگران تعریف و تمجید نمایید
 فقط نگویید "خوب بود". صریح تر تعریف کنید و نشان بدهید در مورد آنچه که فرد در حقیقت انجام داده آگاهی دارد. "احمد، تو خیلی خوب جلسه را اداره کردی بخصوص وقتی همه از مسیر موضوع اصلی منحرف شده بودند"، این یک مثال خوب است. در عین حال سعی کنید، انتقاد نکنید و یا به ندرت انتقاد نمایید. انتقاد را طوری بیان کنید که یک نفر به دوست خود نصیحت می کند. تا نه تنها زننده نباشد بلکه سازنده باشد.

• مراقب زبان تان باشید
اگر تصمیم پیگیری کاری را ندارید، نگویید که آن را انجام خواهید داد. اعتبار شما ارتباط تنگاتنگی با کلامتان دارد. اگر به قول خود عمل نکنید، در مورد کارهای بزرگ به شما اعتماد نشده و در نتیجه پیشرفتی نخواهید کرد. محل کار جای صمیمیت برقرار کردن نیست. اما در محل کار گفت و گو به صمیمیت ترجیح داده می شود. سعی نمائید مکالمه های تان تا حد امکان کوتاه باشد، از پرخاش کردن با همکاران تان اجتناب کنید زیرا هر حرکت و برخورد شما می تواند شخصیت تان را نشان دهد. اگر بخوبی با همکار خود برخورد نکنید، اعلام کرده اید که هیچ علاقه ای به صحبت با وی را ندارید. این کار به نوعی توهین است و می تواند منجر به ایجاد احساسات و تفکرات منفی و حتی خصمته دیگران نسبت به شما شود.

۰ همکاران تان را به نام شان صدا بزنید

این خوشایند ترین صدا برای گوش هر کسی است. وقتی نام فردی را بکار می بردید، در حقیقت پیغام خود را به صورتی اختصاصی و تنها برای شخص او می رسانید. همچنین علاقمندی و میزان اهمیت شما را نسبت به فرد میرساند. این یک ابزار ساده فریبینه برای کاستن از جبهه گری های شخص می باشد چرا که یک نوع وجه ضمان و تعهد بوجود می آورد. جملات خود را با اسمی افراد آمیخته، و با سوالاتی نظری، "احمد، امروز خوب هستی؟" آغاز کنید.

۰ اشتباه خود را بپذیرید
ممکن است تصور کنید که اگر اشتباهی که مرتكب شده اید را بگردن نگیرید، موقعیت خود را از دست خواهید داد. این کار درست نیست. اعتراف به اشتباهات در محیط کار یکی از ستوده ترین اعمال است چون اندک افرادی مبادرت به آن می نمایند.

۰ از خود گذشتگی کنید

گهگاهی از مکان شغلی خود خارج شده و به دیگران در کارهایشان کمک نمایید. این عمل را بدون اینکه از شما درخواست شود انجام دهید. گفتن، "کمک لازم نداری؟" یک تأثیر دوگانه در پی دارد. ابتدا، شما دیگران را تشویق به از خود گذشتگی نموده و در نتیجه محیط کاری مثبت تری ایجاد خواهد شد. دوم، برای خود لطفی متعاقب را خریداری میکنید، چرا که مهریانی همیشه بازمیگردد.

۰ متواضع و فروتون باشید

تلashهای مشهود برای تحت تأثیر قرار دادن همکاران و اشخاص مافوق نتیجه عکس به همراه خواهد داشت. هیچکس فرد خودنما را دوست ندارد. اگر میخواهید کمالات شما توسط دیگران تصدیق شوند، کافی است تمرين برباری بیشتری بنمایید. کامیابی های شما زمانی مصدق واقعی پیدا میکنند که اجازه دهید دیگران خود متوجه آنها گردند نه اینکه مرتب صحبت از آن بمبیان آورید.

۰ به حفظ آبروی دیگران کمک کنید

هر کسی اشتباه می کند. به دفعه قبلی که اشتباهی خجالت آور مرتكب شدید فکر کنید. دوست نداشتند کسی بیاید و اشتباه شما را کوچک جلوه داده و از جدیت آن بکاهد؟ پس همین کار را شما در مورد دیگران انجام دهید. و به او بگویند که "این برای بهترین افراد این شرکت هم ممکن است پیش بیاید." با این کار توجه طرف مقابل نسبت به خود جلب خواهید کرد.

۰ قدردانی و سپاسگزاری کنید

اگر فردی لطفی به شما کرد، و یا برای انجام کاری برای شما از خواسته خود گذشت، تشکر نموده و در عوض لطف و محبت های طرف مقابل را جبران کنید.

۰ با فکر و با ملاحظه باشید

هرگز تصور نکنید که دیگران سخنان شما را مساعد و ارزشمند تلقی خواهند کرد. برخی افراد بصورت طبیعی تک تک کلماتی که شخص بیان می کند را برای یافتن یک رودررویی شخصی مورد جستجو قرار می دهند. شما نمی توانید اینگونه افراد را تغییر دهید، اما قادرید نزد آنها حرف های خود را دقت سازمان دهی نمایید. پیش از صحبت کردن فکر کنید و مطمئن شوید که هیچ ابهامی که باعث سوء تعبیر شود در سخنان شما وجود ندارد. همچنین میتوانید سعی در فهمیدن نقطه نظرات دیگران نمایید تا از بروز سوء تفاهمات ممانعت بعمل آورید. ممکن است عميقاً اعتقاد بر حقانیت خود داشته باشید، اما متوجه گردید که دیگران به همین منوال درباره عقاید و باورهایشان می اندیشنند. شما باید نظرات آنها را محترم شمرده و ببینید چرا آنها اینگونه فکر میکنند. بجای مشاجره از دیگران بخواهید در مورد مواضع شان توضیح دهند. مجبور نیستید موافقت کنید، اما میتوانید بگویید، "من متوجه هستم شما چه می گویید."

لیکوال: فهیم بهیر

د نثر د پوخوالی لارې چارې

کپری. دا نیمگپتیا د هغه خوانانو په لیکنو کې ډېره ليدل کپری چې لیکوالی ته بې نوې مخه کپری وي. دا هم يوه نمونه د بناغلی اصغر له اثر خخه را اخلو چې داسې ستونزې په کې ډېرې ليدل کپری: «دا چې راتلونکی نا معلومه دي، نو په دې اړه فکر کول، په هوا کې مرغان نیول دي او خوب ليدل دي»(27).

پورتنی متن د لوستلو پر مهال ستونزې لري، چې پیل بې يو ډول دي او پای بیله بهنه نیسي، نو پوخ او بنه نثر له دغه راز ستونزو خخه خالي وي او لوستل بې روان او معنا بې شکاره وي.

ناسمي جملې او تکرارې جزوونه: جملې له ترکييونو خخه جوريږي، کله کله د جملو د اجزاوو تر منځ ګرامري رابطه سمه نه وي. دا ستونزه په هغه نثرونو کې زياته ليدل کپری چې نثر بې خام وي او په دې ډول متنونو کې بیلاښل شکلونه لکه، مفرد، جمع، مذکر، موئنځ همداچوں صفت د جملې مبتدا او خبر له خپلو اړوندې برخو سره سم سمون نه خوري، نو نثر بې په سختي لوستل کپری او پیغام هم په سم ډول نه شي وړاندې کولای، چې په پورته خانګړنه کې مو هم ورتنه يو خه اشاره وکړه، خو په دې خانګړنې کې د جملو په منځ کې خینې اجزاوي په سم ډول نه کارول کپری چې باید ورتنه پاملننه وشي. د نمونې په توګه د خپل اثر (منځني دورې نثر) خو کربنې راویم: «د هم د خپل اثر د بنکلا لپاره له نيمه وزن خخه هم کار اخیستي دي، چې پر لوستونکو یو اغېز وشنیدي»(1:77).

يا دا نمونه: «دا نثر د فاقيو او نيمه وزن لرونکي دي، چې د همدي ظاهري کلماتو د جوريښت له مخې بې ادبپوهان د خير البيان سره نژدي ګنې او د مطلب له مخې د اخوند درويزه د اثر مخزن الاسلام سره نژدي ګنې»(1:78).

هغه مهال چې د ژيو او ادبیاتو پوهنځی محصل وم، له يو شمېر استادانو خخه به مې اوریدل چې د پلانکی لیکوال نثر پوخ دي. اوسمهال په يو شمېر علمي او فرهنځي مرکزونو کې هم خینې لیکوال وايي د پلانکی نثر اوس پوخ شوی دي.

په تدریسي بهیر کې د نویو محصلانو له پاره دا خبره سمه نه د سپړل شوې او د دوى له پاره یوازې د پوخ نثر کلمې کارول بسنې نه کوي، بلکې دوى ته باید هغه لارې چارې په ګوته شي چې له امله بې نثر به او پوخ ګټل کپری. خوان لیکوال دې برخې ته ستره اړتیا لري چې لوړۍ باید خپل نثر بنه کپری.

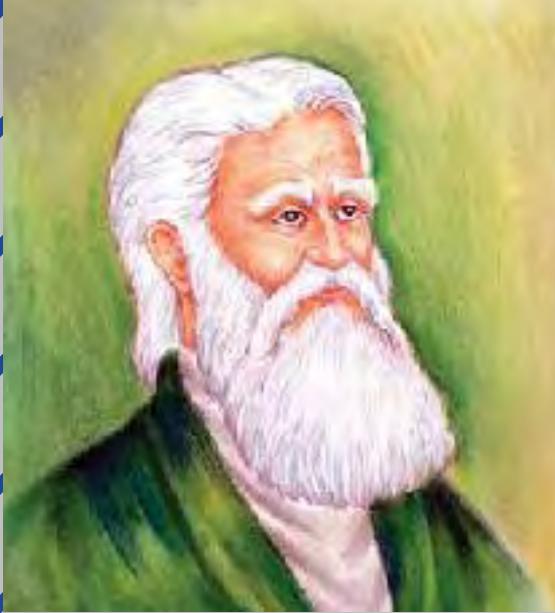
د پوهنتونې زده کړو پر مهال مې لیکنې کپری دې او يو شمېر چاپ شوې هم دي. خو کاله وړاندې مې د منځني دورې نثر کتاب چاپ شو اوسمهال چې کله د خپلو چاپ شویو اثارو لیکنې ګورم، په نثر کې بې ستونزې وينم. دا ستونزې د يو شمېر نورو خوانو لیکوالو او حتی د يو شمېر تکړه استادانو په لیکنو کې هم ليدل کپری. همدا ډول مې په يوه اداره کې د يو همکار لیکنه ولیده، چې ساده نثر بې لیکه خو ډيری ستونزې په کې وي.

د نثر د پوخوالی د لیکوالی له پاره مهم دي، خکه که د نثر جوريښت سمه نه وي، نو خپل پیغام په سمه توګه لوستونکي ته نه شي لپرداولي. که نوي لیکوال غواړي خپل اثار چاپ کپری يا لیکوالې کوي نو لوړۍ دې خپل نثر پوخ کپری. زما په اند د نثر د پوخوالی له پاره لاندې تکي مهم دي چې پاملننه باید ورتنه وشي:

د جملو پیل: کله کله په يو شمېر لیکنو کې د جملو پیل په مفردې بنه وي خو پای د جمعې په ډول وړاندې شوې وي، چې دا کار هم ګرامري نیمگپتیا بلل کپری او بل د لوستلو پر مهال اوله او دویمه برخه په سم ډول نه لوستل

د نثر د پوخوالي لاري چاري

دي. که خه هم د وفاتات په کلمه کې ديني معنا نشه خور د افغانستان خلک بهتره گئني چې د غير په مسلمان لپاره پې را نه وړي. «ستره کې پې پتې کړي» جمله ممکن د «ستره کې پې پتې شوې» تر جملې محترمانه وي خکه لومړي جمله د متوفی په باره کې داسې تصور راکوي چې په خپله خوبنې او اراده پې یو کار کړي دی. «روح پې والوت» هم خکه محترمانه بشکاري چې د متوفي روح په کې فاعل دی. دغه راز «الوت» مخ په پره حالت تداعي کوي يعني په ضمني ډول راهه وايې چې روح پې اسمان ته لار او له خدای سره وصل شو. نيمه خوا کېدل په دې دنيا کې د متوفي د ارمانونو نه پوره کېدلوا او خوانيمړګي ته اشاره کوي، خود ګورندي کېدل موله ژونده وروسته دنيا ته پام اړوي او د نيمه خوا کېدلوا په څېر خوا خوروي په کې نغښتې ده (7) (8).

د مخاطب پېښدل: هر نثر د یو خانګړې هدف لپاره ليکل کېږي، خو په یو شمبر نشوونو کې پیغام په سم ډول نه خر ګندېږي خکه چې داسې نشوونه خام وي . خو ورځۍ وړاندې زموږ په سيمه کې خینو کسانو په یو چا د غلا ادعا کړي وه او په دې اړه پې عريضه د پوليسو حوزي ته کړي وه او په عريضه باندې نزدي شل تنو لاسلیک کړي و. کله چې جنابي د عريضې متن ولوست، نو دوى په حقیقت کې په خپل خان عريضه کړي وه او نزدي و چې پېښه سرچه شي، همدا خلک بندیان شي او هم بايد هغه بل کس (د غلا متهم) ته نقدي جريمه ورکړي. کله چې

په لومړي نمونه کې وینو چې د (هم) دوه خلې راغلي لوستل پې هم پې خوننه کړي دي او په دويمه نمونه کې د پيل اوله برخه او بيا (سره نزدي گئني) دا برخه هم دوه خلې تکاري راغلي ده.

اورودې جملې: د یو شمبر ليکوالو په متن کې اوږدې جملې ډېرې کارول کېږي. له اوږدو جملو خڅه زما هدف هغه جملې دې چې په خپل جوښت کې ډير توکي لري او د دې توکو پرته هم د جملې معنا پوره وي. په متن کې د اوږدو او ګړکيچنو جملو لوستل ستونزمن وي او معنا اخیستنه هم. دا ستونزه هم په هغه نشوونو کې زیاته ليدل کېږي چې نثر پې خام وي. ډيری نوي کسان چې ليکوالي کوي یا یو متن ليکي د دې لپاره چې موضوع پې اوږده پراخه بنکاره شي، نو پې خایه خپلې جملې اوږده وي او لوستونکي ته د ګټې پر خاى زيان رسوي، نو بايد د معنا د لپرد اړتیا په اندازه جملې اوږدې او لنهو ګړو. دا هم یوه وړه نمونه، چې جمله پې خایه اوږده شوې ده: «دا جدول د لیک دزر زده کولو په هيله کښل شوې دی. تاسو زده کوئ». د کلمو دقیقه تاکنه: په یو شمبر نشوونو کې خینې کلمې کارول شوي دي، چې د نثر د پیغام سره سم اړخ نه لکوی. خینې ليکوال پرته له دې چې د کلمو په تاکنه کې له احتیاط خڅه کار واخلي، نو د خپل خان د سهولت په هدف هره کلمه چې به ذهن کې تېره شي کاروې پې. الته دا کار په مترادفو کلمو کې ډېر ليدل کېږي.

که چېږي په نثر کې د هغې کلمې پر خاى چې د معنا په وړاندې کولو کې بنه نقش لري او کومه بله نزدي معنا لرونکي کلمه وکارو دا هم د نثر په کمزوري دلالت کوي. د کلمو د غوراوي په اړه استاد غضنفر په خپل اثر «نثر ليکلو هنر» کې یوه اوږده مقاله ليکلې ده، چې د موضوع د وضاحت په هدف ترې یو خو کړښې راوړو: «هره کلمه په لومړي معنا سر پېره خو ضمني معناوې هم لري. کلمې په عاطفي لحاظ مثبت یا منفي اړخ لرلاي شي. دا لاندې جملې د خپل بیلوا ضمني معناو او عاطفي اړخونو په وجه د یو بل خاى ناستې نه دي:

ړو شو، وفات شو، په حق ورسیده، پور پې پې کړ. ساه پې وخته. ستره کې پې پتې شوې. نيمه خوا شو. روح پې والوت. د ګور بندې شو. پښې پې وغڅولې. وروستي جمله د یو چا په مرینه د خوشحاله کېدو بشوندنه کوي او طنزی انداز لري. د درېمې جملې ديني اړخ قوي

د نثر د پوخواли لارې چارې

چې ویل بې سخت دی. همدا د اسانه ویلو وجهه ده چې په ولس کې ادم درخانۍ او لیلاو مجنون اورو، نه درخانۍ او ادم یا مجنون او لیلا.

هغه کلام چې روان ویل کپری، د بلاغت عالمانو سلیس کلام بللى دی. سلاست د لیکنې د بنکلا یو شرط دی. یو وخت خوشحال خان ته د تورې او قلم خاوند وویل شو. دا خبره مشهوره شوه او هغوي چې له کلیشه شوي فکر او سولېدلې رېبې سره ډېر حساسیت نه لري، د خوشحال لپاره په څلواو لیکنو کې تر نه پوري همدا عبارت راوړي. د دې عبارت د شهرت او پاتې کیدو یوه وجهه ده چې اسانه ویل کپری. که دلته قلم اول او توره ورپسې راشی، د عبارت په سلاست کې کمی راخې خو معنا بې پیاوړې کپری، خکه د خوشحال د قلم ریا د هغه د تورې تر خلا هم زیاته ده. که د معنا د دقت او د کلام د رواني تر منځ تکر راخې او لیکوال مجبوریږي چې یو انتخاب کړي نو په هغه لیکنو کې چې د معلوماتو رسول بې اصلی مقصد وي، د معنا دقت ته ترجیح ورکول ضروري دي» (180).

دوم اړی...

منبع: تاند

ماخذونه

- 1 - بهير، فهيم. (1392 هـ ش). پښتو نثر منځني دوره. جلال اباد: د مومند خپرندويه ټولنه.
- 2 - بشارت، محمد حیکم. (1394 هـ ش). سید شمس الدین مجروح ادبی مقالې او تحلیله. کابل: دملې تحریک ګوند فرهنگي کمیته.
- 3 - دریبم تولکې محصلان (کونړ پوهنتون). (1392 هـ ش). د پښتو ادبیاتو منځني دوره. جلال اباد: ګودر خپرندويه ټولنه.
- 4 - رحمانی، ګل رحمن. (1395 هـ ش). زر لیتون. جلال اباد: د مومند خپرندويه ټولنه.
- 5 - پنکلې، اجمل. (1390 هـ ش). سبکپوهه. پېښور: دانش خپرندويه ټولنه.
- 6 - صمیم، محمد آصف. (1386 هـ ش). د عبدالحمید مومند کلیات. پېښور: دانش خپرندويه ټولنه.
- 7 - غضنفر، اسدالله. (1392 هـ ش). د نثر لیکلوا هنر. جلال اباد: د مومند خپرندويه ټولنه.
- 8 - هاشمي، سید محى الدین. (1395 هـ ش). لیکوالی هنر. جلال اباد: میهن خپرندويه ټولنه.
- 9 - هبادمل، زلی. (1393 هـ ش). پښتو ادبیاتو تاریخ. پېښور: دانش خپرندويه ټولنه.
- 10 - هاشمي، سید اصغر. (1393 هـ ش). فکریان. جلال اباد: ګودر خپرندويه ټولنه.

د عريفېسي متن ما ولوست، نو اصلی ستونزه د عريفېسي په لیکونکي کې وه. هغه خپل مخاطب نه پېژندنه او په دې نه پوهیده چې خپله غوبښته یادي ادارې ته خه ډول وليکي؟ نو د پوخ نثر لیکول خپل مخاطب پېژني د هغه د سوېپ برابر متن لیکي او یا همغسې ژبه ورته تاکي.

د مخاطب پېژندلو له پاره خوان لیکوال ګل رحمن رحماني لیکي: «دا هم د لیکوالی درېیمه او تر ټولو مهمه پوشته ده، چې د لیکنې د مخاطب په اړه مطرح کپری. په پیل کې بې خوابول لیکوال ته خپل مخاطبین ور پېژني او په دې اړه معلومات تر لاسه کوي چې دا لیکنه د چا لپاره کوي او په بله اصلاح پېروونکي (مشتریان) بې خوک دې؟ د پېروونکي کلمه مې خکه و کاروله چې د لیکوال او د هغه د مخاطب یانې هغه کس تر منځ چې ده لیکنه لولي یا بې اوري، یوه اړیکه شته او دا اړیکه د پېړونکي او پېړونکي تر منځ اړیکې ته ورته ده، چې د نه پېژندې په صورت کې تاوان کوي. پېړونکي چې خو خپل پېړونکي ونه پېژنې او د هغوي اړتیا درک نه کپری، نو سوداګرېي بې ګټکې ده او تل به له تاوان سره مخ وي. همداسې لیکوال ته ډېره اړينه ده چې خپل مخاطب وپېژني، د هغه اړتیا او د پوهنې کچه در کپری او یا ورته یو خه وړاندې کپری.

لیکوال باید دې پوښتنې په خواب کې سوچ وکړي چې دی خپله مقاله چا ته لیکي، محصل دی، یوازې لوسټي دی، بنوونکي دی، د کومې علمي کچې خاوند دی او که غواړي چې لیکنه بې د دې برخې د خپرندې برخې په ماخذونو کې و کارول شي. حتی کله کله د مخاطبینو د جنسیت موضوع په کې هم مطرح وي» (4).

د نثر روانوالی: د نثر رواني د شه نثر تر ټولو مهمه خانګړنې ده، چې لوسټونکي بې په اسانې سره لولي او په اسانې ترې پیغام اخیستې شي، نو کله چې نثر پوخ شي نو رواني هم پیدا کوي.

د خینو نثر ونو لوسټل ستونزمن وي یا بې کلمې سې نه وي کارول شوي یا د جملو په جورېست کې مشکل لري، د همدي ستونزو له امله لوسټونکي بې په سه ډول لوسټلای نه شي او د لوسټونکي د ستومانیا او د زړه د تور والي سبب کپری. که چېږې دا ستونزې د بنونځيو په کتابونو کې وي، نو د تنکيو زده کونکو علاقه له مطالعې خخه لري کپری. د کلمو د سلاست په اړه «د نثر لیکلوا په هنر» کې لیکل شوي: «مور (شپه او ورڅه) وايو خو (ورڅ شپه) نه وايو، خکه

کتاب های بانو نفیسه خوشنصیب غضنفر طی مراسم با شکوهی رونمایی شد

کتاب های تازه چاپ شده بانو نفیسه خوشنصیب غضنفر تحت عنوان نیلوفرابی، خواهش دریا شدن، میلودی دریا، از سجده تا معراج و صد غزل روز شنبه مورخ ۱۶ سلطان ۱۳۹۷ خورشیدی با حضور جمع کثیری از شاعران، نویسندها، استادان، محققین و دانشجویان در کابل برگزار گردید.

بانو نفیسه خوشنصیب غضنفر سراینه و نویسنده این کتابها ضمن تشكر و قدردانی از مهمانان شرکت کننده در بخشی از سخنرانی خود گفت: بی نهایت خرسند هستم که پس از سالها در جمع شما فرهیخته گان قرار دارم من هم از همان نی های جدا شده از نیستان هستم. اما همواره بر نی جان دمیده ام و ناله سر داده ام و هیچگاه خودم را از طن و هموطن جدا و یا دور نپنداشته ام وی افزود: هر شاعر و هر هنرمندی یک عشق بزرگ در سینه دارد و اثر ادبی و هنری انکاس همان عشق بزرگ شاعر است که نسبت به هستی مطلق دارد. وی گفت: شاعران و نویسندها با خبرنگاران با ذهن و فکر مردم سرو کار دارند و این قدرت کمی نیست این یک سعادت است، ما می توانیم به دل ها عشق به ذهن ها روشنی بخش باشیم اگر مثل یک سر باز سربه کف، با سخت کوشی و جان نثاری کار نماییم. ما می توانیم با قدرت قلم و سخن بر قله های پیروزی، صلح، ارامش و موفقیت تکیه زنیم، شرط نخست آنست که خود وطنپرست و عاشق باشیم و این عشق بزرگ شرایط دیگر را مهیا میسازد ما و شما می توانیم مبلغین خوب صلح و دگر پذیری و همدلی باشیم. وی افزود: شعر صدای بال فرشته گان است، با شعر و هر هنر دیگر می توان به پله های معنویت عروج کرد.

بانو خوشنصیب در مورد ادبیات کودک گفت: ادبیات کودک از ضروری ترین کارهای ادبی است، تخیلاتش را بیدار و تقویت نموده، به او اعتماد به نفس می بخشد و باعث حس بالندگی و رشد فکری او می گردد.

کتاب های تازه چاپ شده بانو خوشنصیب غضنفر: نیلوفرابی، خواهش دریا شدن، میلودی دریا، از سجده تا معراج و صد غزل. همچنان کتاب های زیر چاپ استاد خوشنصیب: فرازمینی ها در کابل و مجموعه هجده جلدی ماهک می باشد.

پوهنمل سکینه بانو غضنفر در بخشی از سخنرانی خود گفت: خوشحال هستم که شاعری را در کنار خود و در جمع فامیل خود دارم. وی افزود: آشنایی با کتاب ما را چندین بار زنده گی می بخشد. کسی که یک کتاب میخواند چند بار زنده گی میکند و کسیکه هیچ کتاب نمیخواند فقط یک بار زنده گی میکند. بنابرین آرزو دارم که بار بار زنده گی کنیم، خوب زنده گی کنیم و زیبا زنده گی کنیم. همه چیز زیبا باشد و آن زمانیست که اندیشه مان زیبا شود.

سکینه بانو در اخیر به نماینده گی از خانواده بزرگ غضنفر، از حضور همه شرکت کنندگان تشکر و قدردانی کرد و افزود. به قدم های تان حسنات، سعادت برای تان آرزو می کنم و برای شاعر عزیز مان میگوییم: قدمت استوار، قلمت توانا و راهت همیشه سبز باد.

استاد عبدالقیوم قویم در بخشی از سخنران خود گفت: بانو نفیسه خوشنصیب غضنفر یکی از چهره های شناخته شده در عرصه شعر و ادبیات کودک است، ورود به دنیای بی پهنا و وقف از ویژگیهای ذوقی، فکری و تمایلات و برداشت های او، کار آسان نیست. باید برای تشخیص این موارد و شناختن این موجود دوست داشتنی تعمق و تفحص بسیار کرد. رازهای نا مکشف مربوط به زنگی او را کشف نمود و برای تقویة روحی، ذوقی و چگونگی ارتباط وی با پیرامونش را تبیین داشت. وی افزود: یکی دیگر از ویژگیهای مجموعه های شعری بانو خوشنصیب که در باره کودک انشاء شده این است که هر شعر به صورت تصویری ارائه شده و این امر توجه کودکان را به مقاهمیم کتاب جلب میکند. برای بانوی شاعر و نویسنده موفقیت های بیشتری آرزو می نمایم.

معاون سرمهحق محمد فاضل شریفی طی سخنانی گفت: آشنایی من با سروده‌ها و نبیشه‌های داستانی خانم غضنفر در حوزه ادبیات کودک به حدود هفت تا هشت سال قبل می‌رسد، در همان سالها، دو عنوان از آثار خانم غضنفر جهت ارایه تقریظ به دستم رسید. (مجموعه شعری خورشید و گزینه داستانی آخرين پيامبر) و اين درست زمانی بود که من نخستین اثر پژوهشی خود را در حوزه ادبیات کودک به اتمام رسانیده بودم و کمبود منابع ادبی قابل استفاده برای کودکان جداً محسوس بود.

در سالهای بعد تعداد دیگری از آفریده‌های این بانوی فرهیخته در حوزه شعر کودک به زیور چاپ آراسته شد که از کارنامه‌های قابل ستایش ایشان در این حوزه، در تاریخ تحلیلی ادبیات کودک در افغانستان، یاد آوری نموده ام، و مسروشم که امروز در تداوم همان مسیر روشنی که خانم غضنفر در پیش گرفته اند؛ شاهد رونمایی تعداد دیگری از آثار ایشان می‌باشیم. تمامی حضارگرامی، به ویژه دوستانی که در حوزه ادبیات کودک دست اندر کار اند، به خوبی می‌دانند که متاسفانه با وجود تلاش هایی که در سالهای پیشین صورت گرفته است، تا هنوز نتوانسته ایم خلای بزرگی را که در حوزه کتاب کودک داریم پر سازیم. وی اظهار امیدواری نمود که قلم و قدم این بانوی توانا در آفرینش آثار بیشتر در حوزه‌های مورد علاقه ایشان، به خصوص در بخش ادبیات کودک قوی تر و پربارتر گردد.

بانو بسی گل شریفی در بخشی از سخنان خود گفت: بطور کل خانم خوش نصیب نشان داده که شاعر خوبی است، هدفمند حرکت می‌کند و ادبیات در سبک‌های مختلف از دغدغه‌های اوست. نگاه انسانی او قابل قدر است و شعرهایش نشان از مفهوم گرایی در بیان و ذهن او دارد. مفاهیمی که از درون تجربه و احساسات انسانی شاعر نشات می‌گیرد.

حضور شاعرانی چون خانم خوش نصیب غضنفر غنیمتی است برای کسانی که می‌خواهند پا به عرصه ای ادبیات بگذارند تا از تجربیاتشان بهره بگیرند. برای ایشان روزهایی پربارتر از آنچه در گذشته داشته‌اند آرزو می‌کنم و امیدوارم که بالهای شعرشان همچنان گشوده و در اوج بماند.

وزارت اطلاعات و فرهنگ نیز به پاس خدمات شایسته بانو نفیسه خوشنصیب غضنفر برای کودکان و زبان و ادبیات فارسی از وی قدردانی نمود.

نیستان

(ویژه شعر و ادب)

نیلو فر ابی

ز که رنج دل فرسوده من
باید از گردش گیتی رنجید
چه شکایت کنم از طعنه خلق
بمن از دهر رسید، آنچه رسید
مادرم دست بشست از هستی
دست شفقت به سر من نکشید
شانه موی من، انگشت من است
هیچکس شانه برایم نخرید
هیمه دستم بخراشید سحر
خون بدمانم از آن روی چکید
تلخ بود آنچه به من نوشاندند
می تقدیر باید نوشید
جامه عید نکرم در بر
سوی گرمابه نرفتم شب عید
شاخک عمر من، از برق و تگرگ
سر نیفاراشته، بشکست و خمید
این ره و رسم قدیم فلک است
که توانگر ز تهییدست بپید
خیره از من نرمیدید شما
هر که آفت زدهای دید، رمید
به نوید و به نوا طفل خوش است
من چه دارم ز نوا و ز نوید
کس برویم در شادی نگشود
آنکه در بست، نهان کرد کلید
من از این دائره بیرونم از آنک
شاهد بخت ز من رخ پوشید
کس درین ره نگرفت از دستم
قدمی رفتم و پایم لغزید
دوش تا صبح، توانگر بودم
زان گهرها که ز چشمم غلطید
مادری بوسه به دختر می داد
کاش این درد به دل می گنجید
من کجا بوسه مادر دیدم
اشک بود آنکه ز رویم بوسید
خرم آن طفل که بودش مادر
روشن آن دیده که رویش میدید
مادرم گوهر من بود ز دهر
زاغ گیتی، گهرم را دزدید

بروین اعتصامي

شاهدان گر دلبری زین سان کنند
زادهان را رخنه در ایمان کنند
هر کجا آن شاخ نرگس بشکند
گلرخانش دیده نرگسان کنند
ای جوان سروقد گوبی ببر
پیش از آن کز قامتت چوگان کنند
عاشقان را بر سر خود حکم نیست
هر چه فرمان تو باشد آن کنند
پیش چشمم کمتر است از قطرهای
این حکایت‌ها که از طوفان کنند
یار ما چون گیرد آغاز سماع
قدسیان بر عرش دست افسان کنند
مردم چشمم به خون آغشته شد
در کجا این ظالم بر انسان کنند
خوش برآ با غصه ای دل کاهل راز
عیش خوش در بوته هجران کنند
سر مکش حافظ ز آنیم شب
تا چو صبحت آینه رخشان کنند

"حافظ"

تهییدست

دختری خرد، به مهمانی رفت
در صف دخترکی چند، خزید
آن یک افکند بر ابروی گره
وین یکی جامه به یک سوی کشید
این یکی، وصله زانوش نمود
وان، به پیراهن تنگش خنید
آن، ز ژولیدگی موبیش گفت
وین، ز بیزنگی رویش پرسید
گر چه آهسته سخن می گفتند
همه را گوش فرا داد و شنید
گفت خنیده به افتاده، سپهر
زان شما نیز بمن میخندید

گر چه من روییده ام در برکه مُرداد ها
دارم اندر ضمیر خود صفا از اب ها
سر نوشت من نه تنها برکه نیلو فری
هست، زیرا میرسم تا برگه نایاب ها
از ظرافت ها حریف باغ زیبایی شدم
اعشق ارامش ذهن و سکونم، پس چرا
میکند اشقته بر من گرگسی این خواب ها
از فر پرهای ای با درخشش های خود
میکنم چون گلشنی روشن شب مرداد ها
نقیسه خوشنصیب غضنفر

بشنو از نی چون شکایت می کند
از جدایی ها حکایت می کند
کز نیستان تا مرا ببریده اند
در نفیرم مرد و زن نالیده اند
سینه خواهم شرحه از فراق
تا بگوییم شرح درد اشتیاق
هر کسی کو دور ماند از اصل خویش
باز جوید روزگار وصل خویش

مولانا

شاید اینرا شنیده ای که زنان
در دل «آری» و «نه» به لب دارند
ضعف خود را عیان نمی سازند
رازدار و خموش و مکارند
آ، من هم زنم، زنی که دلش
در هوای تو می زند پر و بال
دوستت دارم ای خیال لطیف
دوستت دارم ای امید محال

فروغ فرخزاد

بیستان

(ویژه شعر و ادب)

دجهانپی په شان مې شېپی کړې دیارانو سپینې
په تورو ورڅو ژریدلو کې چانه ولیدم
عبدالباری جهانی

غزل

ستړګې لرمه، خو په ستړګو کې نظر نه لرم
کلونه کېږي چې په خوا کې مې دلبر نه لرم
زړه خومې غواړۍ دمرغه په شان هواته لارشم
ښه ده مرغه نه یم، الوت نه کړم، وزر نه لرم
اوسم سنا تصویر سره ترینموشو خبرې نه کړم
اوسم بیخې شنه یم اوسم دمینې هیڅ اثرنه لرم
الفاظ مې کیف نه لري څکه غزل رنگ نه اخلي
سینه کې درد نه لرم، زړه باندې پرهر نه لرم
مور رانه واپې خوانيمړګ شې ای فطرته! خویه
یو دې په ګلې کې له نورو دې خبر نه لرم
فریدون فطرت

غزل

د خوانی عمر دی روان دی ، نه سوې پوه؟
د هر چا پسې ارمان دی ، نه سوې پوه?
بنکلې رویه کوه چې وس دې کېږي
نور د خطوا سره انسان دی ، نه سوې پوه?
د زندګي پوره مفهوم خه دی خو
اخر مرګي دی راروان دی ، نه سوې پوه?
دغه یو خو مابنامه ژوند دی شنه ېې وکه
هسې هم وتني له امکان دی ، نه سوې پوه?
داسې هم نه د چې یواځې ته وي
ما دي هم کړي ارمان دی ، نه سوې پوه?
ټول زیارتونه دې تا ووهي که نه به راجې
بیکا ته بیا بنکلې باران دی ، نه سوې پوه?
ورونه دې ډیسر دی خو دا کشر نه دی?
سم د زړه نه راته ګران دی ، نه سوې پوه?
انجونې به ډیرې شي خو سنا بدرنګې
څه بل شانه دوران دی ، نه سوې پوه?
څه خدای وهلې دی د خولې نه شوځ دی
توبه حیران نو خومره وران دی، نه سوې پوه?
حیران شینواری

په مابنام بلې ډیوې د میخانې دی
د توبو د ماتېدلو بهانې دی
د چا ستړګو ته یم غلى درېدلې
راته ناستې پکې تللي زمانې دی
پر ده پوش مې شې مولا د ګناهونو
ما اېستله د سندرو نذرانې دی
تر دې میووریجوجو ډیرې دې قربان شم
لكه ژړې غورې دې مستې تراپې دی
تورو ستړګو شاعري راواړه کاروانه
که هندوې د شیدا د زمانې دی

کاروان

زه لکه پرخه په لويدلو کې چانه ولیدم
لكه نسيم په تيريدلو کې چانه ولیدم
د ګل په غیر کې مې یوه شپه په قسمت ليکلې
لکه شنم په الو تلو کې چانه ولیدم
پت له پانوسه مې رنګين کړل دسا قې لاسونه
کرار کرار په سوځيدلو کې چانه ولیدم
نه دشاعر نه دبورا ستړګو ته ونځیدم
دغرونو ګل و م غوريدلو کې چانه ولیدم
نه تر وربل نه تر ګریوانه نه ترشونډو لاړم
پر اشيانه په رژیدلو کې چانه ولیدم
خواړه خوبونه دخوانی لکه خیلی تيريدل
دخيال مانې و م نېيدلو کې چانه ولیدم
لكه نفس چه دعمرونو له محبسه و زې
دزولنپه ما تولو کې چانه ولیدم
لكه بېړۍ ګوګل مې ډک له فر يا دونو ډرمه
شپه دتویان و ډوېدلو کې چانه ولیدم
د حق ناري مې له زندانه تر بزدانه تللي
دافسانو په جوړولو کې چانه ولیدم

غزل

غزل

جملات طلایی

(یک جمله ارزشمند می تواند زندگی انسان را دگرگون و هدفمند کند.)

قسمت چهل و نهم:

- نیک بخت ترین مردم کسی است که کردار به سخاوت بیاراید و گفتار به راستی. (ابوعلی سینا)
- اصلی ترین مشکل ما انتخاب افکار صحیح و درست است. (دیل کارنگی)
- ما از جهانیان، هیچ نمی خواهیم، جز احترام. (وینستون چرچیل)
- اگر می خواهی خوشبخت باشی برای خوشبختی دیگران بکوش. (بتھوف)
- زیاد کار کردن مهم نیست، درست کار کردن مهم است. (پارتو)
- اگر عدالت از روی زمین محو شود، زندگی به زحمتش نمی ارزد. (اماونئل)
- قهرمان راستین کسی است که باعث خوشی دیگران می شود. (مونتلان)
- آن کس که شهامت انجام کارهای شایسته دارد، انسان است. (ولیام شکسپیر)
- افراد نادرست معايب خویش را از خود و دیگران پنهان می دارند، ولی درستکاران به معايب خود و بدان معترف هستند. (لاوشفو کولد)
- اعتبار، درست مثل شهرت است؛ سخت و دیر به دست می آید، آسان و زود از دست می رود. (بودا)
- صداقت، تنها آزمونی است که نمی توان در آن تقلب کرد. (ناشناس)
- اگر تیر ما به خال هدف نمی خورد، باید گناه را به گردن هدف بیندازیم، بلکه باید در درستی کار خود بکوشیم. (آرلاند)
- حتی تصمیم درست اگر خیلی دیر گرفته شود، غلط از آب در می آید. (کرایسلر)
- هدفمند بودن یعنی اینکه در هر لحظه و در هر روز، کار درستی انجام دهیم. (جان ماکسول)
- آدم بدین، سختی را در هر فرصتی می بیند، آدم خوش بین فرصت را در هر سختی. (وینستون چرچیل)
- تنها قانون درست آن است که به آزادی متنه شود؛ قانون دیگری وجود ندارد. (ریچارد باخ)
- ایجاد یک کسب و کار بزرگ، جز از راه درست و اصولی به ندرت امکان پذیر است. (اندرو کارنگی)
- تو فقط یکبار زندگی خواهی کرد، اما اگر به درستی عمل کنی، همین یکبار کافی است. (لویس جو)
- برای درست اندیشیدن باید نخست دل را از کینه و بدی پاک کرد. (محمد حجازی)
- تا جایی که نفس می کشی بخند و تا جایی که زندگی می کنی عشق بورز. (جانی دپ)
- عشق بزرگترین نشاط در زندگی است. (پابلو پیکاسو)
- فرد خوشبین اظهار می دارد که ما در بهترین دنیای ممکن بسر می بریم و شخص بدین بینناک است که نکند سخن او راست باشد. (برانچ کامل)
- انسان باید هیچ امری را به عنوان حقیقت قبول کند، مگر آنکه به راستی در نظر او حقیقت باشد. (دکارت)
- داشتن ذهن خوب و منظم کافی نیست، مهم استفاده درست از آن است. (دسکارتن)
- نه چندان درشتی کن که از تو سیر گردند، و نه چندان نرمی که بر تو دلیر گردند. (سعدی)
- مشکل را زمانی می توان برطرف کرد که آن را به درستی شناخته باشیم. (جان ماکسول)
- ترس از مرگ ناشی از ترس از زندگی است. انسانی که به درستی زندگی می کند در هر لحظه آماده مردن است. (مارک توئین)
- زندگی یک خواب است و عشق رویای آن. (آلفرد دوموسه)

جملات طالبی

- اگر هر سال از یک عادت بد دست بکشیم، در درازمدت بدترین‌ها بین ما هم تبدیل به انسان خوبی می‌شوند.
(بنجامین فرانکلین)
- یک انسان خردمند با استفاده از خطاهای دیگران، خطاهای خود را تصحیح می‌کند. (پولیوس سیروس)
- شخصیت انسان، سرنوشت اوست. (هراکلیتوس)
- مهم ترین عنصر فرمول موقیت عبارت است از شیوه کنارآمدن با مردم است. (تدی روزولت)
- کوشش اولین وظیفه انسان است. (گوته)
- مشکلی که خوب تشریع و حللاجی شده باشد نصفش حل شده است. (چارلز کیترنیک)
- مرد بزرگ دیر و عده می‌دهد و زود انجم میدهد. (کنفوشیوس)
- خود را قربانی کنیم بهتر است تا دیگران را. (گاندی)
- از قضاوت کردن دست بکش تا آرامش را تعجیره کنی. (دیپاک چوپرا)
- آنان که همیشه و مداوم از زندگی گله و شکایت دارند، کمتر از دیگران برای نبرد روزانه آماده هستند. (موسولینی)
- زلف خوبان، زنجیر پای عقل است و دام مرغ زیر ک. (سعدي)
- اگر نتوانیم به خاندان خویش آرایشی سامان یافته دهیم، همیشه در خانه ایبی بی حصار زندگی می‌کنیم. (ارد بزرگ)
- تا آنچاکه می‌توانید، زندگی کنید و فقط روی نکات مثبت تمکن کنید. (مت کامرون)
- زندگی بدون عشق مثل درختی بدون شکوفه و بدون برگ و بار است. (جران خلیل جران)
- زندگی، مانند جریان آب یک رودخانه است. (کریستین بونین)
- هدف اصلی ما در زندگی کمک به دیگران است. اگر نمی‌توانید دیگران را یاری کنید، حداقل آزارشان ندهید.
(دالای لاما)
- با آنچه به دست می‌آوریم، زندگی و معیشت خود را می‌سازیم، اما با آنچه می‌بخشیم، گوهر زندگی را به دست می‌آوریم. (وینستون چرچیل)
- زندگی را خیلی جدی نگیرید، چون در هر صورت از آن زنده بیرون نخواهید رفت. (آلبرت هابارد)
- پای در زنجیر پیش دوستان/ به که با یگانگان در بوستان (سعدي)
- حیات آدمی در دنیا همچون حبابی است در سطح دریا. (جان راسکن)
- هر کس قادر به تملک و اراده نفس خود باشد، آزادی حقیقی را به دست آورده است. (پرسلیس)
- کسی که به آبادانی می‌کوشد جهان از او به نیکی یاد می‌کند. (فردوسی)
- اوقات فراغت، زمانی برای انجام کاری مفید است. این فراغتی که انسان پر تلاش بدست می‌آورد هرگز نصیب افراد تنبل نخواهد شد. (بنجامین فرانکلین)
- تا زمانی که خودت برای حل مشکل تلاش نکردی، از دیگران درخواست کمک نکن. (کالین پاول)
- تلاش، جادویی است که موقیت را می‌سازد. (دیگو سیمئونه)
- تنها آرزو کردن شرط نیست ، تلاش برای تحقق آن هم شرط است. (آندرسن)
- انسان موفق از اشباهاش سود می‌برد و مجدداً به روشی متفاوت تلاش می‌کند. (دیل کارنگی)
- وقتی کارتان تمام شد، دست از تلاش بردارید، نه وقتی که حسته شدید. (جان ماکسول)
- نا امیدی، آخرین نتیجه گیری بی خردان است. (بیامین دیزائیلی)
- تنها کسانی مزه شکست را می‌چشند که دست از تلاش و کوشش می‌کشنند. (دیوید ویسکوت)
- سعادت ان است که انسان دنیا را همان گونه که آرزو می‌کند بیند. (کورنر)
- مقصیر ترین مردم کسانی هستند که روح مایوس دارند. (ناپلئون)

غضنفر بانک
GHAZANFAR BANK

Ghazanfar Bank Online Banking

- ◀ می توانید صورت حساب خویش را بررسی نمایید
- ◀ می توانید به حساب دوستان خویش که در غضنفر بانک حساب داشته باشند پول انتقال نمایید
- ◀ می توانید صورت حساب خود را پرنت کند

دفتر مرکزی
۸۶۶ چهار راهی شیر پور، سرک عمومی
وزیر محمد اکبر خان، کابل - افغانستان
+۹۳ (۰) ۷۹۷ ۸۶۰ ۰۰۳
mainbranch@ghazanfarbank.com

نمايندگى هاي غضنفر بانك از شما استقبال ميكند

قندهار
چوک كفتان مدد، احمدی پلازا
مقابل ماركيت صرافی - شهر قندهار
• ۷۹۷۸۶۰۰۱۲
kandahar@ghazanfarbank.com

سرای شهزاده
سرای شهزاده، منزل سوم - کابل
• ۷۹۷۸۶۰۰۱۰
shahzada@ghazanfarbank.com

جلال آباد
چوک تلاشي، مقابل مسجد گمرک
سپین غر تاور، بلاک A- شهر جلال آباد
• ۷۹۷۸۶۰۰۸
jalalabad@ghazanfarbank.com

شهر نو
منزل دوم شهر نو پلازا، مقابل
ام تي ان پلازا، شهر نو - کابل
• ۷۹۷۸۶۰۰۴۲
shahrenaw@ghazanfarbank.com

پلخمری
بندر قشلاق، فيصل ماركيت
منزل دوم - شهر پلخمری
• ۷۹۷۸۶۰۰۳۸
polekhomri@ghazanfarbank.com

مزار شريف
جاده بيهقى، برج غضنفر
شهر مزار شريف
• ۷۹۷۸۶۰۰۸۰
Mazar@ghazanfarbank.com

کندز
جاده شیرخان بندر، سرای صرافی
ماركيت حاجي امان - شهر کندز
• ۷۹۷۸۶۰۰۲۵
kunduz@ghazanfarbank.com

حیرتان
بازار نفت و گاز، شهرک حیرتان
مواد نفت و گاز، شهرک حیرتان
• ۷۹۷۸۶۰۰۲۲
hayratan@ghazanfarbank.com

تخار
چوک تخار، رسته مدرسه جامع
بالاي قالين فروشى ها - شهر تالقان
• ۷۹۷۸۶۰۰۷۳
takhar@ghazanfarbank.com

هرات
شهر نو، جاده بهزاد، حفيظى پلازا
منزل دوم - شهر هرات
• ۷۹۷۸۶۰۰۷۰
herat@ghazanfarbank.com

ليسه مريم
ليسه مريم، مرکز تجارتی
هريرو - شهر کابل
• ۷۹۷۸۶۰۰۱۵
lasemaryam@ghazanfarbank.com

کوتة سنگي
کوتة سنگي، سرک سيلو
زم زم تاور منزل اول - شهر کابل
• ۷۹۷۸۶۰۰۱۴
kotesangi@ghazanfarbank.com

كارته نو
كارته نو، سرک ۲، ماركيت
منجل منزل دوم - شهر کابل
• ۷۹۷۸۶۰۰۱۳
kartena@ghazanfarbank.com

نمايندگى هاي
جديدغضنفر بانك
به زودى...

نمایندگی جلال آباد

نمایندگی مزار

نمایندگی قندهار

نمایندگی تخار

نمایندگی پلخمری

نمایندگی حیرتان

نمایندگی شهر نو

نمایندگی کندز

نمایندگی هرات

نمایندگی سرای شهزاده

GHAZANFAR BANK's VISION 2020 PROGRAM

oriented, and market driven peoples' bank
New Goal

To increase total business share by more than
.double by December 2020

New Objectives

To provide to our customers - personalized •
financial service to meet their needs

To provide to our community - leadership, econom•
ic growth and philanthropy

To provide to our shareholders - financial gains •
and sustainability

To provide to our team members - loyalty, oppor•
tunities and rewards

Perfect harmony of intertwined relationships
between employees, customers, community,
shareholders, and DAB will only ultimately help GB
.to achieve set target by December 2020

Vision 2020 encompasses all the key performance factors which are mandatory to achieve the desired growth path and to deliver qualitative value to all stakeholders. In presence of critical challenges, the Bank has focused to improve qualitative measures

.by emphasizing on the following areas

Customer's interest: The Bank, being customer centric, has committed to deliver quality and cost effective products/services. The bank strives to work on customer awareness and transparency to protect his interest by developing and implementing programs such as citizen's charter and customer protection policy

Technological approach: The Bank has opted to invest hugely in technological sphere in order to provide an enhanced digitized platform to customers by offering internet banking, SMS banking, online purchase and transfers etc

Human resource Management: The Bank has adopted measures for the purpose of developing and utilizing the capacity of best available talent along with a retention mechanism for keeping the human resources talent intact in order to create and deliver services with excellence

Da Afghanistan Bank (DAB): DAB is the Central Bank of Afghanistan. Our entire Strategic Business

Plan is in adherence to related laws and regulations of Central Bank of Afghanistan and committed to .follow further regulations in days to come

On a Year on Year basis, the Balance Sheet and Profits of the Bank have witnessed sizeable growth. There has also been a good accretion in the equity base by way of plough back of profit. Capital Adequacy Ratio, Return on Assets, Return on Equity, Credit Deposit Ratio, Broad Liquidity Ratio and Delinquency Ratio are significantly strong and among the best in the banking industry in Afghanistan. GHAZANFAR BANK has correspondent banking relationship with major banks across the world, which is a testimony to its adherence to the International Best Practices. This plan has been prepared for a 3-year period since longer term projections beyond this time frame may not be realistic in .the fast changing political and economic scenario

During the recent times bank has been conferred with awards in various areas of banking by the / following internationally acclaimed organization .entities

Best Corporate Governance Bank award from •
International Finance

Best Sharia Compliant Commercial Bank from •
Cfi.co

Best Customer Service Bank from Global •
Business Outlook

Best of the Best in Finance from Acquisition •
International

Best Bank in Afghanistan from Global Finance •
Bank of the Year from Business Worldwide •
.Media Ltd

Best Banking Brand in Afghanistan from Best •
Brand Magazine Media

Vision 2020 is the Strategic Plan of the Bank aiming towards the growth and development. The plan has been initiated based on research on social and geo-political scenario and functioning of financial and banking sectors in the country, Bank has adopted this Vision 2020 document for attainment of goals & objectives with true soul and .spirit

From CEO's Desk

Economical

GHAZANFAR BANK's VISION 2020

GHAZANFAR BANK is aiming to deliver quality banking services and add value to the financial sector of the country. GHAZANFAR BANK, in pursuance of Vision 2020, is committed to strive for excellence with a structured path of growth, enhancing business by 75% and to establish Top of the Mind recall as a bank by the end of year 2020. In Vision 2020, GHAZANFAR BANK is also proposing for introduction of Hub & Spoke concept for extending its networking in substitution of brick and wall independent branches.

This Business Development Strategic Plan is an inevitable requirement for the Bank to put the business portfolio on track for the purpose of achieving the goals of the Bank. Strategic Business Development Plan inculcates the passion to achieve

business objectives of the Bank till the end of year 2020; aptly termed as Vision 2020. Therefore, the plan is envisaged to comprehensively detail the opted business strategy and road map with milestones to achieve the objectives in the forthcoming years.

Strategic Impetus

GHAZANFAR Bank already has a reputation of being honest, transparent, fair, and uprising bank. So keeping that in mind, we put forward Vision 2020 for GB

New Vision

To become “Top-of-the-Mind” brand to the bankable population in Afghanistan

New Mission

To become more trustworthy, efficient, research